

OBAVIJESTI VOJNOG ORDINARIJATA
Službeno glasilo Vojnog ordinarijata u Republici Hrvatskoj

Izdavač:

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj
Zagreb, Ksaverska cesta, tel: 01/46 70 660, 46 70 659, (37 84 489-MORH)
faks: 01/46 70 662
www.vojni-ordinarijat.hr
e-pošta: vojni.ordinarijat@morh.hr

Odgovara:

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij

Uredio:

Mladen Čobanović

BOŽIĆNA PORUKA VOJNOG ORDINARIJA	5
SVETA STOLICA	10
Politika mora težiti za pravdom	10
“Migracije i nova evangelizacija”	13
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	15
Priopćenje Komisije „Iustitia et pax“ Hrvatske biskupske konferencije	15
Mons. Dražen Kutleša imenovan biskupom koadjutorom porečko-pulskim	15
Priopćenje HBK u vezi “slučaja Dajla”	15
Priopćenje s 43. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije	16
Nemamo se pravo žaliti na prilike u kojima živimo ako sami na njih ne želimo utjecati	18
U obitelji čovjek nalazi sigurnost i mir	21
Kultura rada u Hrvatskoj	22
U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite!	24
VOJNA BISKUPIJA	25
IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI	25
Francuski vojni biskup u Hrvatskoj	25
19. vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistricu	25
Intervju s mons. Lucom Ravelom, francuskim vojnim ordinarijem	28
Novi kapelan uveden u službu	30
Konferencija zemalja članica C.I.P.-a	30
56. konferencija katoličkog vojnog dušobrižništva	31
25. godina apostolske konstitucije “Spirituali militum curae”	32
Duhovne vježbe za svećenike Vojne biskupije	33
Sveta misa za poginule branitelje na Dušni dan	34
Duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata	35
Sastanak o jubilejima Vojnog ordinarijata	36
Uvođenje u službu novog vojnog kapelana	36
Priprema procesije s Presvetim oltarskim sakramentom	37
LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA	38
PROPOVIJEDI VOJNOG ORDINARIJA	51
PROPOVIJEDI GENERALNOG VIKARA	70
DOGAĐAJI IZ DRUGIH (NAD)BISKUPIJA	76
Posveta Crkve hrvatskih mučenika	76
Beatifikacija Drinskih mučenika	79
Propovijed kardinala Angela Amata na misi beatifikacije Drinskih mučenika	81
Poslanica križevačkog vladike Nikole Kekića uz veliki jubilej Križevačke eparhije	83

ISUS KRIST - SVJETLO KOJE RASVJETLJUJE SVAKOG ČOVJEKA

Pozdravljam vas pozdravom: Isus Krist – Istinsko Svjetlo neka bude s vama! Ovu božićnu poslanicu pišem vama, dragi svećenici, pomoćnici i djelatnici, koji ste u poslanju i službi Vojne biskupije, vama, poštovani časnici i dočasnici Oružanih i Redarstvenih snaga Republike Hrvatske, svima vama, dragi vjernici koji ste mi povjereni u duhovnoj i pastoralnoj skrbi. Neka vas, živu Crkvu, koja djeluje u vojnim i redarstvenim kapekanijama naše biskupije obasja Kristovo svjetlo!

Još jednom zajedno slavimo Božić. Još jednom izmjenjujemo čestitke. Još jedanput ćemo poslušati izvještaj o rođenju Djeteta Isusa. Možemo se upitati o razlogu ovoga povratka, ovoga ponavljanja, ove ustrajnosti. Je li Gospodin uistinu došao među nas? Unatoč svemu potrebno se zapitati o stvarnom Gospodinovom dolasku jer je njegovu prisutnost potrebno zamijetiti u našoj savjesti, u našim obiteljima, našim školama, na našim igralištima, u političkom životu, poslovnom svijetu. Papa Benedikt XVI. je više puta primijetio kako se živi kao da Boga nema te kako se teoretizira da Bog ne bi trebao ni postojati. Izravno ili neizravno pokušava ga se gurnuti na margine ljudskoga i društvenoga života. U svijetu u kojemu se sve ne okreće oko Boga već oko drugih riječi kao što je „ekonomija“, „tehnika“... Iz života čovjeka briše se religiozna dimenzija te je se izlaže utjecajima drugih božanstava i jakim ideologijama.

Sveti Ivan evanđelist, više od svih drugih imena za Spasitelja voli reći da je „svjetlo koje svijetli u tami“, „svjetlo koje rasvjetljuje svakog čovjeka“. Prema sv. Ćirilu Aleksandrijskom Isus je onaj „koji je zapad promijenio u istok“, svjetlo koje prosvjetljuje razum, daje boju stvarima i smisao povijesnim događajima. Za kršćansku tradiciju Isus je „sol invictus“, nepobjedivo sunce, onaj koji dokida svaki oblik idolopoklonstva i zamjenjuje ga Božjim prisustvom na zemlji. Riječ se utjelovila, Isus je pravi Bog koji je postao pravim čovjekom. On nije mit kojeg se trebamo prisjetiti, ni idol kojemu bi se klanjali, fetiš kojega bi se bojali, on je Sin Božji. On će prosvjetliti naše savjesti, razum, izbore, zauvijek uništiti tamu i sjenu zla i smrti, preobrazivši životne trenutke u trenutke milosti.

Otajstvo Božića nam svake godine donosi istovremeno različitu i istu poruku. Različitu jer nam liturgija predlaže različite tekstove za

razmišljanje, ali i istu jer je srce, sadržaj i smisao božićne poruke uvijek isto: poziv na istinski život. I mi smo istovremeno različiti i isti, iste smo osobe, ali nismo isti. Promijenili smo se od lani. Izgubili smo poneku iluziju, zadobili novu nadu. Svijet koji nas okružuje nije isti, neprestano se mijenja. Sve je više nezaposlenih, mladih koji ne vide budućnost, djece bez obitelji, bolesnih bez odgovarajuće njege, gladnih i beskućnika. Kako je moguće slaviti Božić unatoč bijedi koja nas okružuje? Ima li još uvijek smisla govoriti o miru kada svakodnevno izbijaju novi sukobi? Je li moguće govoriti o poštenju ako se svakodnevno otkrivaju nove prijevare? Je li moguće govoriti o dostojanstvu osobe kada se svakodnevno događaju ubojstva i nasilje? Je li moguće nadati se pravednijem svijetu? Salvatore Quasimodo je napisao: „Mir je u Kristovom srcu do vijeka; ali nema mira u srcu čovječjem. I s Kristom je prošlo već dvadeset stoljeća, a brat se još uvijek osvećuje bratu. Ima li koga da čuje plač Djeteta koje će kasnije umrijeti na križu između dva razbojnika?“ Potrebno nam je mnogo hrabrosti da bismo čuli plač toga Djeteta i nastavili se nadati i ljubiti usred strašne ekonomske krize, zabrinjavajuće pomrčine vrijednosti, zastrašujućeg nedostatka perspektive.

Irski pjesnik Yeats napisao je u jednoj svojoj pjesmi: „Ja, budući da sam siromah, imam samo svoje snove. Prostrijeh svoje snove pred tvoje noge. Hodaj polako da ne zgaziš moje snove.“ Mnogi snovi su nestali. Našim vremenima nedostaju velike karizmatičke osobe koje će biti sposobne probuditi povjerenje i stvoriti konsenzus. Među ljude se uvukla obeshrabrenost i strah zbog ekonomske krize koja ne stvara posao već oduzima obiteljima sreću i sigurnost. Mnogi ljudi su danas apatični i razočarani, bez snova. Tisuće ljutih i razočaranih studenata viču: „Ukrali su nam budućnost!“ Doista, čini se da je cijeli Zapad osiromašio i da je bez snova.

Kako vidjeti svjetlo koje raspršuje tamu koja zastire put čovječanstvu? Da bismo primili pravu poruku Isusova rođenja i u njoj pronašli razloge utjehe i nade, potrebno nam je svjetlo „odozgo“ – Isus Krist.

1. Tražiti Boga – naći Isusa

Današnji čovjek često ne vidi Boga, ne može ga vidjeti i tako ostaje u mraku vlastita neznanja o samome sebi.

Početak traganja za Bogom sastoji se u činjenici da, kao što je nekada izraelski narod hodio u tmini, tako i mi živimo u teškim vremenima tuge i izdaje, samoće i egoizma, nasilja i mržnje, straha pred budućnošću. Ove tmine uznemiru-

ju ljudske savjesti i pomračuju horizont slobode. Potrebno nam je svjetlo koje će dati nadu u sretniji život tolikim prevarenim i razočaranim muškarcima i ženama, neispunjenim obećanjima, ugaslim idealima. Prorok Izaija naviješta da je moguća potpuna promjena ljudske sudbine te, stoga, i prijelaz iz tame u svjetlo, iz žalosti u radost, iz ropstva u slobodu. Uzrok ove promjene je rođenje jednoga djeteta koje dolazi iz Davidove kraljevske loze. To Dijete je promijenilo zapad u istok, povijest zla u povijest spasenja.

Traženje Boga se ne drži nekom intelektualnom aktivnošću koja je rezervirana samo za privilegirane, već potrebom koju svi osjećamo jer svima nam je potreban Bog, malima i velikima, bogatima i siromašnima, zdravima i bolesnima, svećenicima i laicima. Ipak, nije svaka potraga istinska. Postoji ona koju zanima samo zdravlje, radi postizanja vlastitog blagostanja, zbog osobnih pobuda. Mesiju traži kralj Herod, traže ga Mudraci, traže ga i pastiri. Mudraci ga nalaze i klanjaju mu se, pastiri ga nalaze i dive mu se, Herod ga ne pronalazi i zavidi mu. Doista, Bogu su potrebni ljudi kako bi se objavio, kako bi ih upoznao sa svojim planom spasenja, ali iznad svega je istinito da svi ljudi, uključujući i znanstvenike, trebaju Boga. Neodrživa je teza da znanosti ne treba Bog. I znanstvenici traže Boga, a Crkva blagoslivlja sve napore znanosti u službi poboljšanja života. Potičući različita karitativna djelovanja, ona u praksu prevodi poruku svetoga

Pavla „pojavi se doista milost Božja, spasiteljica svih ljudi“ (Tit 2, 11).

Potrebno je tražiti Isusa kako bismo u njemu prepoznali pravo lice Božje. Samo on nam otkriva istinsko lice Boga Oca. Bog je Otac, dakle, samo Sin nam ga može objaviti kao Oca. Sv. Ivan nas podsjeća da „Boga nitko nikada ne vidi: Jedinorođenac – Sin – koji je u krilu Očevu, on ga obznani“ (Iv 1, 18). Prema jednoj Božjoj „biografiji“ koju je napisao jedan američki pisac, Bog se u Starom zavjetu javlja u različitim, gotovo proturječnim, licima. Bog je predstavljen kao stvoritelj, kao rušitelj, prijatelj obitelji, osloboditelj, zakonodavac, vođa, osvajač, otac, sudac, posrednik, svetac, zaručnik, savjetnik, jamac... I u našem kršćanskom životu postoje mnoge slike o Bogu, krive slike koje ne odgovaraju Bogu kojega nam je objavio Isus Krist. Za mnoge Bog ostaje definicija iz vjeronaučnog udžbenika, predmet apstraktnog obožavanja, osvetnik zbog učinjenoga zla ili nagrađivač za učinjeno dobro, umjesto Oca koji ljubi i prašta.

Teško je govoriti o Bogu, iako je njegovo ime često prisutno na usnama običnih ljudi. Sam Isus je dao ime Bogu, nazivajući ga Ocem, i naučio je učenike svih vremena da ga zovu i mole istim pravim imenom. „Bog je ljubav“, piše sveti Ivan (1 Iv 4, 16); „Bog je Bog ljubavi“ (2 Kor 13, 11), ponavlja sveti Pavao. Bog Abrahamov, Bog Izakov, Bog Jakovljevi, Bog Isusa Krista je živi Bog, koji ljubi sve do smrti. Samo živi Bog može imati ljudsko lice i ljudsko srce i omogućiti svoj susret s čovjekom.

Kako naći Isusa? I pastiri i mudraci ne nalaze Isusa snagom svoga traženja, već uz pomoć s visina. U njihovom traženju prati ih zvijezda, ili tajanstveni vodič, koji dolazi iz visina. To znači da Isusa nalazimo (s) vjerom i u vjeri. Danas obilujemo različitim istraživanjima o životu i osobi Isusa Krista. Ona predlažu različita, pa i suprotstavljena gledišta. Od hladnih studija učenjaka bez vjere do strastvenih apologija, obrana vjernika tražitelja. Neki od tih tekstova doista se mogu usporediti s Herodovom potragom. Oni ne vode klanjanju Božjemu Sinu već poništenju njegovog pravog identiteta Sina Božjega koji je postao čovjekom. Kršćanska vjera nas uči da je Bog postao čovjekom, da je Riječ postala Tijelom i nastanila se među nama (Iv 1, 14). U korijenu kršćanske vjere je, dakle, Bog koji je postao čovjekom. Danas se teško prihvaća Isusovo božanstvo jer je svijet izgubio tragove svetoga, izgubio je smisao za Boga, bori se protiv njegovog postojanja i želi živjeti kao da Boga nema. Ima jedan (su)višak u opisivanju Isusova identiteta: ako je Isus više čovjek negoli Bog uzaludne su naše nade u spasenje i otkupljenje. Samo Bog nas može spasiti,

napisao je jedan filozof, a taj Bog nije bog filozofa već onaj koji nam se objavio u Isusu Kristu.

2. Isus Krist – Utjelovljena Riječ i istinsko svjetlo čovječanstva

Božić se u našem narodu uvriježio kad dan lijepih želja, obiteljskog okupljanja, pokušaja pomirbi, vježbanje društvenih vještina. Božićna rasvjeta koja uljepšava naš grad i naše ulice nas veseli, ali donosi i nostalgiju jer hrani pohlepu bogatih i razočarenje i frustraciju siromašnih. Za mnoge je sreća postala društvenom obvezom, a prestala je biti potrebom duše. Treba biti sretan, inače nismo u modi. Treba se smiješiti i onda kada nam srce plače. Sreća je postala poput kreditne kartice u zapadnim zemljama, u kojima je onaj koji je nema asocijalna osoba koju treba sažalijevati. Nakon svega, božićni dani postaju tjeskobniji od drugih zbog užurbane kupnje poklona i potrebe da se osjećamo dobri a da to uistinu nismo.

Kada slavimo Božić, Isusovo rođenje, uvijek smo u opasnosti da zaboravimo i iz vida izgubimo ono bitno. Sitnice nas odvlače od bitnoga, osobito kada je bitno očima nevidljivo. Narodna kultura i božićni običaji mogu nas, svjesno ili nesvjesno, navesti da zaboravimo bitno te tako ostavimo po strani istinsko značenje Utjelovljenja Sina Božjega.

Sveti Ivan, nakon svečanog uvoda da je Ri-

ječ tijelom postala, odmah spominje protivljenje i odbačenost na koje će svjetlo naići svojim dolaskom na svijet: „i svjetlo u tami svijetli i tama ga ne obuze; ...k svojim dođe i njegovi ga ne primiše“ (Iv 1, 5.11). Proturječnost između prorokovog navještaja radosti i evanđeoske stvarnosti je ogromna i potiče na razmišljanje.

Što to znači da će svi krajevi svijeta vidjeti spasenje Boga našega kada u svijetu od ukupne svjetske populacije ima samo 17% kršćana; kada ih je sve zajedno malo više od milijarde? Kako to da se u mnogim zemljama briše riječ „Božić“ i zamjenjuje sa „sretni blagdani“? Kako to da jedan dio naroda ovih dana blaguje hranu koja je simbol božićnog slavlja, a ne sudjeluje na misnom slavlju, simbolu stvarne prisutnosti onoga Isusa koji je rođen prije dvije tisuće godina? Istina je da Božje obećanje izražava nadu i težnju prema budućem ispunjenju, da iščekujemo novo nebo i novu zemlju na kraju vremena, da ne poznamo sve putove spasenja po Duhu Svetome. Ali ako uzmemo zaozbiljno Božju riječ i držimo je vrijednom za rasuđivanje ovog našeg vremena, ne možemo pasti pod utjecaj ovih pitanja. Ona nas potiču na zauzetost, na našu ljudsku odgovornost jer smo primili dar kršćanske vjere bez ikakve zasluge i pozvani smo je ispovijedati bez ikakvog popuštanja ili traženja pogodnosti za sebe.

Evanđelist Ivan zove Isusa Logos, Riječ, a Poslanica Hebrejima potvrđuje da nam je Bog progovorio po toj Riječi. Ali, ta Riječ ima potrebu biti ponovno izgovorena. Isusa treba uvijek iznova naviještati. Sveti Augustin piše o Preteči koji je za sebe rekao da je Glas koji viče u pustinji: „Ivan Krstitelj je bio glas, a Isus je Riječ. Dok glas pogađa sluh, Riječ prodire u srce.“ Danas smo mi pozvani biti Isusov glas koji prodire u srce. To znači da moramo izbjegavati davati glas riječima bez značenja, rječniku ispraznih zajedničkih mjesta, utješnim i prijetvornim obećanjima. Sjetimo se, spašava nas Isusova Riječ, Riječ Božja koja je Tijelom postala i koja daje smisao svim stvarima. Isus, svojim djelima i naučavanjem, daje smisao životu i smrti, radosti i patnji, sadašnjosti i budućnosti. „Od punine njegove svi mi primismo“ (Iv 1, 16).

Ako smo pozvani biti glas koji prodire u srca, moramo se i ponašati tako da naš glas uvijek izgovara proročke Isusove riječi, one riječi koje su vratile zdravlje bolesnima, utjehu napaćenima, oprostjenje grješnima. Sveti Pavao nas potiče „Duha ne trnite, proroštava ne prezirite!“ (1 Sol 5, 19), to jest, potiče nas da čuvamo krsno posvećenje i novost evanđelja. Kršćanin je, po svom pozivu i poslanju, prorok nade i slobode. Prema demografskim pokazateljima kršćana će biti sve manje u svijetu, no to ne znači da moramo biti manje uvjerljivi i manje autentični. Štoviše, po-

zvani smo biti uvjerljiviji i autentičniji, postati dobro sjeme koje donosi dobar rod, sol koja daje okus svim stvarima, kvasac zbog kojega raste život vjere. Ovi biblijski simboli opisuju zadaću kršćana, precizni zadatak i doprinos kršćanskog duha ljudskim djelatnostima i građanskim institucijama. Vrlo je značajno da je Isusov dolazak na zemlju opisan kao „nastanjanje“ među nama (Iv 1, 14). Isus je izabrao vrlo skroman način prisutnosti među nama, sličan pastirima iz Betlehema. To znači da je Bogu drago biti među svojim narodom, drago mu je susretati ponizne osobe, da voli posjećivati mjesta patnje i siromaštva.

Božji dolazak ne može imati drugoga cilja nego da nas nauči vidjeti, promatrati, gledati i ljubiti događaje, svijet i sve što nas okružuje, Božjim očima. Potrebno nam je Isusovo svjetlo, svjetlo koje dolazi s visina, iznad sunca koje poznaje zalaz. Isus je jednom rekao: „Vi ste svjetlo svijeta“, a Pavao dodao: „sinovi svjetla i sinovi dana“. Je li to tako? Naše su svjetiljke često ugašene, naše uljanice prekrivene posudom, naše oči zaslijepljene svjetlima stvari i ne primjećujemo da je bitno očima nevidljivo. Molimo Isusa za svjetlo koje će nam pomoći vidjeti dobro tamo gdje drugi vide zlo, vidjeti nebo gdje drugi vide zemlju, milost gdje drugi vide grijeh, život gdje drugi vide smrt. Molimo da reflektori mode i novca ne budu jači od svjetla vjere, da nestane mraka i da živimo u svjetlu milosti, da svjetlo Božića rasvijetli tolike noći našega života.

3. Božić - Emanuel - Utjelovljena Ljubav

Sv. Irenej tvrdi: „Riječ Božja se nastanila među ljudima i postala Sinom Čovječjim kako bi potaknula čovjeka da gleda Boga i da Bog svoj pogled svrati na čovjeka“. Moramo se naviknuti gledati Boga jer Bog je, prirodno, udaljen od naših života, naših ideja i našeg djelovanja. Došao nam je blizu i moramo se naviknuti biti s njim.

Kršćanska duhovnost nam predstavlja Božić kao stvarnost koja u sebi ima jedno obećanje. Ona nas uči da je Božić povijesti, Božić života; Božić prošlosti, Božić sadašnjosti i budućnosti. Onaj Božić prije dvije tisuće godina je temelj ovom današnjem. Zbog toga ne možemo nastaviti živjeti u virtualnom Božiću iz mašte, Božiću konzumerističkih obreda, pretjeranih čestitanja, zaboravljajući pravi Božić. Potrebno je živjeti u stvarnosti Božića, u službi činjenice koja nadilazi naše snage, u službi navještaja koje daje utjehu i hrabrost, jednog stila života koji ide protiv struje, moralnih odabira koji se susreću s nasilnim suprotstavljanjima. Svjesni smo da nas nazivaju mračnjacima, nezalicama i nazadnima, da nas smatraju dokrajčenima, neprijateljima života i čovjeka, nas koji propovijedamo ljubav i oprost.

Ne dajmo se u ovim vremenima obeshrabriti. Moramo i dalje utjelovljivati Isusa u svjedočenju vrijednosti vjere i evanđelja, moramo rađati Isusa u srcima i savjestima osoba. Zbog toga, u našim domovima moramo sačuvati Isusa u djelima ljubavi, ugostiti ga kada je bez kuće, nahraniti ga kada je gladan, posjetiti ga kada je bolestan, utješiti ga kada je žalostan. Svatko zna koje djelo milosrđa može učiniti, a osobito zna da je veća radost u davanju nego primanju. Prije dvije tisuće godina darovan nam je Spasitelj. Naša je radost i dužnost darivati drugima spasenje koje smo primili.

Kako ćemo primiti i prihvatiti ovu božansku Objavu, a da ne zaslužimo prigovor apostola Ivana „među svoje dođe, a oni ga ne primiše“?

Dužnost nas kršćana je imati upaljene svjetiljke, biti budni, čuvati naš identitet i našu tradiciju jer nitko nam ne može oduzeti sigurnost da je u Isusu Istina, Put, Život i istinsko Svjetlo naroda, da je Isus Svjetlo svijeta i da onaj koji ga slijedi „neće hoditi u tami nego će imati svjetlo života“. Moramo se brinuti da čovjek ne zanemari pitanje Boga kao temeljno pitanje svoga života; brinuti se da prihvati to pitanje i čežnju koja se u njemu krije.

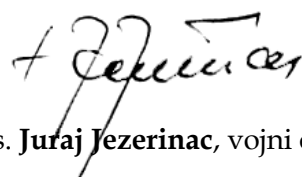
Potrebno nam je da budemo prosvijetljeni „odozgor“, potrebno nam je ono što ne zaslužujemo dobiti i ono što ne znamo dati. Moramo moliti Isusa da nas nauči ljubiti one koji nas pre-

ziru i cijeniti one koji nas ne ljube, da nas nauči ljubiti one koji nam rade iza leđa, one koji nas poštuju i one koji nas ne poštuju, one koji dijele s nama naše izbore i one koji im se suprotstavljaju, one koji pamte naneseo zlo i zaboravljaju učinjeno dobro. Čovjek je pun granica i ograničenja i posljedično tome ne može nasljedovati veliku Isusovu ljubav koja je dala svoj život za spasenje svih ljudi. Molimo za milost da darujemo barem dio svoga vremena, svoje strpljivosti i udobnosti onima kojima je potrebno. Molimo za milost da nikada ne požalimo što smo ljubili i da uvijek zaboravimo tko nas je uvrijedio.

Potrebna nam je Isusov mir. Isusov mir nije mir političara i ekonomista. Istinski mir povezuje Božje srce s ljudskim srcima. Molimo Isusa za taj mir u našim obiteljima, za radost među supružnicima, roditeljima i djecom, braćom i sestrama, za mir u našim odnosima, s različitim, onima blizu i onima daleko. U različitim dijelovima svijeta mir je ranjen, vlada nasilje i smrt nevinih. Ne zaboravimo da sada živimo u miru, ne zaboravimo žrtvu naših roditelja i svih onih koji su nam u naslijeđe ostavili blagostanje koje uživamo. I na kraju, moramo moliti Isusa i za mir savjesti onih koji žive u neprestanim svađama, za one koji pate u bolnicama i nemaju nade, za one koji trpe u zatvorima i plaču za izgubljenom slobodom, za one koji trpe zbog nezaposlenosti i gubitka identiteta.

Neka vam Bog, koji je postao čovjekom i kojemu se klanjamo u betlehemskoj štatici, doneše onu nebesku radost koja se ne može pronaći na zemlji, unutarnju radost koja dolazi s visina i koja može pobijediti teške boli i velike podijeljenosti. Božićna poruka mira neka vam donese milost gledanja preko tih udaljenosti, da vidite i dobru stranu ljudskoga srca, otkrijete dužnost bratstva i ljepotu praštanja, u zajedništvu izgradnje dobra Crkve i Domovine.

Želim vam sretan i blagoslovljen Božić i uspješnu Novu 2012. godinu!

Mons. **Juraj Jezerinac**, vojni ordinarij u RH

Politika mora težiti za pravdom

Govor pape Benedikta XVI. u Njemačkom saveznom parlamentu, Berlin 22. rujna 2011.

Poštovani gospodine Savezni Predsjedniče, gospodine Predsjedniče Savezne skupštine, gospođo savezna Kancelarko, gospođo Predsjednice Saveznoga vijeća, dame i gospodo zastupnici!

Čast mi je i radost govoriti pred ovim visokim Domom, pred Parlamentom moje njemačke domovine, koji se sastaje ovdje kao demokratski izabrano predstavništvo naroda, kako bi radio za dobro Savezne Republike Njemačke. Želim zahvaliti predsjedniku Savezne skupštine, na njegovu pozivu da održim ovaj govor, kao i za srdačne riječi pozdrava i poštovanja s kojima me je dočekao. U ovom trenutku obraćam se vama, poštovane dame i gospodo, svakako i kao vaš sunarodnjak, koji je cijeloga svog života svjestan povezanosti sa svojim podrijetlom, i prati sudbinu njemačke domovine sa suosjećanjem. Ali pozivnica da održim ovaj govor upućena mi je kao papi, Rimskom biskupu, koji nosi vrhovnu odgovornost za katoličko kršćanstvo. Pri tome priznajte ulogu koju Sveta Stolica ima kao partner u zajedništvu naroda i država.

Polazeći od ove svoje međunarodne odgovornosti, htio bih vam iznijeti neka razmišljanja o osnovama slobodne pravne države.

Dopustite mi da započnem svoja razmatranja o osnovama prava kratkim ulomkom iz Svetog pisma. U Prvoj knjizi o kraljevima prepričava se da je Bog pozvao mladoga kralja Salomona, kada je stupio na prijestolje, da nešto slobodno zamoli. Što će mladi vladar tražiti u tom trenutku? Uspjeh - bogatstvo - dug život - uništenje neprijatelja? On ne moli ništa od toga. On moli: "Podaj svome sluzi pronicavo srce da može suditi tvom narodu, razlikovati dobro od zla" (1 Kr 3, 9). Biblija nam ovom pripoviješću želi reći što za jednog političara u konačnici mora biti važno. Njegovo krajnje mjerilo i temelj njegova rada kao političara ne smije biti uspjeh, a još manje materijalna dobit. Politika mora težiti za pravdom, tako da stvara temeljne uvjete za mir. Naravno, političar će tražiti uspjeh, bez kojega on uopće ne bi imao mogućnosti za učinkovito političko djelovanje. Ali uspjeh je podložan mjerilu pravde, volji za pravom, i razumijevanju prava. Uspjeh također može biti zavodljiv, i tako otvoriti put prema izopačenju prava, prema razaranju pravde. "Odmakne li se pravda, što su kraljev-

stva ako ne velike razbojničke družine?", rekao je nekoć sveti Augustin.[1] Mi Nijemci znamo iz svoga vlastitog iskustva, da te riječi nisu prazan bauk. Doživjeli smo da se moć odijeli od prava, da moć stoji nasuprot pravu i gazi ga, tako da je država postala oruđe za razaranje prava - vrlo dobro organizirana razbojnička družina, koja je mogla ugroziti cio svijet i dovesti ga na rub ponora. Služiti pravu i braniti se protiv vladavine bespravlja jest i ostaje temeljna zadaća političara. U povijesnom trenutku, u kojem je čovjeku zapala do sada nezamislivu moć, ta je zadaća posebno prijeko potrebna. Čovjek može uništiti svijet. On može manipulirati sobom. On može, u neku ruku, stvarati ljude i ljudima isključiti ljudskost. Kako prepoznamo što je pravo? Kako možemo razlikovati između dobra i zla, između istinskog i prividnog prava? Salomonova molba ostaje odlučno pitanje pred kojim stoje političar i politika, pa i danas.

U velikom dijelu stvari koje se trebaju pravno regulirati, većina može biti dostatan kriterij. Ali, očito je da za temeljna pitanja prava, kod kojih se radi o dostojanstvu čovjeka i čovječanstva, načelo većine nije dostatno: svaka osoba koja nosi odgovornost mora sebi pri stvaranju prava tražiti kriterije svoga usmjerenja. U trećem je stoljeću veliki teolog Origen ovako opravdao otpor kršćana prema određenim tada postojećim pravnim sustavima: "Kada bi se netko zatekao među Skitima, koji imaju bezbožne zakone, i bio prisiljen živjeti među njima... tada bi on vrlo razumno postupio, kada bi u ime zakona istine, koji je kod Skita upravo protuzakonje, zajedno s istomišljenicima formirao udruge također protivne postojećem sustavu." [2]

Iz ovoga su uvjerenja djelovali pokreti otpora protiv nacističkoga režima i protiv drugih totalitarnih režima služeći tako pravu i čovječanstvu u cjelini. Za ove je ljude bilo neosporno očito da je postojeće pravo zapravo bilo nepravdo. Ali kada demokratski političar donosi odluke, pitanje - što sada odgovara zakonu istine, što je zaista pravo i što može postati zakonom - nije tako očigledno. Što je, s obzirom na temeljna antropološka pitanja, pravo i što može postati važeće pravo, danas nije uopće po sebi očigledno. Odgovoriti na pitanje, kako prepoznati što je zaista pravo, i

tako služiti pravdi u zakonodavstvu, nikada nije bilo jednostavno, i ono je danas, sa svim našim znanjem i moću, postalo još teže.

Kako prepoznati što je pravo? U povijesti su pravni sustavi gotovo uvijek bili utemeljeni na religiji: pozivajući se na božanstvo, odlučivalo se što će biti među ljudima po pravu. Za razliku od drugih velikih religija, kršćanstvo nikada nije državi i društvu nametalo objavljeno pravo, niti pravni poredak koji proistječe iz objave.

Umjesto toga, ukazivalo je na prirodu i um [Vernunft] kao istinske izvore prava - i na sklad objektivnog i subjektivnog uma, koji naravno pretpostavlja da su obje sfere ukorijenjene u stvaralačkom Božjem umu.

Kršćanski su se teolozi pri tome priklonili filozofskom i pravnom pokretu, koji se počeo oblikovati u drugom stoljeću prije Krista. U prvoj polovici toga stoljeća, došlo je do susreta između prirodnoga društvenog prava koje su razvili stoički filozofi i vodeći učitelji rimskoga prava.[3] Iz toga susreta rođena je pravna kultura Zapada, koja je bila i jest od presudne važnosti za pravnu kulturu čovječanstva. Od tog pretkršćanskog spoja između prava i filozofije, razvojni put se odvija preko kršćanskog Srednjeg vijeka i pravnoga razvoja prosvjetiteljstva, sve do Deklaracije o ljudskim pravima i našega njemačkog Ustava iz 1949., kojim se naš narod obvezao na "nepovrjediva i neotuđiva ljudska prava kao temelj svakog ljudskog zajedništva, te mira i pravde u svijetu".

Za razvoj prava i za razvoj čovječanstva bilo je presudno da su se kršćanski teolozi postavili na stranu filozofije, a protiv vjerskog prava povezanog s mnogobožtvom, i da su priznali um i prirodu u svom suodnosu kao općenito valjan izvor prava. Taj je izbor pokazao već sv. Pavao u Poslanici Rimljanima, kada je rekao: "Ta kad se god pogani, koji nemaju Zakona, [Izraelsku Toru] po naravi drže Zakona, i nemajući Zakona, oni su sami sebi Zakon" (Rim 2, 14sl.). Ovdje se pojavljuju dva temeljna poimanja prirode i savjesti, gdje savjest nije ništa drugo nego Salomonovo pronicavo srce, um otvoren govoru bića.

Ako se do doba prosvjetiteljstva, do Deklaracije o ljudskim pravima nakon Drugoga svjetskog rata i do stvaranja našeg Ustava, time činilo da se pitanje s obzirom na temelje zakonodavstva razjasnilo, u posljednjih pola stoljeća došlo je do dramatična zaokreta. Ideja prirodnog prava danas se smatra posebnim katoličkim naukom, nevrijedna spominjanja izvan katoličkih krugova, tako da je gotovo sramota uopće spomenuti tu riječ. Htio bih kratko objasniti kako je došlo do toga. Kao osnovno, to je zbog teze da bi između biti i trebati postojao nepremostiv jaz. Iz

biti ne bi moglo slijediti trebati, jer se radi o potpuno različitim razinama. Temelj je za to da je u međuvremenu pozitivističko shvaćanje prirode postalo gotovo općeprihvaćeno. Ako se priroda - prema riječima Hansa Kelsena - promatra kao "skup objektivnih podataka, međusobno povezanih kao uzroci i posljedice", onda se iz toga zaista ne mogu izvesti nikakve etičke upute.[4] Pozitivističko poimanje prirode, koje prirodu shvaća samo u funkcionalnom smislu, kako je tumače prirodne znanosti, ne može proizvesti nikakve mostove prema etici i pravu, nego ponovno pobuđuje samo funkcionalne odgovore. Isto vrijedi i za um u pozitivističkom poimanju, koje se naširoko smatra jedinim znanstvenim pogledom. Po njemu, ono što se ne može provjeriti ili patvoriti, ne pripada carstvu uma u užem smislu. Stoga se etika i religija uvrštavaju u područje subjektivnoga i izlaze izvan područja uma u strogom smislu riječi.

Ondje gdje je pozitivistički um jedini autoritet - a to je bez daljnjega slučaj u našoj javnoj svijesti - tu su opozvani klasični izvori spoznaje etike i prava. To je dramatično stanje, koje se tiče svih, i o kojem je nužna javna rasprava; neodgodivo pozvati na nju, bitna je svrha ovoga govora.

Pozitivističko poimanje prirode i uma, pozitivistički pogled na svijet u cjelini, veličanstven je dio ljudske spoznaje i ljudske moći, kojega se nikada ne smijemo odreći. Ali on sam u svojoj cjelokupnosti nije kultura koja je odgovarajuća i dostatna svoj širini ljudskoga postojanja. Ondje gdje pozitivistički um smatra sebe jedinom dostatnom kulturom progoneći sve druge kulturalne stvarnosti na status supkulture, tu se umanjuje čovjek, štoviše prijeti se njegovoj čovječnosti. Govorim ovo upravo imajući pred očima Europu, gdje široki krugovi pokušavaju priznati samo pozitivizam kao zajedničku kulturu i zajednički temelj za oblikovanje prava, svodeći sva druga mišljenja i vrijednosti naše kulture na status supkulture; time se Europu, u odnosu na druge kulture u svijetu, pomiče u stanje beskulturnosti, te se tako izazivaju ekstremističke i radikalne struje. U svojoj samoproglašenoj isključivosti, pozitivistički um, koji ne primjećuje ništa izvan funkcionalnosti, podsjeća na betonski bunker, bez prozora, u kojem sami sebi osiguravamo klimu i svjetlo, ne želeći primiti ni jedno ni drugo iz širokog Božjeg svijeta. A ipak pri tome ne možemo se zavaravati da čak i u ovom stvorenom svijetu, potihom zahvaćamo iz Božjih "zaliha", kako bismo ih preoblikovali u svoje proizvode.

Prozori trebaju biti ponovno širom otvoreni, moramo ponovno vidjeti širinu svijeta, nebo i zemlju, i naučiti sve to ispravno iskorištavati.

Ali kako to postići? Kako pronaći put u širinu, u cjelinu? Kako um može ponovno otkriti svoju veličinu, a da ne sklizne u iracionalnost?

Kako se priroda može ponovno pojaviti sa svojom pravom dubinom, sa svojim zahtjevima, i sa svojim uputama? Prisjećam se jednog događaja u nedavnoj političkoj povijesti, u nadi da neću biti previše pogrešno shvaćen, niti uzrokovati previše jednostranih polemika.

Rekao bih da je nastup ekološkog pokreta u njemačkoj politici, od sedamdesetih godina, iako nije širom otvorio prozor, ipak bio i nastavlja biti vapaj za čistim zrakom, koji se ne smije prečuti ili potisnuti u stranu, samo zato što se u njemu nalazi previše iracionalnoga. Mladi su ljudi postali svjesni da nešto u našem odnosu s prirodom nije u redu. Da materija nije samo sirovina za naš rad, nego da zemlja ima svoju dostojnost i da moramo slijediti njezine upute. Sasvim je jasno, da ovdje ne radim promidžbu za bilo koju političku stranku - ništa mi nije dalje od toga. Ako nešto nije u redu u našem odnosu sa stvarnošću, onda svi moramo ozbiljno razmisliti o svemu, i svi smo upućeni na pitanje o temeljima naše kulture.

Dopustite mi, molim vas, da se još kratko zadržim na tom pitanju.

Značenje ekologije već je neupitno. Moramo slušati govor prirode i primjereno odgovoriti. Htio bih ipak snažno naglasiti jednu točku, koja je - kako mi se čini - još uvijek zapostavljena: postoji također i ekologija čovjeka. Čovjek također ima prirodu, narav, koju mora poštovati i kojom ne može manipulirati po svojoj volji. Čovjek nije tek samostvarajuća sloboda. Čovjek ne stvara sama sebe. On je duh i volja, ali on je i narav, i njegova je volja prava ako poštuje narav, sluša je i prihvaća sebe onakvim kakav jest, i kao onoga koji nije sebe stvorio. Tako, i jedino tako, ostvaruje se istinska ljudska sloboda.

Vratimo se na temeljne pojmove prirode i uma, od kojih smo pošli.

Veliki teoretičar pravnog pozitivizma, Kelsen, u dobi od 84 godine - 1965. - napustio je du-

alizam biti i trebati (Tješi me, da se s 84 godine još uvijek može malo umno misliti). On je prije rekao da norme mogu doći samo iz volje. Narav bi, prema tomu, mogla sadržavati norme - nastavlja on - ako bi ih samo neka volja smjestila u nju. Ali ovo bi - kaže on - pretpostavljalo Boga Stvoritelja, čija bi volja bila uključena u prirodu. "Raspravljati o istinitosti ovoga uvjerenja, potpuno je bezizgledno", primjećuje on pri tome.[5] Je li zaista tako?, upitao bih. Je li zaista besmisleno promišljati da objektivni Um, koji se očituje u prirodi, ne pretpostavlja stvaralački Um, jedan Creator Spiritus?

Ovdje bi nam trebala pomoći europska kulturna baština. Iz uvjerenja da postoji Bog Stvoritelj ponikla je ideja ljudskih prava, ideja jednakosti svih ljudi pred pravom, spoznaja nepovredivosti ljudskog dostojanstva u svakom pojedinom čovjeku i znanje o odgovornosti ljudi za njihova djela. Ove spoznaje uma oblikuju naše kulturalno pamćenje. Ignorirati ga ili promatrati kao nešto što pripada prošlosti, predstavljalo bi sakaćenje naše kulture kao cjeline, i lišilo bi je njezine cjelovitosti. Europska kultura je potekla iz susreta između Jeruzalema, Atene i Rima - iz susreta izraelske vjere u Boga, grčkog filozofskog doumljivanja i rimske pravne misli. Taj trostrani susret oblikuje unutarnji identitet Europe. Taj je susret, svjestan čovjekove odgovornosti pred Bogom i priznajući nepovredivo dostojanstvo svakog pojedinog čovjeka, stvorio pravne standarde, koje smo mi zaduženi braniti u ovom povijesnom trenutku.

Mladom kralju Salomonu, u trenutku preuzimanja službe, dano je da slobodno iznese molbu. Što bi se dogodilo nama, današnjim zakonodavcima, kad bismo mogli slobodno zamoliti što želimo? Što bismo molili? Mislim da ni danas u konačnici nema ništa drugo što možemo poželjeti doli pronicavo srce - sposobnost razlikovati dobro i zlo, i tako uspostaviti istinsko pravo, koje služi pravdi i miru. Hvala vam za vašu pozornost! ■

Bilješke:

[1] De civitate Dei, IV, 4, 1.

[2] Contra Celsum Knjiga 1, Poglavlje 1; Usp. A. Fürst, Monotheismus und Monarchie. Zum Zusammenhang von Heil und Herrschaft in der Antike. u: Theol.Phil. 81 (2006), str. 321-338; citat str. 336; usp. J. Ratzinger, Die Einheit der Nationen. Eine Vision der Kirchenväter, Salzburg - München, 1971., str. 60.

[3] Cf. W. Waldstein, Ins Herz geschrieben. Das Naturrecht als Fundament einer menschlichen Gesellschaft, Augsburg, 2010., str. 11sl.; str. 31-61.

[4] Waldstein, nav. dj., str. 15-21.

[5] Usp. Waldstein, nav. dj., str. 19.

“Migracije i nova evangelizacija”

Papina poruka za Svjetski dan selilaca i izbjeglica 2012.

Draga braćo i sestre!

Naviještati Isusa Krista jedinog Spasitelja svijeta “predstavlja bitno poslanje Crkve, zadaću i poslanje koje rasprostranjene i duboke promjene sadašnjeg društva čine svejednako urgentnima” (Apost. nunc. Evangelii nuntiandi, 14). Štoviše, danas zamjećujemo žurnost promicanja, novom snagom i novim načinima, djela evangelizacije u svijetu u kojem rušenje barijera i novi procesi globalizacije još više približavaju ljude i narode, bilo zbog razvoja sredstava komunikacije bilo zbog učestalosti i lakoće seljenja pojedinaca i grupa iz jednog dijela svijeta u drugi. U toj novoj situaciji moramo u svakom od nas probuditi onaj entuzijizam i odvažnost koji su pokretali prve kršćanske zajednice da budu neustrašivi vjerovjesnici novosti evanđelja tako da se i u našem srcu razliježu riječi svetog Pavla: “Jer što navješćujem evanđelje, nije mi na hvalu, ta dužnost mi je. Doista, jao meni ako evanđelja ne navješćujem” (1 Kor 9, 16).

Tema koju sam ove godine izabrao za Svjetski dan selilaca i izbjeglica – “Migracije i nova evangelizacija” – proizlazi iz te stvarnosti. Sadašnji čas, naime, poziva Crkvu provoditi novu evangelizaciju također u širokoj i složenoj pojavi selilaštva, jačajući misijsko djelovanje i na područjima gdje se evanđelje naviješta po prvi put i u krajevima s kršćanskom tradicijom.

Blaženi Ivan Pavao II. nas je pozivao “hraniti se Riječju da bi se bilo ‘službenicima Riječi’ u evangelizacijskoj zadaći..., [u prilikama] koje su sve raznolikije i sve zahtjevnije u kontekstu globalizacije i novoga i promjenjivoga prožimanja narodâ i kulturâ koje ih obilježuju” (Apost. pismo Novo millennio ineunte, 40). Interne ili internacionalne migracije, naime, kao otvaranje u potrazi za boljim životnim uvjetima ili bijeg od prijetnji progona, ratova, nasilja, gladi i prirodnih katastrofa, doveli su do miješanja osoba i naroda bez presedana, s novim problemima ne samo s ljudske točke gledišta, nego i sa etičkog, religijskog i duhovnog aspekta. Sadašnje bjelodane posljedice sekularizacije, rađanje novih sektaških pokreta, raširena neosjetljivost prema kršćanskoj vjeri, istaknuta težnja k rascjepkanosti predstavljaju prepreku usredotočivanju na jedinstvenu uporišnu točku koja bi mogla potaknuti stvaranje “jedne jedine obitelji braće i sestara u

društvima koja su sve više multietnička i interkulturalna, gdje su također ljudi različitih religija potaknuti na dijalog, koji ima za cilj ostvariti ozbiljan i plodonosan suživot u poštivanju legitimnih razlika”, kao što sam pisao u svojoj prošlogodišnjoj poruci za Svjetski dan selilaca i izbjeglica. Naše je doba označeno pokušajima brisanja Boga i crkvenog nauka sa životnog obzora, dok si utiru put sumnja, skepticizam i ravnodušnost, koji bi htjeli ukloniti čak svaku društvenu i simboličnu vidljivost kršćanske vjere.

U tome kontekstu, selioci koji su upoznali Krista i prihvatili ga nerijetko su natjerani ne smatrati ga više važnim u svojem životu, izgubiti osjećaj vjere, ne priznavati se više dijelom Crkve i često žive životom koji više nije označen Kristom i njegovim evanđeljem. Odrasli u krilu naroda označenih kršćanskom vjerom, često emigriraju u zemlje u kojima su kršćani manjina ili gdje drevna vjerska tradicija nije više osobno uvjerenje ljudi niti zajednička vjeroispovijest, već je svedena na kulturnu činjenicu. Ovdje je Crkva suočena sa izazovom pružanja pomoći seliocima da održe svoju vjeru čvrstom, također kada nedostaje kulturne pozadine koja je postojala u ze-

mlji podrijetla, te utvrđivanja novih pastoralnih strategija kao i metoda i jezika za sve plodonosnije prihvaćanje Božje Riječi. U nekim slučajevima to je prigoda za navještanje da je u Isusu Kristu čovjek postao dionikom Božjeg otajstva i njegova života ljubavi. Čovjek se ujedno otvara obzoru nade i mira, također putem smjernog dijaloga i konkretnog svjedočenja solidarnosti. U drugim opet slučajevima postoji mogućnost da se, obnovljenim navještajem Radosne vijesti i dosljednijim kršćanskim životom, probudi uspavanu kršćansku svijest tako da se ljudima pomogne ponovno otkriti ljepotu susreta s Kristom, koji poziva kršćane na svetost ma gdje da se nalazili, pa bilo to i u stranoj zemlji.

Današnja pojava selilaštva je također od Boga dana prigoda za navještaj evanđelja u suvremenom svijetu. Muškarci i žene iz različitih krajeva svijeta koji još uvijek nisu susreli Isusa Krista ili ga poznaju tek djelomično, traže da ih se primi u zemlje drevne kršćanske tradicije. Zato je nužno pronaći za njih prikladne načine da uzmognu susresti i upoznati Isusa Krista i iskusiti neprocjenjivi dar spasenja, koji je za sve izvor "života u izobilju" (usp. Iv 10, 10); sami selioci imaju dragocjenu ulogu u vezi s tim jer mogu sa svoje strane postati "navjestitelji Riječi Božje i svjedoci uskrslog Isusa, nade svijeta" (Apost. pobud. Verbum Domini, 105).

Pastoralni djelatnici – svećenici, redovnici i laici – imaju odsudnu ulogu u zahtjevnom itineraru nove evangelizacije. Oni djeluju u sredini koja je sve više pluralna: zajedno s njihovim ordinarijima, nadahnjujući se na crkvenom Učiteljstvu, pozivam ih da traže putove bratskog dijeljenja i smjernog navještaja, nadilazeći suprotstavljanja i nacionalizme. Crkve podrijetla, tranzicije i prihvaćanja migracijskih valova moraju znati ojačati svoju suradnju, na dobrobit i onoga koji odlazi u emigraciju i onoga koji se doseljava kao i, u svakom slučaju, onoga koji, na svojem putovanju, ima potrebu susresti Kristovo milosrdno lice u dobrodošlici iskazanoj bližnjemu. Da bi se polučio plodni pastoral zajedništva, bit će korisno posuvremeniti tradicionalne strukture skrbi za selioce i izbjeglice, pridružujući tome modele koji bolje odgovaraju promijenjenim okolnostima u kojima različite kulture i narodi djeluju u interakciji.

Izbjege osobe koje traže azil, koje su pobjegle od progona, nasilja i prilika u kojima im je bio ugrožen život, trebaju naše razumijevanje i prihvaćanje, poštivanje svoga dostojanstva i svojih prava, kao i svijest o svojim dužnostima. Njihova patnja zahtijeva od pojedinih država i međunarodne zajednice da se zauzmu stavovi uzajamnog prihvaćanja, prevladavajući strahove i izbjegavajući oblike diskriminacije, te da se

donesu uredbe za konkretnu solidarnost također posredstvom prikladnih struktura gostoprimstva i programâ naseljavanja. Sve to podrazumijeva uzajamnu pomoć među krajevima koji trpe nevolje i regijama koje već godinama primaju veliki broj izbjeglica kao i veće dijeljenje odgovornosti među državama.

Tisak i ostala sredstva komunikacije imaju važnu ulogu u ispravnom, objektivnom i iskrenom, upoznavanju javnosti s prilikama onih koji su morali prisilno napustiti vlastitu domovinu i svoje drage te žele započeti izgrađivati novi život.

Neka kršćanske zajednice posebnu pozornost posvete radnicima seliocima i njihovim obiteljima, prateći ih svojom molitvom, solidarnošću i kršćanskom ljubavlju, prepoznajući vrijednost onoga što ih uzajamno obogaćuje te promičući nove političke, ekonomske i socijalne projekte koji pospješuju poštivanje dostojanstva svake osobe, brigu za obitelj, pristup dostojnom smještaju, radu i socijalnoj skrbi.

Neka svećenici, redovnici i redovnice, laici i, poglavito, mladići i djevojke budu osjetljivi u pružanju potpore brojnim sestrama i braći koji se, pobjegavši od nasilja, moraju suočiti s novim načinima života i teškoćama integracije. Navještaj spasenja u Isusu Kristu bit će izvor nade i "potpune radosti" (usp. Iv 15, 11).

Želim na kraju podsjetiti na prilike u kojima se nalaze mnogi strani studenti koji se susreću s problemima uključivanja u društvo, birokratskim teškoćama, nevoljama u traženju smještaja i prihvatnih struktura. Neka navlastito kršćanske zajednice budu osjetljive prema brojnim mladićima i djevojkama koje, upravo zbog svoje mladenačke dobi, osim kulturnog uzdizanja, trebaju referentne točke i gaje u srcu duboku žeđ za istinom i željom da susretnu Boga. Neka, na osobit način, sveučilišta kršćanskog nadahnuća budu mjesta svjedočenja i širenja nove evangelizacije i ozbiljno se založe u pružanju doprinosa, u akademskoj sredini, društvenom, kulturnom i duhovnom napretku kao i promicanju dijaloga među kulturama, prepoznajući vrijednost doprinosa što ga mogu dati strani studenti. Ako ti studenti susretnu istinske svjedoke evanđelja i primjere kršćanskog života bit će potaknuti i sami postati činiteljima nove evangelizacije.

Dragi prijatelji, zazovimo zagovor Marije, "Gospe od puta", da radosni navještaj spasenja Isusa Krista donese nadu u srcu onih koji se kreću putovima svijeta. Svima jamčim svoju molitvu i udjeljujem apostolski blagoslov. ■

*Iz Vatikana, 21. rujna 2011.
Papa Benedikt XVI.*

Priopćenje Komisije „Iustitia et pax“ Hrvatske biskupske konferencije

U vezi prihvatanja neprihvatljivih izmjena Zakona o trgovini u Hrvatskom saboru

Nakon izglasavanja izmjena Zakona o trgovini, kao Komisija koja se zalaže za pravdu i mir u društvu izražavamo svoje žaljenje i čuđenje. Žaljenje što se 2011. godine u Hrvatskom saboru još uvijek može donijeti tako jasno i nedvosmisleno pristran proturadnički zakon. I čuđenje što

je bjelodano da se hrvatski političari ni oko čega ne mogu složiti osim oko borbe protiv hrvatskih radnica i radnika. ■

U Zagrebu, 4. listopada 2011.

*Vlado Košić,
predsjednik Komisije „Iustitia et pax“ HBK*

Mons. Dražen Kutleša imenovan biskupom koadjutorom porečko-pulskim

Papa Benedikt XVI. imenovao je mons. Dražena Kutlešu, svećenika Mostarsko-duvanjske biskupije i djelatnika Kongregacije za biskupe, biskupom koadjutorom Porečko-pulske biskupije, priopćila je 17. listopada Apostolska nuncijatura u Republici Hrvatskoj.

Mons. Dražen Kutleša rođen je 25. rujna 1968. godine u Tomislavgradu u Bosni i Hercegovini. Nakon završenog sjemeništa u Dubrovniku, nastavlja studij filozofije i teologije u Bogoslovnom sjemeništu u Sarajevu. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1993. za Mostarsko-duvanjsku biskupiju. Godine 1994. postigao je bakalaureat pri teološkom fakultetu u Zagrebu, a 2001. na Papinskom sveučilištu Urbanianumu postigao je

doktorat iz kanonskog prava. Od 1993. do 1995. bio je župni vikar u mostarskoj katedrali. Od 1998. do 2006. mons. Kutleša obavljao je sljedeće službe: župni upravitelj u Grudama, docent kanonskog prava na Teološkom institutu u Mostaru, vicekancelar u biskupskoj kuriji, član zbora konzultora i prezbiterskog vijeća, član Komisije „Iustitia et pax“ Biskupske konferencije BiH. Od 2006. djelatnik je Kongregacije za biskupe. Od 2011. suradnik je Kongregacija za kauze svetih i disciplinu sakramenata. Autor je nekoliko publikacija i surađuje u katoličkom mjesečniku Crkva na kamenu. Govori talijanski, njemački i engleski jezik. ■

U Zagrebu, 17. listopada 2011.

Priopćenje HBK u vezi „slučaja Dajla“

Mi, biskupi Hrvatske biskupske konferencije, želimo istinski obnoviti očitovanje ljubavi, poštovanja, odanosti i poslušnosti svetom ocu Benediktu XVI., dok mu zahvaljujemo za pozornost koju je osobno već duže vrijeme posvetio pitanju koje se tiče događanja, vezanih uz odnose benediktinaca i župe Dajla. Ta su događanja postala prijatnom da potamne dragocjene duhovne plodove Papina nezaboravnog pastoralnog pohoda Hrvatskoj u lipnju ove godine. Želimo na osobit način izraziti zahvalnost Svetom Ocu zato što je 8. listopada 2011. primio predstavnike naše biskupske konferencije, koji su mu željeli izravno obrazložiti spomenute okolnosti.

Kao hrvatski episkopat osjećamo dužnost ponovno potvrditi svoju zahvalnost Svetoj Sto-

lici za dobrotvornost koju je neprestano očitovala u odnosu prema Republici Hrvatskoj, naročito prigodom priznanja njezine neovisnosti, kao i nedavno pozornim praćenjem hoda Hrvatske prema njezinu integriranju u Europsku uniju.

S obzirom na višegodišnji spor koji se tiče „slučaja Dajla“, mi, hrvatski biskupi, prepoznajemo zasluge koje imaju oci benediktinci svojom redovničkom prisutnošću te pastoralnim i društvenim djelovanjem više od osamdeset godina u samostanu Dajla – kao zajednica ovisna o opatiji Praglia – služeći Božjem narodu i u velikim teškoćama, i u zlostavljanjima, prije nego su osuđeni na prisilni rad, i prije konfiskacije svih njihovih dobara. U tome kontekstu mi, hrvatski biskupi,

ne želimo zaboraviti niti jednu osobu (svećenika, redovnika, redovnicu, laike) koja je u mračnom razdoblju fašizma, nacizma i komunizma trpjela mučenja, poniženja, tamnice, pa čak i oduzimanje života.

Radi smirivanja nastalih napetosti, što nama, kao vjernim sinovima Crkve i odanim građanima hrvatske države istinski leži na srcu, prepoznajemo da su odredbe koje je donijela Sveta Stolica, da bi se došlo do rješenja kanonskoga spora, nastojale vratiti stvari - onoliko koliko je moguće - u okvir istine i pravičnosti. Osim toga, dobro je poznato da prenošenje vlasništva niti znači, niti se kani ostaviti dojam da to znači oduzimanje suverenosti koju hrvatska država legitimno vrši nad njim. Dakle, bez ikakvoga su temelja zaključci koje su iznijeli neki masovni mediji, prema kojima bi Sveta Stolica ili čak sam Sveti

Otac, s pomoću rješenja "slučaja Dajla" namjeravao na stanovit način "talijanizirati" Hrvatsku.

Sveta Stolica ponovno je istaknula svoju žarku želju da se nenadano nastale poteškoće mogu postupno razriješiti uzajamnim pristupom učinkovitog zajedništva i bratske crkvene suradnje. I mi, hrvatski biskupi, na odan i iskren način podupiremo tu živu želju Svete Stolice.

U tome duhu, cijeli hrvatski episkopat prihvaća novoga pastira kojega šalje Sveti Otac kao koadjutora mons. Milovanu u Biskupiji porečkoj i pulskoj te mu izražava blizinu i poštovanje u vršenju njegove nove osjetljive službe. Na kraju, upućujemo molbu svim našim vjernicima da molitvom prate hod Crkve u našoj domovini. ■

Biskupi HBK

U Varaždinu, 19. listopada 2011.

Priopćenje s 43. plenarnog zasjedanja Hrvatske biskupske konferencije

43. plenarno zasjedanje Hrvatske biskupske konferencije, pod predsjedanjem mons. Marina Srakića, đakovačko-osječkog nadbiskupa i predsjednika HBK, održano je od 18. do 20. listopada u Svećeničkom domu Varaždinske biskupije u Varaždinu. Na zasjedanju su sudjelovali gosti: apostolski nuncij u RH mons. Mario Roberto Cassari, srijemski biskup mons. Đuro Gašparović, izaslanik Biskupske konferencije BiH pomoćni banjalučki biskup Marko Semren i subotički biskup mons. Ivan Penzeš.

Pozdravljajući prisutne članove HBK i goste, predsjednik HBK zamolio je apostolskog nuncija da prenese izraze odanosti i zahvalnosti svetom ocu Benediktu XVI. za njegov nezaboravni posjet našoj Crkvi i domovini Hrvatskoj. Pozdravio je i odsutnog mons. Dražena Kutlešu, novoimenovanog biskupa koadjutora porečkog i pulskog, zaželjevši mu da ga Gospodin prati darom mudrosti i jakosti u novoj službi. Spomenuo se i u međuvremenu preminulog člana HBK mons. Slavomira Miklovša, vladike križevačkoga u miru.

Predsjednik HBK podsjetio je da se od posljednjeg redovnog zasjedanja zbio događaj pohoda svetog oca Benedikta XVI. Hrvatskoj te da je tome posvećeno izvanredno zasjedanje održano 12. srpnja. Uz to je podsjetio i na završetak obnove hodočasničke crkve Gospe Voćinske, jubilarnu proslavu Ludbreškog čuda u Ludbregu, posvetu crkve Hrvatskih mučenika na Udbini i beatifikaciju "Drinskih mučenica" u Sarajevu.

Nadbiskup Srakić je istaknuo i da su nakon

srpanjskog izvanrednog zasjedanja uslijedili teški dani puni izazova za našu Crkvu vezano za "slučaj Dajla".

U radnom dijelu zasjedanja prvo izlaganje o temi nove evangelizacije i misijama u metropolama Europe održao je kardinal Bozanić. Nova evangelizacija je jedno od važnijih pitanja za sve biskupske konferencije Europe te je na tom području u nekim zemljama već dosta učinjeno. Odgovarajući na pitanje što je zapravo nova evangelizacija, kardinal je rekao da je ona prije svega ostvarenje misijskog poslanja Crkve i da se sastoji u približavanju onima koji su se udaljili od Crkve i izgubili svoj kršćanski identitet kao i doseljenicima na našem kontinentu koji nisu kršćani. Sve to iziskuje radikalnu pastoralnu i egzistencijalnu promjenu, istaknuo je kardinal, upozorivši na crkvene i društvene izazove nove evangelizacije. Kao nositelje nove evangelizacije kardinal Bozanić istaknuo je obitelj, katoličke škole i razne pokrete i zajednice. Postoje prijepori oko toga koje su to ciljne skupine kojima je nova evangelizacija prvenstveno upućena, ali svakako prioritet su obitelj, mladi i mediji, naglasio je kardinal te zaključio kako nema nove evangelizacije bez nove otvorenosti djelovanju Duha Svetoga kojega je potrebno neprestano moliti. U nastavku je kardinal Bozanić predstavio i konkretnu inicijativu na području nove evangelizacije koju je potaknulo Papinsko vijeće za promicanje nove evangelizacije. Naime, tijekom ove pastoralne godine, a posebno tijekom korizme 2012. godine, ostvarivat će se inicijativa "Misije u gradovima"

u 12 velikih europskih gradova: Zagrebu, Barceloni, Beču, Budimpešti, Bruxellesu, Dublinu, Kölnu, Lisabonu, Liverpoolu, Parizu, Torinu i Varšavi. Dva su nosiva elementa te inicijative. Jedan se odnosi na redoviti pastoral, s posebnom zauzetošću u kršćanskom odgoju i cjelokupnoj formaciji, i drugi koji se tiče istodobnosti djelovanja u spomenutim gradovima. Izvornost je inicijative u jedinstvu mjesnih crkava i istodobnosti u ostvarivanju poslanja i davanju konkretnih znakova, koji će svoje ishodište imati u katedralama. Ti su znakovi oslonjenost na Božju riječ i kontinuirano čitanje Svetoga pisma, naročito Markova evanđelja. Zatim biskupske kateheze mladima, slavljenje sakramenta pomirenja, karitativne akcije te teme duhovnosti i kulture povezane s djelima sv. Augustina. Inicijative će polaziti od katedrala, zbog njihovog velikog simboličkog značenja, s tendencijom da se prošire na župe. Nakana je ući dublje u življenje vjere; zahvatiti sva područja života i otkrivati sve ono što vjera unosi u način življenja.

Izlaganje o pastoralno-pravnim odredbama o priložima za mise na zasjedanju je održao dr. Slavko Zec, profesor na Teologiji u Rijeci.

Na završetku prvog dana zasjedanja biskupi su slavili euharistijsko slavlje u varaždinskoj prvostolnici koje je predvodio nadbiskup Sračić, a propovijedao je križevački biskup Nikola Kekić. Poslije mise članove HBK u zgradi Varaždinske županije primio je varaždinski župan Predrag Štromar sa suradnicima, a na susretu je sudjelovao v. d. gradonačelnika Varaždina Zlatko Horvat.

Drugi dan zasjedanja započeo je s temom o "slučaju Dajla". Biskupi su dogovorili priopćenje u kojem su očitovali ljubav, poštovanje, odanost i poslušnost Svetomu Ocu zahvalivši mu za pozornost koju je osobno posvetio pitanju koje se odnosi na događanja vezana za odnose benediktinaca i župe Dajla. Biskupi nadalje ističu da prepoznaju zasluge benediktinaca tijekom njihove prisutnosti i pastoralnog i društvenog djelovanja u samostanu Dajla te da radi smirivanja nastalih napetosti prepoznaju kako su odredbe koje je donijela Sveta Stolica, da bi se došlo do rješenja kanonskog spora, nastojale vratiti stvari - onoliko koliko je moguće - u okvir istine i pravičnosti. Osvrćući se na neke medijske tvrdnje biskupi upozoravaju da su bez ikakvoga temelja zaključci prema kojima bi Sveta Stolica ili čak sam Sveti Otac, s pomoću rješenja "slučaja Dajla" namjeravao na stanovit način "talijanizirati" Hrvatsku. Biskupi podupiru živu želju Svete Stolice da se nenadano nastale poteškoće postupno riješe uzajamnim pristupom učinkovitog zajedništva i bratske crkvene suradnje. Na kraju priopćenja

biskupi ističu da cijeli hrvatski episkopat prihvaća novoga pastira kojega šalje Sveti Otac kao koadjutora mons. Milovanu u Biskupiji porečkoj i pulskoj te mu izražava blizinu i poštovanje u vršenju njegove nove osjetljive službe, ujedno pozvavši vjernike da molitvom prate hod Crkve u našoj domovini.

O pastoralnim naglascima papinih govora tijekom njegova pohoda Hrvatskoj 4. i 5. lipnja izlaganje je održao profesor s đakovačkog Katoličkog bogoslovnog fakulteta mons. Luka Marijanović. On je analizirao sve papine govore te ocijenio, posluživši se riječima jednog teologa, da poput Mozartove glazbe odišu jednostavnošću i dubinom. Prikazujući govore slijedom kojim su bili izgovoreni predavač je posebno istaknuo poruke koje iz njih proizlaze. Tako je papa mladima poručio da je kršćanska vjera radost utemeljena na prijateljstvu i to ponajprije prijateljstvu s Isusom Kristom. Potrebno je u tom smislu mlade hrabriti da u svijetu varljivih radosti pronađu istinsku radost u Bogu. U Hrvatskom narodnom kazalištu papa je upozorio da društvo, a time i kultura ovisi o savjesti. Društvo bez savjesti više nije društvo koje se temelji na istini, dobru i pravdnosti. To se društvo, kako to rado ponavlja papa u svojim promišljanjima, pretvara u jednu veliku razbojničku bandu (Augustin). Uz govor o savjesti, papa je podsjetio i na suodnos kulture i religije koje su upućene jedna na drugu. Religija, a time i kršćanstvo predstavlja važan čimbenik u društvu, ukoliko upućuje čovjeka, oblikovanjem savjesti, na Boga, na istinu i dobro što trebaju biti temelj svake kulture i društva. Bez slušanja istine i dobra društvo ne može napredovati, nazaduje te biva podređeno logici jačega, interesa i profita. U svome obraćanju obiteljima papa je upozorio kako kriza obitelji jest kriza Boga. Obitelj je prestala biti "mala Crkva", ne moli se i ne slave se sakramenti. Preporod obitelji će se dogoditi samo ako se obitelji otvore Bogu. Govoreći u katedrali Bogu posvećenim osobama papa je istaknuo da duhovna zvanja svoju snagu ne crpe u projektima, pastoralnim naptucima i organizaciji, nego u što većem suobličavanju Isusu Kristu, kako je to činio blaženi Alojzije Stepinac.

Na zasjedanju su prihvaćene Pastoralne smjernice za apostolat vjernika laika u Crkvi i društvu u RH koje je predstavio riječki nadbiskup Ivan Devčić, predsjednik Vijeća HBK za laike.

Zadarski nadbiskup Želimir Puljić predstavio je prijedlog smjernica za XII. opću skupštinu biskupa koja će se održati u Rimu od 7. do 28. listopada 2012. o temi "Nova evangelizacija za prijenos kršćanske vjere". Biskupi su odlučili da na toj sinodi delegat Hrvatske biskupske konfe-

rencije bude biskup Đuro Hranić, a za zamjenika je izabran dubrovački biskup Mate Uzinić.

Izvanredno zasjedanje HBK bit će 23. siječnja 2012. Redovna plenarna zasjedanja u idućoj 2012. godini održat će se u Zagrebu, proljetno od 17. do 19. travnja i jesensko od 17. do 19. listopada.

Biskupi su pozvali još jedanput mlade da se što bolje pripreve i da dođu u što većem broju na Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži koji će se održati 5. i 6. svibnja u Sisku.

Drugi pastoralno katehetski kolokvij za

svećenike održat će se 6. i 7. ožujka 2012. u Zagrebu.

U Vukovaru će 18. studenoga 2011. biti obilježena 20. obljetnica stradanja i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara. Tom prigodom euharistijsko slavlje predvodit će kardinal Vinko Puljić.

Predsjednici pojedinih tijela HBK podnijeli su izvješća o svojem području djelovanja. Određeni su i delegati HBK na zasjedanjima drugih biskupskih konferencija u 2012. godini. ■

Varaždin, 18. – 20. listopada 2011.

Nemamo se pravo žaliti na prilike u kojima živimo ako sami na njih ne želimo utjecati

Poruka biskupa HBK povodom izbora zastupnika za Hrvatski sabor i referenduma o pitanju pristupanja RH u Europsku uniju

1. Izbori zastupnika za Hrvatski sabor svaki su put iznimno važan događaj za nas kao hrvatske građane i za nas kao vjernike. No, ovogodišnji imaju posebno značenje zbog činjenice da se hrvatski građani nalaze i pred referendumom s pitanjem o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji. Premda političari mogu imati svoje razloge zbog kojih strogo odjeljuju tematiku parlamentarnih izbora i referenduma, smatramo da to dvoje ipak, posebno u ovome trenutku, treba gledati u međusobnoj povezanosti.

Iako se na osobit način obraćamo katoličkim vjernicima, željeli bismo da naše riječi dopru i do svih drugih građana naše države te da u svome odlučivanju o tome komu će dati svoj glas imaju u vidu i naša promišljanja, jer su ona pisana radi ostvarivanja općega dobra.

Bez obzira na to o kojoj se i kakvoj zemaljskoj vlasti radilo, Crkva ima poslanje naviještati i nastojati živjeti uvijek istu Istinu, a to ponekad izaziva neslaganja s njezinim stajalištima i otvorenu nesnošljivost. Crkva ne preuzima na sebe političku borbu za vlast, ali se zauzima za općeljudske i evanđeoske vrijednosti, služeći u ljubavi, radi uspostave što pravednijega društva (usp. Benedikt XVI, *Deus caritas est*, 28). Zbog toga crkvene ustanove i zaređeni službenici u svom pastoralnom djelovanju ostaju izvan svrstavanja u političke stranke i stranačkog nadmetanja, jer bi u suprotnom ne samo bile prekršene crkvene odredbe nego bi to moglo dovesti do ozbiljne opasnosti narušavanja crkvenog zajedništva. To je razlog zbog kojega napominjemo i to da se crkveni prostori ne smiju koristiti za stranačka predstavljanja, sučeljavanja ni za druge političke svrhe.

2. Svaki je birač pozvan doći do mudre prosudbe u svjetlu temeljnih ljudskih dobara i okolnosti u hrvatskome društvu u kojemu je pozvan djelovati. To konkretno znači da će u sadašnjim prilikama razmotriti koja su temeljna ljudska dobra u pitanju i prosuditi koja stranka ili politička opcija pojedinih kandidata, sukladno programima koje predstavljaju, zavređuje povjerenje i pruža najviše sigurnosti da će ta dobra štiti i promicati. Veliku pomoć u tome razlikovanju može pružiti Doktrinarna nota o nekim pitanjima vezanim uz sudjelovanje katolika u političkome životu (*Kongregacija za nauk vjere*, 24. studenoga 2002) koju preporučujemo za proučavanje i razmatranje u vjerničkim zajednicama tijekom predizbornoga vremena.

Osim toga, ove smo godine pohodom pape Benedikta XVI. Hrvatskoj dobili i konkretnije uporište i vodilje za život u kojemu se isprepleću pitanja vjere i društvenoga života vjernika u našoj domovini. Njegove su poruke dragocjene i u predizbornim traženjima.

3. Ključ za prepoznavanje konkretnih političkih stavova vjernici pronalaze u nauku i Predaji Crkve, kao i u naravi njezina poslanja. Osim toga, bitan je i vjernički osjećaj i osjećaj crkvenosti koji nosimo u sebi i koji nas vodi u odlučivanju komu želimo povjeriti vodstvo državne zajednice. Upravo zbog vjerničke povezanosti, razmjene mišljenja i crkvenog zajedništva ne bi trebalo biti teško doći do potrebnih uvida i zauzeti stav o tome koji politički programi proturječe temeljnim antropološkim i etičkim vrijednostima i načelima, ukorijenjenima u naravi ljudskoga bića.

Razumljivo je stoga što i ovom prigodom naglašavamo nužnost zaštite ljudskog života u

svim njegovim etapama, od začeca do prirodne smrti. Među te temelje svakako pripada obitelj. Papa Benedikt XVI. govorio nam je o "nezamjenjivoj vrijednosti obitelji, utemeljene na braku i na potrebi zakonskih odredaba koje bi podupirale obitelji u zadaći rađanja i odgoja djece" (Zagreb, Euharistijsko slavlje na hipodromu, 5. lipnja 2011). Za Crkvu nije prihvatljivo izjednačavanje bilo kojeg drugog oblika zajedničkog života s obitelji, čime bi se pridonosilo narušavanju stabilnosti poimanja obitelji i braka kao zajedništva muškarca i žene, kao i narušavanju prava djece, te zanemarivanju posebnosti značaja i nezamjenjive društvene uloge obitelji. Pritom se ne smije zanemariti niti bolno demografsko pitanje našega naroda.

Na tome tragu, čuvajući nepovredivost života i obitelji, važno je vidjeti kakav je pristup političkih opcija pitanjima odgoja i obrazovanja, tj. koliko važnosti daju vjerskom odgoju od najranije dobi i na koji se način u obrazovnom sustavu osnovnog i visokog obrazovanja iskreno kane zalagati za rast cjelovite osobnosti djece i mladih, uključujući kršćanski svjetonazor. Nadalje, koja se sredstva u vođenju države kane koristiti u promicanju rađanja djece i kako se želi stvarno omogućiti obiteljima da osjete potporu društva u svojoj odgovornosti i spremnosti za prihvaćanje Božjeg dara života.

U obitelji se najneposrednije otvaraju prostori ljudskog razuma i slobode za nadnaravni temelj i za odgoj savjesti. Papa nam je poručio da je oblikovanje savjesti i kakvoća demokracije u izravnoj povezanosti, jer je savjest mjesto slušanja istine i dobra, mjesto odgovornosti pred Bogom i ljudima te dodao: "Oblikovanjem savjesti, Crkva daje društvu svoj dragocjeni prinos. Taj se doprinos počinje oblikovati u obitelji, a učvršćuje u župi, gdje se djeca i mladi uče produblivanju Svetog pisma, koje je 'veliki kodeks' europske kulture. Istodobno uče o smislu zajednice, utemeljene na daru, a ne na gospodarskom interesu ili na ideologiji, nego na ljubavi, koja je 'glavna pokretačka sila istinskog razvoja svake osobe i cijelog čovječanstva' (Caritas in veritate, 1). Ta se logika darovanosti, naučena u djetinjstvu i mladosti, potom živi u svakom okviru, u igri i u sportu, u međusobnim odnosima, umjetnosti, u dragovoljnom služenju siromašnima i patnicima, a kada je jednom usađena, onda se može primjenjivati i u složenijim područjima politike i ekonomije, surađujući da jedan polis – grad, bude ugodan i gostoljubiv, da ne bude prazan, lažno neutralan, nego bogat ljudskim sadržajima, s izrazitom etičkom crtom" (Zagreb, Hrvatsko narodno kazalište, 4. lipnja 2011).

4. Veliko područje političkog zauzima-

nja nedvojbeno je pitanje kulture rada. Ne radi se samo o omogućavanju rada za nezaposlene, o stjecanju sredstava za život, o investicijama i pokretanju proizvodnje, što je iznimno važno, nego i o dostojanstvu radnika i poslodavaca, o zakonima koji reguliraju problematiku rada i poduzetništva, te o institucijama koje su zadužene za promicanje i zaštitu vrijednosti rada. Upravo ne vodeći brigu o cjelovitosti otajstva života, tematika rada se svodi samo na financijsku ili gospodarsku razinu. Ali ona se tiče složene mreže društvenih odnosa i nutarnjih vrijednosti koje ne smiju biti pregažene.

Tako odnos prema nedjelji, koja je za kršćane dan nad svim danima, dan Gospodnji, dakle više od neradnoga dana, otkriva odnos prema drugim temeljnim vrijednostima. Zbog toga je pogubno ustrojavanje dinamike tjedna prepustiti trgovcima i onima kojima je stalo samo do profita.

Osim toga, poznato nam je da u prostoru rada postoje razni odnosi koji mogu biti prožeti sebičnošću ili velikodušnošću, neumjerenošću ili solidarnošću. Nije teško prepoznati komu je stalo do dobra cijele zajednice, a komu samo do osobnog profita ili iskorištavanja društvenog i političkog položaja. Naime, svaki čovjek ima svoju prošlost, tragove svoje odgovornosti ili neodgovornosti, poštenja ili nepoštenja. Zato je važno razmotriti koje su i kakve osobe istaknute na kandidacijskim listama.

5. Nadamo se da ćemo na predstojećim izborima izabrati one zastupnike koji će, ne podliježući ideološkim svrstavanjima, poduzeti zbiljske korake u osvjetljavanju istine o našoj nedavnoj prošlosti i postaviti političke temelje na čvrstoj stijeni istine. Za dobro naše nacije mora se konačno smoći snage za suočavanje sa svim zločinima totalitarizama. Dok su dosada poduzete mjere da se jasno prokažu i sankcioniraju zločini fašizma i nacizma, to se nije dogodilo sa zločinima komunističkog režima, a baš je to iznimno važno za zdrav hod sadašnjeg i budućih hrvatskih naraštaja.

Ne samo da je relativiziranje tih zločina nedopustivo odstupanje od civilizacijske baštine uljuđenih naroda, nego je to duboka rana za sve one koji do danas nemaju spoznaju o svojim najbližima, a zatim i za cijelu naciju koja živi sramotnu dvojnost kriterija iz koje ne može proizlaziti nikakvo napredovanje u dobru. Vrijeme Drugog svjetskog rata i neposredno nakon njega sa svojim je bolnim pitanjima urezano u svijest naraštaja i opterećuje sadašnjost. I dalje u hrvatskom kulturološkom tkivu živi spomen na osobe čije živote jasno treba označiti kao nedolične, kao one iza kojih je ostao govor zla i gaženja ljudskog

dostojanstva. Oni ne mogu biti nadahnuće niti primjeri za nasljedovanje.

Zbog toga smo svjedoci da jedna relativizacija lako rađa nove oblike relativizacije. Sa žaljenjem uočavamo da se nastavlja stvaranje i nameatanje nejasne slike o obrani domovine u napadu na slobodu i neovisnost Hrvatske prije dvadeset godina, sa svim začuđujućim posljedicama na pravnoj i političkoj razini. Hrvatska vlast ima odgovornost čuvati, štititi i učvršćivati spomen na nosive događaje i ljude koji su važni za identitet i memoriju suvremene Hrvatske, otklanjajući napadaje na stupove istinskih vrijednosti.

6. Na početku smo spomenuli da ovi izbori imaju važnost i zbog neposredne blizine odlučivanja građana Hrvatske o mogućem ulasku naše države u savezništvo sa zemljama Europske unije.

Mi smo vam se prošle godine povodom pristupnih pregovora već obratili prigodnim Pismom (19. ožujka 2010). Preporučujemo da ga ponovno pročitate i u njemu na detaljniji način pronađete naš stav i naglaske o pojedinim pitanjima.

Sada vam skrećemo pozornost na činjenicu da smo u godinama borbe za opstojnost Hrvatske i obranu njezine nezavisnosti jasno i gorljivo bili usmjereni prema zajednici europskih naroda, uvijek oslonjeni na činjenicu da je Hrvatska sastavnica Europe na povijesno-kulturnom planu te da je pridonijela izgrađivanju Europe. To su prepoznali i na izravan način više puta ponovili nasljednici sv. Petra, a osobito u najnovije vrijeme blaženi papa Ivan Pavao II. i papa Benedikt XVI.

Svjesni smo razočaranja koja su nastala i tijekom posljednjih godina, zbog nekih postupaka u europskim političkim okvirima, zbog premalo osjetljivosti za hrvatska nastojanja i žrtve. Sasvim je opravdano i dobro pitati se o vrijednostima koje se promiču, o prednostima i manama koje otvara takva asocijacija, iznoseći valjane argumente. I mi smo u spomenutom Pismu naglasili da Europa "pati od duboke krize vrednota" (br. 13). Štoviše, Crkva je toliko puta upozoravala i na činjenicu da Europa ne može graditi svoju budućnost oslanjajući se samo na gospodarsko i financijsko zajedništvo, te da treba ponovno otkriti svoje duboke vrijednosti, među kojima su i kršćanski korijeni.

No, Europa je ozračje kojem Hrvatska pripada, u kojemu treba pridonositi i boriti se za europsko lice Europe. U odvagivanju odgovora na referendumu dobro se pitati što se to tijekom dvadeset godina dogodilo, a što bi mijenjalo naš odnos prema Europi; gdje se izgubila čežnja prepoznavanja tako vidljive europske pripadnosti.

Čini nam se da odgovornost leži ponajprije u Hrvatskoj. Nisu li upravo potezi i stavovi hrvatskih političara dovodili Hrvatsku u nejasnoće i u neprilike? Ravnodušnost ili nebriga za hrvatska identitetska obilježja stvarale su čudne dojmove i nerijetko netočno tumačile "zahtjeve Europe".

Stoga je važno tko će i na koji način promicati hrvatske vrijednosti koje mogu obogatiti Europu; kakva će biti politika koja se može u raznim oblicima zvati europskom. Ako Europi pristupimo svojim identitetom koji se uspio izboriti i sačuvati suverenost i prepoznatljivost, ne treba se bojati da to nije moguće u okviru te europske asocijacije. Zato napominjemo da nije svejedno koga se bira i na ovim izborima, jer zastupanje "europske opcije" ima puno boja. Ponekad teško prepoznatljivih.

7. Braćo i sestre, želeći da predizborna promidžba bude istinska prilika za politički i moralni rast pozivamo:

a) neka vjernici koji djeluju u političkom životu budu hrabri i neka se primjereno organiziraju i zdušno zalažu za kršćanske stavove koji se tiču poštivanja života, obitelji, odgoja i obrazovanja te kulture rada;

b) neka birači ne podlegnu kušnji neizlaženja na izbore i neka sudjeluju svojim glasovanjem, jer se nemamo pravo žaliti na prilike u kojima živimo ako sami na njih ne utječemo dajući prostora odgovarajućoj politici;

c) neka mjerodavna državna tijela u svojoj odgovornosti omogućće svim strankama i kandidatima primjereno predstavljanje njihovih programa, bez medijskih blokada i isključivosti;

d) neka političke stranke i kandidati jasno i realno predstave narodu svoje stavove, bez pokušaja manipuliranja, ne služeći se, dakle, sredstvima koja odstupaju od istinitosti, kako namjernim iskrivljavanjem stvarnoga stanja i lažnim obećanjima, tako i raznovrsnim diskreditiranjem političkih protivnika;

e) neka svećenici i crkveni službenici, bez imalo politiziranja, iskoriste predizborno vrijeme kao molitveni i evangelizacijski trenutak, okupljajući vjernike na molitvu za domovinu i produbljujući oblikovanje političke svijesti u skladu s društvenim naukom Crkve;

f) neka svatko ozbiljno, odgovorno i što cjelovitije razmotri pitanje pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, pazeći na istinu o hrvatskoj stoljetnoj pripadnosti i sudjelovanju u građenju kulturalnih i društvenih obilježja Europe, kao i o važnosti da hrvatski političari štite i promiču hrvatski identitet u takvoj zajednici.

Svi mi, vjernici, zdušnom molitvom trajno pratimo korake u političkom životu i zazivajmo

snagu Božjega Duha za one kojima bude povjerenost vodstvo naše zemlje u idućem razdoblju povijesti.

8. Braćo i sestre, Bog nam je podario predivnu domovinu. Znamo da se nesebičnim radom i solidarnošću u njoj može lijepo živjeti. Bog nam je povjerio i brigu za Hrvatsku: od brige za ljude do brige za prirodna bogatstva. Tijekom stoljeća darovao nam je i uzore u hrvatskim velikanima duha iz gospodarskog, političkog, znanstvenog i općekulturnog života koji se nisu štedjeli u svom domoljublju. Na prvom su mjestu svetački likovi, a osim njih, kao izniman pri-

mjer takvoga darivanja, pred nama su hrvatski branitelji koji su tijekom nasrtaja na slobodu i temeljne ljudske vrijednosti svjedočili sebedarjem i odgovornošću.

Moleći za Božji blagoslov i za zagovor sv. Josipa, zaštitnika hrvatske domovine, kao i svih hrvatskih svetaca i blaženika, a osobito bl. Alojzija Stepinca, pozdravljamo vas u zajedništvu vjere i crkvene suodgovornosti. ■

*Vaši biskupi
U Varaždinu, na blagdan sv. Luke Evanđelista, 18. listopada 2011.*

U obitelji čovjek nalazi sigurnost i mir

Poruka predsjednika Odbora HBK za pastoral pomoraca porečko-pulskog biskupa Ivana Milovana pomorcima i ribarima uz blagdan sv. Nikole 2011.

Dragi pomorci i ribari!

O blagdanu sv. Nikole, vašeg zaštitnika, i ove godine upućujem vam srdačne čestitke i pozdrave zajedno s dobrim željama za vaš život i rad. Uz Svečev blagdan, prigodna okupljanja kao i molitvena slavlja po našim crkvama bit će lijepi trenuci zajedništva pomoraca, ribara i svih "ljudi od mora", a pritom ćemo se sigurno osjetiti mislima i molitvom duhovno povezani i sa svim našim pomorcima diljem svijeta.

Uz ovogodišnji blagdan sv. Nikole želimo se posebno prisjetiti toga Sveca kao zaštitnika obitelji. Poznata je zgoda iz njegova života kad je pomogao osnovati obitelj trima djevojkama, kćerima propalog trgovca, koje zbog siromaštva nisu više imale te mogućnosti te su mogle samo završiti na ulici. Sveti Nikola noću je ubacio u njihov prozor novaca koliko je bilo potrebno za miraz i tako pomogao udaju svih triju sestara.

Obitelj je na moru života ono čvrsto mjesto gdje čovjek nalazi sigurnost i mir. Čvrsto mjesto, ali danas jako ugroženo, stoga i potrebno zagovora i pomoći odozgo. Poznato je pak da su obitelji pomoraca i ribara, zbog duge odsutnosti muža i oca, još u većim poteškoćama: često je ugroženo kako njihovo obiteljsko zajedništvo tako i odgoj djece jer je za zdrav afektivni i svaki drugi rast i razvoj mladih, nužna i očeva i majčina blizina.

U živom nam je sjećanju kako je ove godine početkom lipnja, uz Nacionalni dan obitelji, našu domovinu posjetio sveti otac Benedikt XVI. koji nas je želio ohrabriti upravu u zalaganju za temeljne vrijednosti obitelji, koja je temelj zdravog društva ili – po riječima bl. Ivana Pavla II. – "jedno od najvećih dobara čovječanstva".

I vrijedi se sjetiti bitne poruke koju je o obitelji izrekao papa Benedikt na hipodromu u Zagrebu: "U Europi se širi duh sekularizacije koja Boga gura na rub te donosi rastuću razjedinjenost obitelji. Apsolutizira se sloboda bez odgovornosti za istinu i njeguje se, kao ideal, individualno dobro preko potrošnje materijalnih dobara te površnih iskustava, ne vodeći računa o kvaliteti odnosa s osobama i o najdubljim ljudskim vrijednostima; ljubav se svodi na sentimentalni osjećaj i zadovoljavanje nagonskih poriva, bez nastojanja da se stvore trajne veze međusobne pripadnosti i bez otvorenosti životu. Pozvani smo da se odupremo tom mentalitetu!"

Dragi pomorci i ribari, zbog odvojenog života, razumljivo, vaš je obiteljski život teži nego u onih koji su stalno zajedno. To čujemo svake pomorske večeri, kada vam roditelji, supruge, djeca, prijatelji i rođaci šalju poruke. Ali upravo ste vi, trudeći se čuvati obiteljske vrijednosti, svjedoci kako nema cijene urednoj i sretnoj obitelji.

U opisu zgrade u kojoj je sv. Nikola spasio mornare u oluji, izričito se spominje đavla koji je podigao oluju. Đavao i danas podiže oluju na mornare i sve putnike na moru života. Svetac, pak, svojim nas primjerom i zaštitom usmjerava i brani od svih opasnosti. Njegov nam je blagdan doživljaj utjehe i sigurnosti.

Dragi pomorci i ribari, neka po zagovoru sv. Nikole vas, vaše obitelji, vaš rad i sva vaša stremljenja blagoslovi svemoguća i dobra Bog! Neka vam je mirno more, a neka vam bude sretno i mirno također na moru života! ■

Kultura rada u Hrvatskoj

Deklaracija Petog hrvatskog socijalnog tjedna održanog u Zagrebu od 21. do 23. listopada 2011.

Na poticaj Hrvatske biskupske konferencije, i u organizaciji Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve, predstavnici svih (nad)biskupija u Hrvatskoj okupili su se na Petom hrvatskom socijalnom tjednu u Zagrebu, održanom od 21. do 23. listopada 2011. godine. Tristotinjak sudionika, od čega šezdesetak predavača raznih struka iz cijele Hrvatske, pod različitim je vidovima razmatralo temu: „Kultura rada u Hrvatskoj“. Sudionici Tjedna upućuju ukupnoj hrvatskoj javnosti, pojedincima i ustanovama sljedeću

Deklaraciju

Mnogobrojne susljedne krize koje pogađaju hrvatsko društvo potvrđuju antropološku činjenicu da je rad prije svega etičko-moralna i duhovna, a ne tek ekonomska kategorija.

Društvena istraživanja otkrivaju da Hrvatska spada u zemlje s najnižim povjerenjem u institucije u Europi. Ako želimo razvijati hrvatsko društvo u svim njegovim dimenzijama, a posebno kulturu rada u Hrvatskoj, takvo stanje je neodrživo.

Usljed globalizacijskih procesa sve je manji utjecaj nacionalne države na uređenje gospodarskih odnosa. Donedavna tendencija „slabljenja države“, koja je označavala neoliberalni model na europskoj i svjetskoj razini, prekinuta je intervencijom država u rješavanju financijske krize.

U takvoj situaciji želimo da se Hrvatska država snažnije, konkretnije, vodeći računa o najslabijima, uključi u rješavanje pitanja i problema vezanih uz rad: nezaposlenost, zlostavljanje na radu, zaštitu radničkih prava, redovitu isplatu plaća, poštivanje vlastitih blagdana, stvarno poštivanje radničkog prava na odmor, poticanje društveno odgovornog poduzetništva i vrijednosti rada, promišljanje rada u budućnosti, uklanjanje „rada na crno“ i uvjeta koji do njega dovode, stabilnost rada u poljoprivredi, promociju odgoja za rad i dobrovoljni rad.

U društvu se sve jasnije naziru dvije ugrožene skupine obzirom na rad: nezaposleni - isključeni iz svijeta rada i prezaposleni - isključeni iz obiteljskog i društvenog života.

Na tragu socijalnog nauka Crkve, polazeći od opisanog stanja u društvu, a na temelju rasprava na Petom hrvatskom socijalnom tje-

nu glede razvoja nove kulture rada u Hrvatskoj, želimo i tražimo sljedeće:

1. Razvijati duhovnost rada, vraćajući radu njegov pravi smisao i vrijednost. Radeći, čovjek odgovara na poziv Božji da bude njegovim suradnikom u uređenju i dovršenju ovoga svijeta. Vjernik trajno razvija ovu duhovnu dimenziju rada. Ta dimenzija poziv je svim ljudima dobre volje da ne dopuste svođenje sebe i drugih, posebno najslabijih, na sredstvo.

2. Razvoj poduzetništva počiva na tri jednostavna načela: pravedan profit za vlasnike poduzeća/poduzetnike; pravedna plaća za radnike i pravedan porez za državu. Poduzetništvo pretpostavlja i zahtijeva stabilno pravno uređen sustav. Zakoni se ne smiju donositi polazeći od idealnih sustava, već od postojeće prakse, imajući u vidu druga iskustva i ideale, ali prvenstveno uređujući hrvatski sustav, hrvatsko gospodarstvo, poštujući iskustva i dobru tradiciju u Hrvatskoj, na koju se tu možemo osloniti. Od poduzetništva u poljoprivredi ne treba očekivati da će mala poljoprivredna gospodarstva biti osnova našeg razvoja, ali ona mogu biti značajan gospodarski i socijalni čimbenik ako se udruže u moderne zadruge. Zadrugarstvo je u Hrvatskoj imalo dugu tradiciju, prekinutu nakon II. svjetskog rata. Tu tradiciju valja oživjeti, naravno, primjereno vremenu.

3. U Hrvatskoj postoje mnogobrojni uzroci nezaposlenosti, od strukturalne zaposlenosti preko nedovoljno dinamičnog obrazovnog sustava, pa do globalne svjetske krize koja je pogodila i Hrvatsku. Kako bismo riješili problem nezaposlenosti, potrebno je djelovati u nekoliko smjerova: poticajima za zapošljavanje pridodati i poticaje za cjeloživotno obrazovanje radnika, medijski promovirati poslodavce koji zapošljavaju teško zaposlive skupine, povećati sredstva za mjere politike zapošljavanja te maksimalno se usredotočiti na korištenje sredstava EU u području zapošljavanja. Posebnu pozornost usmjeriti na eliminiranje dugotrajne nezaposlenosti, koja je višestruko štetna za pojedinca i društvo. Održati ravnotežu između aktivnih mjera zapošljavanja i materijalne zaštite nezaposlenih. Ukloniti barijere koje onemogućuju nezaposlenim roditeljima smještaj djece u predškolske ustanove kako bi bili u mogućnosti aktivno tražiti posao. U dodjeli sredstava zapošljavanja prioritet dati

povećanju zaposlivosti u područjima visoke nezaposlenosti. Hrvatska će postati imigrantska zemlja. Potrebno je provesti niz analiza i studija ove problematike te imati jasnu državnu imigrantsku politiku.

4. Kao narod i politička zajednica ne smijemo odustati od odgoja za rad. U potrošačkoj, zabavljačkoj kulturi nije lako odgajati za rad, stoga je u odgoju za rad potrebno ojačati funkciju obitelji. To znači nužno povezivanje bitnih čimbenika u odgoju: djeca, roditelji, škola, odnosno učitelj, a za vjernike - vjerska zajednica, odnosno Crkva. Boravak djece u obrazovnim institucijama treba organizirati na način da roditelji mogu biti s djecom. Svjesni smo da će nastupiti brojni novi oblici rada u budućnosti, pa je nužno njima prilagoditi zakonska rješenja te naš sustav pripremati da bude u stanju obrazovati djecu i mlade za realne poslove koji nadolaze. Nedovoljno je mehanički proizvoditi struke, ne vodeći računa o tome mogu li se ljudi zaposliti. Tako proizvodimo nezaposlene i nezaposlive.

5. Obitelj je u Hrvatskoj još uvijek funkcionalna institucija i na nju se potrebno više osloniti i više joj pomoći budući da je njezin doprinos društvu od nezamjenjive važnosti. Sustav vrijednosti u obitelji prenosi se upravo u zajedništvu roditelja i djece. Sloboda od nedjeljne tlake nužni je uvjet mogućnosti odgoja u obitelji, pa i odgoja za rad, zbog čega zahtijevamo da se hrvatskim obiteljima omogući nedjeljom biti zajedno i slaviti Dan Gospodnji. To je pitanje kulture, ali i zdravlja. U organizaciji slobodnog vremena i boravka djece potrebno je uložiti zajednički napor u kojemu mogu sudjelovati djeca i mladi.

6. Posebno inzistiramo na zakonima koji će učinkovito štiti radnika, te njihovoj provedbi, koja će omogućiti stvarno poštivanje radničkih prava. Radnicima osigurati: zaposlenost, dostojne uvjete rada, u koje se broji i zaštita na radu, te redovitu isplatu dostojne plaće jer je teološki neisplata plaća grijeh, a društveno je ništa drugo nego krađa. Država treba na tržištu rada osigurati brz i učinkovit nadzor i učinkovitu sudsku zaštitu. Rad na određeno vrijeme i drugi nesigurni oblici rada moraju se staviti pod nadzor i svesti na najmanju mjeru. Ne smije se poticati i dopuštati fleksibilnost tržišta rada koja će počivati na nesigurnosti i gubljenju radničkih prava. Zakonom urediti radno vrijeme, a u trgovini onemogućiti poslodavce da ga svojevolumeno uređuju.

7. Za napredak sela nužno je, u seoskim krajevima, učiniti gospodarsku strukturu raznovrsnijom. Što se tiče poljoprivrede, zahtijevamo

takav sustav potpora - novčanih, obrazovnih i organizacijskih - koje će uspješnije pridonijeti razvoju poljoprivredne proizvodnje. Posebno naglašavamo problem manjka radnih mjesta za žene, što potiče njihov odlazak i dugoročno je i višestruko štetan za sveukupni razvoj Hrvatske.

8. Uključivanje u dobrovoljni rad, novi odnosi povjerenja koji se na taj način između ljudi ostvaruju, uvećavaju društveni kapital, a samim time i sposobnost društva za razvoj i otvaranje novih radnih mjesta. Dobrovoljno djelovanje postaje svjedočanstvo jednog drugačijeg modela društva i zajedništva koje se ne temelji samo na utilitarističkim načelima, već postaje podloga na kojoj nastaju i temelje se neprofitne organizacije najširih oblika. Promicanjem dobrovoljnog rada potiče se aktivnije sudjelovanje građana u društvenom životu, pri čemu i umirovljenici temeljem svoga iskustva mogu dati svoj doprinos. Stoga bi, u vidu razvijanja klime pogodne za razvoj dobrovoljnosti, odgoj za dobrovoljno djelovanje trebao postati sastavnim dijelom cjelokupnog obrazovnog sustava.

9. Država i državne institucije trebaju početi djelovati društveno kako bi zadobile povjerenje građana i omogućile razvoj društva koji je sada zaustavljen. Trebamo konačno demontirati sustav upravljanja koji je tijekom totalitarnog režima bio projektiran da građane nadzire, a ne da im služi. Taj je sustav neprikladan demokratskom uređenju. S ovako niskim i opadajućim društvenim kapitalom, tj. nepovjerenjem u institucije i protudruštvenim djelovanjem, teško je očekivati bilo kakav razvoj, pa i gospodarski.

10. U području zakonodavstva tražimo da hrvatski zakonodavac počinje ozbiljno uređivati hrvatsko društvo polazeći od dobrih hrvatskih praksi, postojećeg sustava vrijednosti, kulture i tradicije koju valja čuvati i razvijati, a ne ignorirati. U takvom bi okruženju bilo moguće razvijati novu kulturu rada u Hrvatskoj, koja će biti primjerena vremenu, ali koja neće zanemariti da je svaki rad prije svega ljudski rad koji se čovjeku ne smije oduzeti.

11. Socijalni pastoral potiče vjernike da promiču svekoliku humanizaciju osobnih i društvenih, gospodarskih, kulturnih i političkih zbilja hrvatskog društva. Ovo zalaganje nadilazi samo tradicionalno karitativno djelovanje u Crkvi, jer uključuje edukaciju i preventivu, a ne samo ublažavanje društvenih problema. Od vjernika se očekuje solidarna i dragovoljna zauzetost već u njegovoj župi, ali i šire, u prakticiranju društvene dimenzije vjere. ■

U revnosti budite hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služite!

Poslanica mons. Josipa Mrzljaka, predsjednika Hrvatskoga Caritasa, za Nedjelju Caritasa, 11. prosinca 2011.

Dragi vjernici! Treća nedjelja došašća nedjelja je djelotvorne ljubavi koja nas podsjeća na važnost prepoznavanja potreba naših bližnjih, naših poznanika, vremena u kojem živimo i što je još važnije na otvoreno srce za konkretnu i brzu pomoć onima koji nas trebaju. Ova nedjelja u našoj Crkvi posebna je i po tome što ćemo danas sve prikupljene milodare namijeniti onima kojima pomoć najviše treba, potrebitima među nama, kojima pomaže Caritas, bilo nacionalni, bilo biskupijski, bilo župni.

Pokušajmo se zaustaviti na trenutak na brzom cesti života i zapitati se: jesu li nam svakodnevna užurbanost, sve brige, svi izazovi s kojima se svakodnevno susrećemo, izgovor da s određenom lakoćom okrećemo glavu, odmahujemo rukom, idemo dalje pognute glave s manje ili više grižnje savjesti, i što je najvažnije ne prepoznamo Krista u onima koji su nam dani? Mnogi među nama, koji i sami jedva spajaju kraj s krajem, zapitat će se: što darovati drugima?

Naša je vjera neprekidno na ispitu pred nepravdom i moralnom konfuzijom koje nas okružuju. Živimo u vremenu globalne ekonomske krize kojoj su u temeljima lažne moralne vrijednosti. Svjedoci smo urušavanja svijeta profita kojim vode isključivo materijalni interesi. Svjedoci smo mnogih nepravdi i nedostatka solidarnosti i društvene skrbi za najugroženije među nama. Povijest Riječi Božje kroz stoljeća nam ukazuje na to kako ni mnogi u Betlehemu nisu imali razumijevanja za Isusa i njegovu obitelj, nisu ih prihvaćali, imali su drugog posla i tražili su ih da odu drugim putem. Ipak, u svakom vremenu i u svim okolnostima, ima među nama onih koji prepoznaju i poklone se Djetetu koje nam donosi novi život. Uvijek postoje dobri ljudi koji znaju da činiti dobro donosi mir i usrećuje - onoga komu su upućeni kao i onoga tko ih upućuje.

Kako to činiti danas? Darujmo svoje srce i ruke Isusu darujući svoje vrijeme onima kojima je to potrebno - obitelji, djeci, mladima, posebno starima i bolesnima, osamljenima u našim napučenim gradovima i pomalo opustjelim selima. To je bit ljubavi kojoj nas je učio Isus! To je i bit Caritasa kao svjedočanstva djelotvorne ljubavi zajednice vjernih. Ako uistinu želimo biti

sretni, slijedimo riječi koje nam upućuje Thomas Merton: "Ljubav se može sačuvati samo ako se daruje i može se darovati samo ako se prima." Pronađimo vremena za Boga i za čovjeka! To činimo na Nedjelju Caritasa i na taj se način pripremimo za proslavu događaja koji se je zbio u "podrtoj štalici i na oštroj slamici".

Ne smijemo zaboraviti i najvažniji događaj ove godine u našoj domovini - pohod sv. oca Benedikta XVI. i podršku koju je u svojim govorima dao osobito kršćanskoj obitelji. "Danas sam ovdje da vas učvrstim u vjeri; i to je taj dar koji vam nosim: Petrovu vjeru, vjeru Crkve! Ali istodobno, vi darujete meni tu istu vjeru, obogaćenu svojim iskustvom, radostima i trpljenjima. Napose mi darujete svoju vjeru življenu u obitelji, da bih je očuvao u baštini sveopće Crkve", rekao je papa Benedikt XVI. u nagovoru na kraju mise prigodom prvoga Nacionalnog dana hrvatskih katoličkih obitelji na zagrebačkom hipodromu. Sada i Crkva na svim svojim razinama to mora provoditi u djelo s još većim poletom. To je dio nove evangelizacije, na koju smo pozvani svi, ne samo crkveni pastiri, nego i svi vjernici laici. Svjesni svojega poziva pozvani smo pomagati jedni drugima - duhovno i materijalno.

Brojni su načini da se dobrota pretače s jednih na druge. Neka nam priprema na slavlje Božića ne bude obilježena samo izvanjskim oblicima slavlja tako da negdje uz put zaboravimo na Boga! Skupimo hrabrosti da stanemo rame uz rame s onima koji trebaju našu pomoć svjesni da Bog oživljava kršćanstvo upravo kroz nas, a ne mimo nas. Odrecimo se svoje sebičnosti, zauzimajmo se za vrijednosti obitelji, zajedništva, solidarnosti, budimo jedni drugima potpora. Darujmo sebe jedni drugima jer to je jedini temelj napretka pojedinca, društva i Crkve. Budimo svi zajedno u revnosti hitri, u duhu gorljivi, Gospodinu služimo, kako nas poziva sv. Pavao u svojoj Poslanici Rimljanima. To je riječ Božja koja se i u naše vrijeme preko nas želi utjeloviti i postati živa stvarnost našeg vremena i našeg svijeta. ■

+ Josip Mrzljak,
predsjednik Hrvatskoga Caritasa

IZVJEŠĆA I DOGAĐAJI

Francuski vojni biskup u Hrvatskoj

Francuski vojni biskup mons. Luc Ravel i generalni vikar Vojne biskupije u Francuskoj mons. Robert Poinard doputovali su u petak 30. rujna u Hrvatsku. U zračnoj luci dočekaio ih je generalni vikar Vojne biskupije u RH o. Jakov Mamić, a u sjedištu ordinarijata biskup mons. Juraj Jezerinac i djelatnici ordinarijata.

Nakon razgovora u Vojnom ordinarijatu biskupi su slavili svetu misu u samostanskoj kapeli Služavki Maloga Isusa na zagrebačkom Ksaveru.

Sutradan, 1. listopada, gosti su u pratnji biskupa Jezerinca i generalnog vikara Mamića posjetili Vojnu kapelaniju „Sv. Leopold B. Mandić“ u Osijeku i susreli se s osječkim vojnim dekanom vlč. Antom Mihaljevićem.

U popodnevним satima posjetili su svetište u Aljmašu, grad Vukovar s Memorijalnim grobljem i Memorijalnim centrom na Ovčari. Prije

povratka u Zagreb posjetili su i franjevački samostan u Iloku.

U nedjelju 2. listopada mons. Ravel i mons. Poinard sudjelovali su na 19. vojno-redarstvenom hodočašću u Mariji Bistrici. ■

19. vojno-redarstveno hodočašće u Mariju Bistricu

Vojno-redarstveno hodočašće u hrvatsko nacionalno svetište u Mariji Bistrici, devetnaesto u nizu, održano je u nedjelju 2. listopada. Hodočasnička povorka u svečanom hodu je krenula ispred hotela "Kaj" do prostora Crkve na otvorenom bl. Alojzija Stepinca gdje je održano svečano misno slavlje.

Uz hrvatske vojnike, policajce i vatrogasce u Mariju Bistricu su hodočastiti hrvatski branitelji, četrdesetak stopostotnih ratnih vojnih invalida, pripadnici pravosudne policije i pripadnici

povijesnih postrojbi hrvatske vojske, ukupno tri tisuće sudionika. Po tradiciji na hodočašću je sudjelovalo i pedesetak vojnika katolika u Oružanim snagama BiH.

Misnom slavlju kojeg je predvodio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji s domaćinom vojnim biskupom u RH mons. Jurjem Jezerincem, vojnim biskupom u BiH mons. Tomom Vukšićem i francuskim vojnim biskupom mons. Lucom Ravelom, te vojnim i policijskim kapelanim iz Hrvatske i Bosne i

Hercegovine, ukupno je nazočilo oko deset tisuća hodočasnika.

Misi su nazočili i predsjednik Hrvatskog sabora Luka Bebić, predsjednica Vlade RH Jadranka Kosor, izaslanik predsjednika Republike načelnik Glavnog stožera general pukovnik Drago Lovrić, ministar obrane Davor Božinović, izaslanik ministra unutarnjih poslova državni tajnik Ivica Buconjić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva Đuro Popijač te visoki dužnosnici ministarstava, generali, admirali, visoki časnici, dočasnici, kao i strani vojni izaslanici, te rodbina poginulih i nestalih hrvatskih branitelja.

“Dragi hodočasnici sabrani smo u molitvi i zajedništvu vjere, da molimo jedni za druge, za sve poginule, za nestale, za sve naše generale, prije svega generale u Hagu da im se okončaju dani zatočeništva”, rekao je u riječi dobrodošlice biskup Jezerinac.

Podsjećajući na početak mjeseca Gospi-
ne krunice, kardinal Puljić u homiliji je istaknuo kako su branitelji u ratu krunicu rado nosili oko vrata, i ne samo nosili, nego i molili. “Ta kruni-

ca je simbol našeg otkupljenja, jer moleći krunicu razmišljamo kako je Bog po Gospi darovao onoga koji nas je otkupio i oslobodio. Vi ste bili oni koji ste branili slobodu, moleći duhovnu snagu da na zemlji branite slobodu. Danas vi koji ste u vojsci i redarstvu čuvate slobodu, jer vojska i policija su simbol čuvanja i obrane slobode, jamstvo slobode”, rekao je. Napravivši paralelu između duhovnih, nebeskih čuvara koji nas vode putem dobra i zemaljskih koji čuvaju zemlju, narod, sigurnost osobe, imovine, kardinal je tom usporedbom želio u vojnicima i redarstvenicima probuditi zdrav ponos, ponos da prepoznaju svoje zvanje i poslanje.

“Vi imate svoje poslanje, i upravo u tom poslanju želim da ova naša molitva, ovo naše zajedništvo, utjecanje u zagovor Gospin, da nas ohrabri, da sačuvate srce od svake ogorčenosti. Posebno vi, koji ste dali dio svog tijela ili dio svoje obitelji za slobodu te grude, za slobodu naroda, da se očuvate od svake ogorčenosti, jer zemaljske procjene su promjenjive, a ono što je vrijedno to ostaje. Zato bih vas htio ohrabriti u toj vrijednosti”, rekao je kardinal.

Osvrnuvši se na misna čitanja, simboliku vinograda, kardinal je podsjetio kako je vinograd na svoj način simbolika onoga što je Bog povjerio čovjeku da uradi i da položi račun, da dade urod. "Svatko ima svoj vinograd na svom zvanju, na svom poslanju i prevažno je sačuvati tu nutarnju slobodu, slobodu savjesti, slobodu da čovjek osjeća: 'vršim Božje djelo'. Prevažno je da svoje poslanje na ovoj zemlji vršimo po Božjem zakonu, a on se posebno očituje po našoj savjesti", rekao je kardinal te upozorio kako je, da bi se moglo čuvati vrednote i kulturu jednog naroda, potrebno prepoznati koje su to vrijednosti, identitet. "Naš identitet nije nastao jučer, on ima svoju povijest i korijene. Zato je važno prepoznati svoje korijene, na čemu sam nikao, na čemu sam stasao, da bih i ja u ovome vremenu ostavio trag pravih vrijednosti za buduća pokoljenja. Ne dajte se ogorčiti, a puno razloga ima za ogorčenje", poručio je.

Istaknuo je i kako danas na poseban način oni koji rade "u vinogradu" kao čuvari i branitelji slobode jednog naroda, trebaju izgraditi one kreposti o kojima sv. Pavao govori 'biti čovjek istine, biti čovjek plemenitosti, poštenja'.

"Danas nam to treba, to je vrijednost jednog naroda. Zato svom narodu ostavimo osobnost, karakter čovjeka istine, čovjeka poštenja, čovjeka plemenitosti. To se ostvaruje u obitelji. Mi imamo pravo čuvati svoju obitelj bez obzira kako u streljenjima Europe i svijeta stavili usmjerenja protiv dostojanstva obitelji, vrednota obitelji, protiv života. Mi imamo pravo na svoju savjest kojom ravna Bog, Božji zakon. Zato moramo prvo čuvati ono temeljno jednog naroda, obitelj. Ona je osnovna stanica iz koje niče društvo, vjera, Crkva", rekao je kardinal Puljić te upozorio kako sve to ima svoju cijenu. Nikad čovjek ne može takve vrednote ostvariti bez spremnosti na žrtvu. Žrtva je pokazatelj koliko ljubimo: bez žrtve se ne može ostvariti ove velike stvari, poručio je.

Na kraju propovijedi, vraćajući se na simboliku vinograda, kardinal je upozorio kako ne smijemo postati izrod, nego dostojni potomci

slavnih predaka, dostojni potomci koji su spremni ne biti kukavice, nego heroji vjere, heroji ljudskosti, heroji istine, heroji poštenja. Kukavice ne mogu graditi budućnost. Samo ljudi spremni na žrtvu, sposobni su graditi sretniju budućnost, poručio je kardinal Puljić, te sve preporučio za govoru Nebeske Majke, Kraljice Hrvata.

Misno slavlje pjevanjem je animirala Klapa HRM "Sveti Juraj" uz orguljsku pratnju Dražena Cara i orkestar HV pod ravnanjem Tomislava Fačinija.

Križnim putem na bistričkoj Kalvariji u poslijepodnevnim satima završilo je 19. vojno-redarstveno hodočašće. Križni put predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac, a sudjelovali su vojni biskupi: Tomo Vukšić i Luc Ravel i generalni vikar Vojne biskupije u Francuskoj mons. Robert Poinard. Pojedine postaje čitali su pripadnici vojnih, odnosno policijskih kapelanija, a pjesmom je animirala Klapa HRM "Sveti Juraj". Na kraju pobožnosti propovijedao je generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić.

"Danas, s ove Kalvarije vidimo da su u ovoj slobodnoj i već punoljetnoj zemlji, mnogi ljudi i ugroženi i obespravljeni, ranjeni i prezreni, te su u mnogočemu što pripada temeljnim ljudskim potrebama uskraćeni. Oni su u svojim patnjama, u smrtnim opasnostima, vjerovali Kristovoj riječi i njegovoj poruci mira i pravde. Vjerovali su i svojoj žrtvi za Domovinu i nadali se da će ona naći pravedno uporište u očima odgovornih u društvu. Stoga, oni danas pitaju Crkvu Kristovu: kako je moguće, i zašto mi vjernici dopuštamo, da je lice Gospodina Isusa Krista, tako zamagljeno u njoj i u našem društvu", postavio je pitanje o. Mamić, poručivši: "Uložimo se svi da nam Crkva bude čistija, da nam država bude odgovornija, da nam zemlja bude plodnija, da nam obitelji budu ustrajnije, da nam ljudski život bude svetiji, da nam kultura bude zrelija, da nam duša bude čovječnija. Tada će naša nada, osim u Bogu koji nas ljubi, imati i svoje uporište u tom našem ulogu". ■

Intervju s mons. Lucom Ravelom, francuskim vojnim ordinarijem

Monsinjore Ravel, u Vašoj biografiji ljudi su uglavnom iznenađeni informacijom da ste bili vojnik Francuske vojske. Koliko ste dugo bili vojnik i imate li kakva iskustva iz vojnih misija?

Tada obvezni vojni rok odslužio sam od 1977. do 1978. godine. Zatim sam pohađao vojnu školu i ostao u vojsci kao padobranac i voditelj odjela. Vojnički život utro je put mome poslanju u Francuskoj vojsci.

Je li vas nešto u vojničkoj karijeri posebno usmjerilo prema svećeništvu?

Za vrijeme služenja vojne obveze upoznao sam ljude koje prije nisam poznavao. Prije sam mislio sam da sam otvoren za sve, no tamo sam otkrio ljude koji nisu imali istu kulturu kao ja, mnogi od njih nisu znali čitati ni pisati. Pokušao sam razumjeti te različite uvjete ljudskog odrastanja i školovanja. To je bilo izvanredno iskustvo: otkrivanje čovjeka i samoga sebe kako bih spoznao svoje fizičke i psihičke granice te granice i mogućnosti vojnika koji je bio pored mene i kojemu sam bio zapovjednikom. Za vrijeme toga služenja osobno sam susreo Boga. To nazivam svojim osobnim obraćenjem, obraćenjem odraslog čovjeka. Sva ta iskustva nisu mi dala zvanje, ali su postala temeljem moga duhovnog i kršćanskog života koji je vodio prema duhovnom zvanju.

Je li za francuske prilike čudno kada se vojnik odluči za svećeništvo? I koliko je to čest slučaj? Koliko Vi danas u francuskoj Vojnoj biskupiji imate svećenika koji su primili poziv dok su služili u vojsci?

Nije izvanredni slučaj da jedan vojnik želi postati svećenik u Francuskoj, kao ni u drugim zemljama. Prije nekoliko tjedana razgovarao sam s američkim vojnim biskupom koji mi je rekao da 12% svećenika dolazi iz vojnih redova i koji su raspoređeni po svim biskupijama. U Francuskoj ima jako puno redovničkih i svećeničkih zvanja koja dolaze iz vojnih redova. Tako u našoj Vojnoj biskupiji imamo više svećeničkih i đakonskih zvanja koji dolaze iz vojske. Dva zadnja kandidata koja su došla u bogosloviju su jedan pilot

helikoptera i jedan iz žandarmerije. Imamo osam bogoslova od kojih je pet došlo iz vojnih redova. Ima logike u tome, jer kad si vojnik već se tada pripremaš za misiju i cijeli život ulažeš u tu misiju. Izabireš ono što voliš i to radiš s ljubavlju. Negdje u mentalnom sklopu te misije dodiruju se svećenički poziv i vojna služba.

Kako vidite sebe kao biskupa u modernom svijetu i u Crkvi, poglavito kao vojnog biskupa?

Moja biskupska služba mi je dana od samog Isusa Krista. U modernom i postmodernom svijetu biskup mora posvojediti ljubav i očuvati tu ljubav. Ljubav koja se daje u sakramentu Euharistije, ljubav koja se živi u međuljudskim odnosima, ljubav koja je nerazdvojiva od Božje riječi. Sv. Augustin, kada govo-

ri o biskupskoj službi, upotrebljava sliku vinograda. Govori: ja sam u vinogradu koji nadgledam, pazim, štitim i nad njim bdijem. Često moram biti na terenu i imati viziju Božjeg naroda koji mi je povjeren i pritetlovljen u svijet koji je zahtjevan jer u sebi nosi jedan novi oblik totalitarizma koji papa Benedikt XVI. naziva relativizmom. Danas je sve postalo relativno: istina, život... U ovakvom svijetu moram voditi stado koje mi je povjereno. Kao vojni biskup imam ulogu i obvezu biti savjetnikom državnim vlastima, ne u strategiji, nego u području etike kako bi razumjeli svjetovno te respektirali vjersko.

Kako gledate na biskupstvo u vojsci za razliku od dijecezanskog biskupstva?

Vojni biskup ima svećenike a nema župnike u župama. Koja je razlika župničke službe u jednoj župi i dušobrižničke službe vojnog kapelana? Župnička služba u župi je izvan društva, iako je svećenik povezan sa svojim vjernicima. Dušobrižnička služba vojnog kapelana je služba u jednoj instituciji sa svim bogatstvom i granicama te institucije. U ovoj službi ima puno administracije i moramo poštivati disciplinu koja je prisutna u toj instituciji. To je jedna posebnost, ali imamo prednost gdje nas se prepoznaje i priznaje kao svećenike. Svatko zna naše mjesto i cijeni ga. U francuskom društvu mnogi više ne znaju mjesto i ulogu svećenika niti biskupa.

Prepoznaje li francusko društvo mjesto i ulogu Crkve u društvu? Ili bolje, prepoznaje li suvremeno francusko društvo mjesto i ulogu Vojne biskupije u društvu?

Vojska poznaje i priznaje prisutnost vojnog biskupa. Imamo tradiciju staru nekoliko stoljeća. Godine 1905., kada je došlo do odvajanja Crkve i države, ni tada nije bila ugroženo dušobrižnička služba u vojsci, te bila uvažena i prepoznata kao nešto vrijedno i dobro. U francuskom društvu sve više raste tendencija težeg položaja i razumijevanja uloge vojnog kapelana. Društvo koje je sekularizirano sve teže razumije Crkvu i ulogu svećenika u vojsci. Jedan laik teško razumije položaj svećenika u vojsci, a još teže razumije da je taj svećenik plaćen za svoj posao državnim novcem. Oni su često šokirani tom činjenicom!

Imaju li vojarne sakralni prostor? Imaju li kapele aдекватne uvjete za rad?

Uglavnom sve vojarne imaju svoje kapele i sve potrebne uvjete za svoju misiju.

U Hrvatskoj je kao ostatak komunističkog načina razmišljanja još uvijek prilično nespojivo da Crkva i crkve imaju svoju aktivnu ulogu u društvu. Na vjeronauk u školi se gleda s odmakom, a što tek reći o prisutnosti svećenika u vojsci. Može li se to možda usporediti s fenomenom sekularizma kod vas, koji marginalizira djelovanje i važnost Crkve u javnom sektoru?

Sigurno, mnogo više nego u Hrvatskoj! U Hrvatskoj je više od 80% katolika, a u Francuskoj je manje od 60% katolika. Mnogi od tih katolika se ne osjećaju dijelom Katoličke crkve. Shvaćanje u Francuskoj je sljedeće: kada se radi o vjeri ona mora biti smještena u privatni prostor, privatne sfere i ona ne smije imati utjecaja na društveni život. Kada biskupi zauzmu neki stav koji se odnosi na društveni život, takvi se stavovi negativno komentiraju i prema njima se odnosi neprijateljski. Ta negativna sekularizacija ima veliki utjecaj i odvaja ono što je javno od onog što je privatno. Vjeru smještaju u privatnu sferu koja ne bi smjela niti trebala imati utjecaja na društveni život.

Koliki uistinu značaj u francuskim i europskim razmjerima ima Međunarodno vojno hodočašće u Lourdesu?

Ne znam za Europu, ali za Francusku mogu reći da to nije tako važan događaj kao što je bio prije pedeset godina. Utjecaj ovakvog poimanja vjere kao privatne stvari svakako je utjecalo na ovakvo shvaćanje. Francuskom

društvu je drago da postoji vojno hodočašće i takva tradicija, ali ništa više od toga. Imamo jednu mudru izreku: „Volimo crkvenu glazbu, ali ne volimo riječi“.

Kako gledate na hrvatsku prisutnost u Lourdesu?

Hrvatsku prisutnost vidim kao Božji znak koji ukazuje na značaj Lourdesa i utjecaj koji ima na druge zemlje koje su se nedavno oslobodile totalitarnih režima. Hrvatska je za nas znak da Duh Božji djeluje i ostaje živ usprkos totalitarnom režimu. To je jedan znak za Europu, za naše zapadno društvo koje nije osjetilo što je to totalitarni komunistički režim. Mi živimo u jednom drugom totalitarnom režimu, režimu ideje – misli koja je zatrovala ideju i poimanje čovjeka. To je jedan znak nade za nas. To je onaj „bijeli konj“ iz Apokalipse. On je pobijedio i pobijedit će opet. A taj „bijeli konj“ jest Isus Krist koji pobjeđuje. Ako smo vjerni Božjoj riječi, ako smo vjerni obitelji, i onda kada je cijelo društvo protiv nas, Crkva će živjeti zauvijek.

Kako gledate na prisutnost francuskih vojnika u mirovnim misijama (ISAF, NATO, UN)?

To je plemenita misija iz dva razloga. Prvi je da smo ljudi i moramo biti solidarni sa svim ljudima, moramo biti solidarni s ljudskim životima. Ako je mir u našoj kući, ne bi trebali biti indiferentni prema nemiru u susjedstvu. I drugi razlog je, Francuska ima univerzalnu ulogu koja je sastavni dio njezina identiteta, da pomaže narodima kako bi došli do slobode.

Što je u srži Vaših poruka vojnicima koji su u međunarodnim vojnim misijama?

Želim im poručiti najvažniju stvar da ćemo uvijek biti uz njih gdje god bili: na zemlji, na i u moru, u zraku...

Što bi poručili hrvatskim vojnicima i policajcima koji su danas u Mariji Bistrici?

Želio bih im poručiti ono što je pisalo na sličici prigodom mojeg biskupskog ređenja „Zaista, ovo je Sin Božji!“, a ima sljedeće značenje. Dok gledamo Kristov križ i Marija se nalazi podno križa uza svojeg Sina. Jednom rukom grli noge svojega Sina, a drugom rukom prima Kristovu Krv. Marija ne optužuje satnika (centuriona) Longina koji stoji u pozadini i kojega srednjovjekovna legenda opisuje kao slijepca kome u času probadanja Kristova boka kapi Kristove Krvi padaju u oči i vraćaju mu vid. Mogla mu je prigovoriti zašto joj je Sina kopljem probo? I nje mu pruža Kristovu Krv. Taj vojnik od Marije prima Kristovu Krv i oprosteno mu je! Taj vojnik kasnije govori: Zaista, ovo je Sin Božji! ■

Novi kapelan uveden u službu

U utorak 4. listopada u kapelici sv. Franje Asiškog u vojarni "Eugen Kvaternik" vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uveo je u službu novog kapelana poslužitelja vlč. Ivana Blaževca. Uz vojnog ordinarija na misnom slavlju su koncelebrirali: vlč. Andrija Markač, dekan Karlovačkog vojnog dekanata, fra Marijan Jelušić, vojni kapelan u Ogulinu, don Milenko Majić, vojni kapelan u Petrinji, vlč. Vladislav Mandura, vojni kapelan u Kamenskom, o. Ivo Topalović, vojni kapelan u Zemuniku.

U uvodnom dijelu slavlja vlč. Markač je pročitao dekret o imenovanju, a nakon toga je novoimenovani kapelan poslužitelj položio isповijest vjere.

Nastavljajući misno slavlje biskup Jezerinac pozdravio je sve nazočne časnike i dočasnike, izaslanike MUP-a Ličko-senjske županije te predstavnike branitelja. Prisjećajući se minulih ratnih godina na poseban način je spomenuo doprinos poginulih branitelja iz 9. gardijske brigade "Vukovi" čiji su nasljednici danas pripadnici Gardijske motorizirane bojne iz Gospića.

U homiliji je kapelan Blaževac naglasio da je upravo hrvatski vojnik znao da bez molitve i Boga u svom životu ne može dobiti slobodu.

"Znali su da je, bez obzira koliko je neprijatelj jači, Bog onaj koji će na kraju pobijediti", istaknuo je kapelan.

Na kraju misnog slavlja biskup Jezerinac je zahvalio svim nazočnima, a posebno je istaknuo zahvalu nadbiskupu mons. dr. Marinu Srakiću koji je Vojnoj biskupiji u Republici Hrvatskoj ustupio još jednog svećenika za rad u dušobrižništvu vojske i policije. Nakon misnog slavlja druženje je nastavljeno u vojarni. ■

Konferencija zemalja članica C.I.P.-a

U Berlinu je u organizaciji C.I.P.-a (Conférence internationale préparatoire) od 3. do 7 listopada održana 54. konferencija zemalja suorganizatora Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes. Cilj ovih godišnjih konferencija jest priprema međunarodnog vojno-redarstvenog hodočašća u Lourdes. Uz francuskog vojnog biskupa Luca Ravela na konferenciji je sudjelovalo 50-ak izaslanika: visokih crkvenih i vojnih dužnosnika iz 16 zemalja. Hrvatsko izaslanstvo sačinjavali su generalni vikar Vojne biskupije dr. Jakov Mamić, načelnik MORH-ova Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu bojnik Petar Klarić, načelnik MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak, osobni tajnik vojnog biskupa Marinko Nikolić, te suradnica biskupije č. s. Marija-Ana Kustura.

Prvi dio konferencije bio je posvećen raščlambi ovogodišnjeg lurdske hodočašća. U radnom dijelu sudionici su odredili da vrijeme lurdske vojnog hodočašća u 2012. godini bude od 8. do 15. svibnja. Hodočašće će se tematski i pastoralno posvetiti temi krunice, a odvijat će

se pod motom: „Zdravo Marijo, Gospodin s tobom“. Za logo vojnog hodočašća 2012. godine usvojen je hrvatski prijedlog koji u sebi stilizira upravo kronicu.

Delegacije su raspravile sve lurdске ceremonije i svečanosti. Francuska delegacija je preuzela organizaciju ceremonije otvaranja 54. PMI-a. Hrvatska delegacija organizirat će procesiju s Presvetim oltarskim sakramentom. Procesiju sa svijećama preuzele su Francuska i Španjolska, Međunarodnu svetu misu Njemačka i Irska, a ceremoniju zatvaranja Poljska. Za sve ceremonije i svečanosti delegacije su izradile okvirni koncept i prezentirale ga sudionicima konferencije.

Za boravka u Berlinu sudionici su posjetili sjedište njemačke Vojne biskupije gdje su ih ugostili generalni vi-

kar i pomoćnik ministra obrane. Nakon kratkog predavanja biskupa Ravela, koji se osvrnuo na stanje vojnog dušobrižništva u Europi i skorog susreta vojnih biskupa u Vatikanu, slavljena je sveta misa u kapeli sjedišta biskupije.

Dogovoreno je da će se sljedeća konferencija (2012.) održati u Malagi u Španjolskoj. ■

56. konferencija katoličkog vojnog dušobrižništva

Kurija katoličkog vojnog dušobrižništva SR Njemačke već godinama organizira tematske konferencije katoličkih vojnih dušobrižnika i redovito na ovu konferenciju poziva goste iz prijateljskih zemalja. Vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac je i ove godine odredio da na konferenciji sudjeluje o. Vladislav Mandura. Konferencija je održana u Berlinu od 17.-20. listopada o temi: „Promjene – Crkva među vojnicima s profilom u budućnost“.

Ovogodišnja konferencija održana je u nazočnosti novog njemačkog vojnog biskupa dr. Franz-Josefa Overbecka i neposredno nakon posjeta svetog oca Benedikta XVI. Njemačkoj. Iz tih činjenica se mogu razumjeti velika očekivanja kolega, njemačkih vojnih kapelana, koji se nadaju novim impulsima za svoje poslanje među vojnicima.

Prema već ustaljenoj praksi prvog dana je generalni vikar podnio godišnje izvješće koje je prihvaćeno od plenuma. Navečer se oprostilo od vojnih kapelana i pastoralnih suradnika koji su u 2011. godini otišli iz vojnog dušobrižništva. Istovremeno su predstavljeni novi suradnici, koji su dobili priliku nešto reći o sebi.

Prvo predavanje održao je Alois Glück, predsjednik centralnog saveza njemačkih katolika, koji je dugo godina bio i u Bavarskom pokrajinskom parlamentu. Govorio je o temi: „Crkva u krizi – dijalog kao šansa“. Njemačka biskupska konferencija (DBK) je u dogovoru sa Sv. Stolicom pokrenula inicijativu i osnovala tijelo koje diskutira o aktualnoj situaciji u Katoličkoj crkvi. U tom tijelu su predstavnici DBK-a i predstavnici laika. Govorio je o svim aktualnim problemima koji traže odgovor, manje-više teme su slične kao i Hrvatskoj.

Drugo predavanje održao je dr. Marc Calmbach o temi: „Pastoral definiran okolicom i obrazovne ponude u vojnom pastoralu – prezentacija empirijskog istraživanja“. Velik je utjecaj životnog standarda na socijalna i etička načela pojedinca. „Moj zaključak je, da je to u razvijenom i bogatom zapadnom svijetu, izvor sekularizma i sekulariziranja same Crkve – zajednice vjernika. Ovdje bismo mogli, surađujući s kolegama, preventivno obraditi mnoga iskustva da se ne ponove ista iznenađenja jer je sigurno da ćemo s vremenom biti u sličnim uvjetima“, komentirao je p. Mandura predavanje dr. Calmbacha.

Treće predavanje održao je general u mirovini dr. Klaus Naumann, bivši generalni inspektor Bundeswehra (načelnik gl. stožera), o temi: „Sigurnost za Europu u nemirnim vremenima“. U svom izlaganju je bio vrlo konkretan. Osvrnuo se na aktualne probleme i žarišta: Libija, Afganistan, Sirija, Iran i neriješeno palestinsko pitanje, ali se analitički osvrnuo i na događanja na našim prostorima u 90-im godinama prošlog stoljeća. „Po prvi put sam jasno čuo kajanje zbog neodgovornog pasivnog promatranja događaja od strane europske i svjetske zajednice koje su na taj način i odgovorne za sukobe, razaranja i ubijanja“, komentirao je predavanje p. Mandura. Dr. Naumann je, uz određenu kritiku, istaknuo važnost transatlantske povezanosti u sigurnosnim pitanjima. Progovorio je o novim središtima ekonomske i vojne moći: Kini i Indiji.

Posljednje predavanje održao je vojni biskup dr. Franz Josef Overbeck o temi: „Budućnost vojnog dušobrižništva“. Slično našoj situ-

aciji, i u Njemačkoj se provodi preustroj koji će zasigurno utjecati i na dušobrižništvo. Naglasio je da će aktivno sudjelovati u preustroju, i da se neće dokidati odnosno otvarati kapelanije bez dogovora sa biskupijom. ■

25. godina apostolske konstitucije „Spirituali militum curae“

I vojnici su dužni poštovati zapovijed ljubavi, i oni imaju biti Kristovi svjedoci, kazao je Sveti Otac sudionicima Međunarodnog susreta vojnih biskupa, koje je u Vatikanu 22. listopada primio u audijenciju, a za koje je kardinal Bertone slavio misu. Skup je od posebne važnosti jer se održao u okviru 25. obljetnice apostolske konstitucije blaženoga Ivana Pavla II. o duhovnoj skrbi za vojnike (*Spirituali militum curae*).

U Vatikanu je u organizaciji Kongregacije za biskupe i Papinske komisije „Justitia et Pax“ od 20 do 23. listopada održan „VI. međunarodni kongres vojnih ordinarijata“ i „III. međunarodni simpozij formacije vojnih katoličkih kapelana“ iz područja humanitarnog prava. Kongres i Simpozij održani su na najvišoj svjetskoj razini predmetnih osoba i tematike.

U životu vojnika vjera ima posebno značenje – ustvrdio je papa potičući vojne biskupe da se zauzmu u novoj evangelizaciji. Riječ je o tome da se formiraju kršćani s dubokom vjerom i da u svojoj sredini budu istinski Kristovi svjedoci – objasnio je Benedikt XVI.

Govoreći o izazovima nove evangelizacije, papa je rekao da je Crkva pozvana jamčiti vojnicima duhovnu potporu sukladnu s kršćanskim životom i poslanjem. Da se postigne taj cilj biskupi i vojni kapelani imaju se osjećati odgovornima za naviještanje evanđelja vojnicima i njihovim obiteljima, ustvrdio je papa.

Osvrnuvši se na poziv na svetost, rekao je

da kršćanski život nekog vojnika ima biti prožet prvom i najvećom zapovijedi, a to je ljubav prema Bogu i prema bližnjemu. Ljubav ima nadahnjivati život kršćanskog vojnika da u vojsci bude sredstvo mira. Govoreći o zauzetosti vojnika u prirodnim nepogodama, rekao je da svjedoče ljubav pomažući žrtvama katastrofa, izbjeglicama, kada svoju hrabrost i stručnost stavljaju na raspolaganje najslabijima. I u mirovnim misijama oni su u službi ljubavi jer u zaraćenim područjima sprečavaju bratoubilačke ratove, primijetio je Sveti Otac.

Ima mnogo vojnika – nastavio je papa – koji žele promicati mir, a kao pravi Kristovi učenici nastoje služiti svome narodu promičući temeljna ljudska prava naroda. Evangelizacija u vojnom svijetu zahtijeva postupno prihvaćanje odgovornosti da i u vojnoj sredini bude uvijek novo, uvjerenost i radosno naviještanje Isusa Krista, jedine nade života i mira za čovječanstvo, potaknuo je papa.

Zaključujući svoj govor papa je podsjetio na poruku blaženoga Ivana Pavla II. za Svjetski dan mira 2002. godine. Istinski mir plod je pravdnosti, ali budući da je ljudska pravda slaba i nesavršena, valja je upotrijebiti praštanjem, kazao je Benedikt XVI.

Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj predstavljao je generalni vikar ordinarijata dr. Jakov Mamić, OCD, koji je predstavio stanje, djelovanje i perspektive Vojnog ordinarijata u Hrvatskoj.

U radu Kongresa sudjelovalo je 38 zemalja iz Europe, SAD-a, Latinske Amerike, Afrike i Azije.

Kongres i Simpozij posjetio je 22. listopada u prijednevnom radu državni tajnik Svete Stolice kardinal Tarcisio Bertone, a sveti otac Benedikt XVI. primio je 23. listopada sudionike Kongresa u privatnu audijenciju.

Iz rada Kongresa i Simpozija sudionicima su ponuđene mnoge informacije i ukazano je na mogući razvoj humanitarnog prava unutar oružanih snaga svijeta. Vrsni stručnjaci govorili su o etici, pravu i politici unutar državnih i nedržavnih subjekata. Osvrćući se na etičko-političke izazove ukazano je na procese globalizacije, fragmentacije i privatizacije oružanih sukoba u svijetu. S obzirom na međunarodno pravo sudionici su se suočili s izazovima na koje ono nailazi. Vrlo temeljit govor ponuđen je sudionicima o pravnim i vojnim izazovima, osobito na nedr-

žavnim subjektima s naglaskom na „nove čimbenike“ međunarodnog prava. U tom kontekstu bilo je govora o rušilačkim i osloboditeljskim pokretima, o terorističkim organizacijama, o privatnim vojnim i sigurnosnim društvima kao i o ulozi nedržavnih subjekata u scenarijima krize i konflikta. Vrlo valjano razmišljanje ponuđeno je sudionicima iz područja „duhovne asistencije“ u takvim prilikama.

Sudionici Kongresa i Simpozija zaključuju da su obogaćeni ne samo ponuđenim informacijama, nego i kvalitetnim razmišljanjima i traženjima humanijih izlaza iz teških vremena snagom međunarodnog humanitarnog prava. Uloga vojnih ordinarijata i kapelana svakako je pronositi ideju mira, prava i civilno-humanitarne dimenzije oružanih snaga u suvremenom svijetu, temeljeći svoje poslanje na Evanđelju, nauku Crkve, i suvremenom razvoju znanosti. ■

Duhovne vježbe za svećenike Vojne biskupije

Ustaljena je praksa u Crkvi da se svećenici jednom u godini povuku iz uobičajenog redovitog obavljanja svoga poslanja u kojem im je pažnja prvenstveno usmjerena na naviještanje Radosne vijesti drugima, na dijeljenje sakramenata i činjenje karitativnih djela, kako bi tih nekoliko dana proveli isključivo baveći se svojim osobnim odnosom s Bogom, pa kroz tu prizmu odmjerili svoj odnos prema onima koje im Bog šalje na životni put. Četiri dana su s tim ciljem proveli u Krasnom, u sjeni marijanskog svetišta smještenog podno vrhunaca lijepog i gordog Velebita. Karmelićanin Vjenceslav Mihetec uveo ih je u razmatranja kojima su podloga bili tekstovi Ivanova Otkrivenja, posljednje biblijske knjige.

Valja znati tko smo i čiji smo, u čije smo ime poslani i što nam je zadaća. Važno je imati osjećaj za kairos za ovo vrijeme koje nam je darovano i u kojem smo mi darovani drugima. Bog je onaj koji daruje i poziva na darivanje. On je onaj koji i opominje. Ovu je činjenicu voditelj upečatljivo istaknuo tumačeći pismo sedmerim Crkva-ma, posebno ono naslovljeno Crkvi u Efezu.

Uz razmatranja, slavljenje liturgije i molitvene trenutke, uz pokorničko slavlje i mogućnost osobne sakramentalne ispovijedi, uspjehu duhovnih vježbi i dobrom ozračju u kojemu su se one odvijale pridonijeli su domaćini na čelu s vlč. Nikolom Komušancem, voditeljem svetišta i župnikom župe Krasno. ■

Sveta misa za poginule branitelje na Dušni dan

Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u RH, uz koncelebraciju desetak svećenika, većinom vojnih i policijskih kapelana, u svetištu Sveta Mati slobode na zagrebačkom Jarunu slavio je svetu misu za poginule i preminule branitelje u srijedu 2. listopada. Na misi su sudjelovali ministar obrane Davor Božinović, izaslanik načelnika GS OS RH i njegov zamjenik general pukovnik Slavko Barić, državni tajnik u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Zoran Komar, zamjenik glavnog ravnatelja policije Dražen Vitez, članovi obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja te brojni drugi

koji su i ovom prigodom došli odati počast braniteljima koji su za Hrvatsku dali ono najvrjednije - svoje živote.

“Na ovoj svetoj misi, kazao je biskup Jezerinac, posebno se molimo za one koji su stali na početku agresije na branik domovine, za poginule u Domovinskom ratu. Ne možemo zaboraviti jer bi to bio znak nezahvalnosti u neoprostivi povijesni promašaj, a svijest i osjećaj zahvalnosti prema njima je obveza plemenite duše”. Mons. Jezerinac je kazao i kako je njihova žrtva залог naše sretne budućnosti te da smrt nije posljednja riječ u ljudskoj sudbini jer je čovjek stvoren za vječni život.

Nakon svete mise izaslanstvo MORH-a, MOBMS-a i MUP-a koje je predvodio ministar obrane Davor Božinović počast poginulim braniteljima odalo je paljenjem svijeća i polaganjem vijenca na spomenik „Pieta Croatica“ u sklopu svetišta Sveta Mati slobode.

Imena ovih dobrih i hrabrih ljudi upisana u kenotaf na zidu svetišta iza glavnog oltara trajni su spomen na njihovu ljubav prema domovini i narodu, snažan poziv na zahvalnost te poticaj da se ostane vjernima Bogu i domovini, narodu i obitelji kako bi društvo u kojem živimo, otvoreno budućnosti, raslo u dobru. ■

Duhovne vježbe za djelatnike Vojnog ordinarijata

Tridesetak djelatnika Vojnog ordinarijata: MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom i MORH-ova Odjela za potporu Vojnom ordinarijatu i pomoćnika vojnih i policijskih kapelana susreli su se u marijanskom svetištu u Krasnom na redovitim godišnjim duhovnim vježbama. Vježbe je predvodio o. Vjenceslav Mihetec, OCD, kojemu su na redovitim misama koncelebrirali pastoralni vikar i vč. Nikola Komušanac, voditelj svetišta i župnik Krasnog.

Uz razmatranja, liturgijska slavljaja, molitvu i pokorničko bogoslužje o. Vjenceslav je sudionike pozvao da dobro pogledaju u svoju nutrinu i preispitaju svoj odnos prema Bogu kroz svećeništvo po krštenju koje je svatko od nas koji smo

kršteni primio. Živimo li to svoje svećeništvo? Jesmo li u Gospodina zagledani? Upozorio je na običaje u vjeri pozivajući: „Ne dajte se zatvoriti u okvire običajnosti, provjetravajte svoju vjeru kako bi postali što sličniji Bogu“. Bitna dimenzija duhovnih vježbi jest šutnja. Šutnja je uvjet da se čuje Boga u svijetu buke. Unutarnju šutnju (okom, maštom, razumom i voljom) treba pratiti i šutnja izvana. „Povucite se da bolje vidite i šutite da bolje čujete“, pozvao je sudionike o. Vjenceslav. „Ne idite bez Boga jer Bog preko vas gleda i nikada ne znate koga će Bog preko vas pogledati. Takvi trebate biti u svjedočanstvu na svojim radnim mjestima“, poručio je zdušno o. Vjenceslav. ■

Sastanak o jubilejima Vojnog ordinarijata

Vojni ordinarijat u RH tijekom 2012. godine obilježava nekoliko značajnih obljetnica. Ponaoprije se obilježava 15 godina od ustanovljenja Vojnog ordinarijata koji je osnovan bulom blagopokojnog pape Ivana Pavla II. 25. travnja 1997. godine. Tu su i dvije velike obljetnice hodočašćenja hrvatske vojske i policije: 20 godina hodočašćenja Majci Božjoj u Lourdes u Francuskoj u sklopu Međunarodnog vojnog hodočašća i 20 godina hodočašćenja u nacionalno svetište Majke Božje u Mariju Bisticu.

Tim je povodom u sjedištu Vojnog ordinarijata u Zagrebu 21. studenoga održan prvi radni sastanak dekana vojnih dekanata, djelatnika Uprave Vojnog ordinarijata te načelnika Odjela MORH-a i MUP-a zadužene za potporu odnosno suradnju s Vojnim ordinarijatom u RH. Sastankom je koordinirao don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral Vojnog ordinarijata. Nazočne je pozdravio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, a u radu su sudjelovali generalni vikar o. Jakov Mamić, dekan Osječkog vojnog dekanata vlč. Ante Mihaljević, dekan Karlovačkog vojnog dekanata vlč. Andrija Markač, dekan Zagrebačkog vojnog dekanata o. Zdravko Barić, načelnik

MORH-ova Odjela za potporu bojnik Petar Klarić i načelnik MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak.

U konstruktivnoj raspravi izneseni su prijedlozi za daljnju raspravu i programiranje. Obljetnica ustanovljenja Vojnog ordinarijata obilježavat će se tijekom cijele godine, a njome će biti protkano i 20. vojno-redarstveno hodočašće u Lourdes koje se održava od 8. do 15. svibnja 2012., te nacionalno hodočašće u Mariju Bisticu 7. listopada 2012. godine. Završetkom jubileja planira se i zahvalno hodočašće u Svetu zemlju. ■

Uvođenje u službu novog vojnog kapelana

Vojni biskup mons. Juraj Jezerinac imenovao je vojnim kapelanom fra Marka Medu, TOR, koji je misnim slavljem 24. studenoga uveden u službu. Sveta misa uvođenja u službu slavljena je u kapeli VK "Sv. Nikola Tavelić" u Administrativnom sjedištu MORH-a i GS OS RH. Misu je

predvodio vojni ordinarij u koncelebraciji s generalnim i pastoralnim vikarom, zagrebačkim vojnim dekanom te petnaestak vojnih i policijskih kapelana. Vojnom biskupu i vojnim svećenicima se na oltaru pridružio i biskupski vikar austrijske Vojne biskupije i ravnatelj bečkog Instituta za re-

ligiju i mir mons. dr. Werner Freisteteter.

Misi su nazočili državni tajnici u Ministarstvu obrane Mate Raboteg i Željko Goršić, načelnik Glavnog stožera OS RH general pukovnik Drago Lovrić te drugi visoki dužnosnici MORH-a, časnici i vojnici, kao i djelatnici MUP-a i Vatrogasne zajednice.

U pozdravu okupljenim vjernicima biskup Jezerinac je zahvalom izdvojio p. Antu Vukoju, nedavno umirovljenog vojnog kapelana koji je upravljao vojnom kapelanijom "Gospe Snježne" od 2006. godine, a danas je dobio nasljednika. ■

Priprema procesije s Presvetim oltarskim sakramentom

U zgradi Vojnog ordinarijata od 23. do 25. studenoga održani su radni susreti s ciljem izrade koncepta procesije s Presvetim oltarskim sakramentom za 54. međunarodno vojno-redarstveno hodočašće u Lurd (od 8. do 15. svibnja 2012.). Republika Hrvatska, odnosno Vojni ordinarijat, je organizator ove procesije u kojoj sudjeluje i do 50 000 ljudi, mahom vojnika i policajaca. U ime austrijske Vojne biskupije, kao suorganizatora, na skupu su sudjelovali dr. Walter Freisteteter, biskupski vikar i djelatnik Vojne biskupije u Austriji Martin Fisher. Skup je na početku, dobrodošlicom gostima iz Austrije, pozdravio biskup Jeze-

rinac poželjevši plodonosan rad. Susret je vodio generalni vikar Vojne biskupije dr. Jakov Mamić, a uz goste iz Austrije sudjelovali su: pastoralni vikar o. Josip Stanić, vojni kapelani o. Vladislav Mandura i p. Zoran Vujičić, načelnici Petar Klarić i Josip Zagorščak, suradnica Vojne biskupije s. Marija-Ana Kustura te djelatnici ordinarijata.

Dogovoren je put unutar svetišta kojim će procesija proći - od tzv. gornje bazilike, odnosno bazilike Bezgrješnog začeca niz kolonade svetišta do podzemne bazilike Pija X. Tematski će se kroz molitve, pjevanja, čitanja i multimedijalni sadržaj dati naglasak na Presveto kao kruh koji nas hrani. Zatim je određen način sudjelovanja drugih zemalja i sudionika. Okvirno je određen glazbeni repertoar koji će izvoditi: Orkestar OS RH, zbor P.M.I-a, zbor bečke katedrale sv. Stjepana i klapa HRM-a "Sv. Juraj". U svemu se nastojalo sačuvati međunarodni karakter kako i priliči Lurdu koji okuplja vojske sa svih strana svijeta.

Nakon ovoga susreta izradit će se kompletan i detaljan koncept euharistijske procesije koji će u siječnju biti prezentiran direkciji P.M.I.-a u Parizu. ■

LJETOPIS VOJNOG ORDINARIJATA

13. 09. 2011.

Odajući počast trojici poginulih u ime Psunjske satnije ZNG svijeću je zapalio preživjeli iz te zasede Slavko Galik i zapovjednik 121. brigade brigadir Josip Mikšić te roditelji poginulih hrvatskih branitelja, a u ime Vidovačke satnije (Požege) ZNG svijeću je zapalio pukovnik Vilko Pavelić i satnik Antun Mandić. Molitvu za poginule hrvatske branitelje predvodio je vojni kapelan iz kapelanije "Sveti Ivan Krstitelj" iz Požege vlč. Željko Volarić.

Na šumskom putu od releja HRT-a na Psunju do Strmca i prema Novoj Gradišci neprijatelj je stalne napadao iz zasede. Tako su 13. rujna 1991.g. na Crnoj Bari minirali put s namjerom da dignu u zrak autobus koji je prevezio vojnike ZNG iz Požege. Međutim, prije autobusa naišlo je drugo vozilo, kombi, koji je dignut u zrak, pri čemu su poginula tri vojnika psunjske satnije: Ivan (Josipa) Matošević, Stjepan (Antuna) Skrobić, iz Cerničke Šagovine i Robert (Ivana) Petanić iz Nove Gradiške. Ostala trojica vojnika su ranjeni, i unatoč tomu uspjeli su se izvući iz teško oštećena vozila, te kroz šumu pješice se spustiti do Strmca.

14. 09. 2011.

Već tradicionalno, djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a polaganjem vijenaca, paljenjem svijeća te sudjelovanjem u svečanoj procesiji i misnom slavlju uveličali su proslavu svetkovine Uzvišenja svetog Križa, dana ogulinske župe "Sv. Križa" te Dana grada Ogulina. Svetom misnom slavlju koje je predvodio gospičko-senjski biskup mons. Mile Bogović, uz koncelebraciju župnika i dekana ogulinskog mons. Tomislava Rogića, bivšeg ogulinskog župnika Tomislava Šporčića, vojnog kapelana fra Marijana Jelušića, vlč. Antu Luketića i više svećenika iz Gospičko-senjske biskupije, uz župljane grada Ogulina prisustvovali su predstavnici državnih, županijskih te lokalnih vlasti, kao i predstavnici Hrvatske vojske i policije, te razna dobrovoljna i podupirajuća društva.

Istoga dana: U Uzdolu (BiH) obilježena je osamnaesta obljetnica stradanja 41 nedužne žrtve, 29 civila i 12 vojnika, pripadnika HVO-a koji su mučki pobijeni od strane pripadnika "Prozorskog bataljuna" iz sastava Armije BiH. Misu zadušnicu predvodio je vojni ordinarij u Republici Hrvatskoj mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s dvadesetak svećenika. Prije svete mise, ispred spomen-obilježja s imenima poginulih, položeni su vijenci i zapaljene svijeće te su pročitana imena svih nedužnih žrtava ovog strašnog zločina. Najstarija žrtva imala je 87 godina, a najmlađa 10 godina.

15. 09. 2011.

Hodočašće djelatnika HRZ-a i PZO-a u ludbreško svetište Predragocjene Krvi Isusove započelo je klanjanjem pred relikvijom Presvete Krvi Isusove. Zatim je uslijedila pobožnost križnog puta, a nakon toga hodočasnici su se uputili u Varaždin gdje su posjetili samostan uršulinki. Svetu misu u samostanskoj crkvi predvodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša, OCD.

Istoga dana: Na blagdan Gospe Žalosne vjernici katolici, pripadnici Topničko-raketne bojne GOMBR-e kao i dio pripadnika zapovjedništva brigade na čelu sa zapovjednikom brigadirom Sinišom Jurkovićem sudjelovali su na lokalnom vojnom hodočašću koje je održano u Bjelovaru u organizaciji vojne kapelanije GOMBR-e i uz potporu Vojnog ordinarijata u RH. Hodočašće je održano od vojarnje "Bilogora" do bjelovarske katedrale gdje su hodočasnici nazočili misnom slavlju koje je predvodio bjelovarsko-križevački biskup mons. Vjekoslav Huzjak, a koncelebrirali su mu vojni kapelan GOMBR-e vlč. Alojz Kovaček i policijski kapelan vlč. Damir Vrabec.

Istoga dana: Dan Hrvatske ratne mornarice i 20. obljetnica njezina osnivanja svečano su obilježeni nizom događanja dan uoči, te središnjom proslavom i svečanim postrojanjem u petak 16. rujna u splitskoj luci Lora. U splitskoj katedrali 15. rujna slavljena je sveta misa koju je predvodio vojni biskup Juraj Jezerinac.

16. 09. 2011.

U župnoj crkvi Svih svetih u Hrvacama kraj Sinja proslavljena je misa zadušnica o 20. obljetnici junačke pogibije devetorice mladih hrvatskih redarstvenika rodnom iz župa cetinskog kraja, koji su mučki ubijeni u noći s 16. na 17. rujna 1991. kod Maljkova, nedaleko od Vrlike. Zadušnicu je predvodio fra Božo Ančić, župni vikar u Gračacu, u zajedništvu s dr. fra Božom Norcem - Kljajom, profesorom na splitskom Katoličkom bogoslovnom fakultetu i upraviteljem župe Hrvace, fra Pavlom Vučkovićem iz Sinja te policijskim kapelanom don Stjepanom Lončarom.

Poslije mise u kojoj su sudjelovali predstavnici PU Split i Splitsko-dalmatinske županije, mjesnih vlasti svih četiriju općina, udruga proizašlih iz Domovinskog rata te brojna rodbina, prijatelji i vjernici iz župa ubijenih mladih redarstvenika, kod spomen-obilježja položeni su vijenci i zapaljene svijeće. Policijski kapelan uz molitvu Crkve, podijelio je odrješenje za mrtve, a komemoracija je nastavljena u Maljkovu kraj Vrlike, mjestu pogibije mladih redarstvenika. Kod svečano ot-

krivenog i blagoslovljenog novog spomenika ubijenim pripadnicima Specijalne policije BATT, molitvu s održenjem za mrtve, predvodio je fra Božo Ančić.

Istoga dana: Vojne kapelanije "Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta" 2. mtb "Pauci" i "Uzvišenje sv. Križa" Zapovjedništva gmtbr Knin, tradicionalnim vojno-redarstvenim hodočašćem od Knina do Biskupije kod Knina proslavile su Dan kapelanija. Hodočasnička procesija, kojoj su se priključili pripadnici MUP-a PP Knin te pripadnici DVD Knin, krenula je iz vojarne "Kralj Zvonimir" predvođena vojnim kapelanom fra Ivanom Lukačem i zapovjednikom 2. mtb "Pauci" pukovnikom Željkom Nakićem. Noseći Gospin pralik hodočasnici su se pjesmom, molitvom i skrušenim promišljanjem uputili na put dug 11 kilometara. Po dolasku u Biskupiju poslije kratke okrijepe i ispovjedi, slavljeno je sveto misno slavlje koje je predvodio o. Jakov Mamić, generalni vikar Vojnog ordinarijata uz koncelebraciju domaćina fra Petra Klarića, gvardijana župe sv. Ante u Kninu, vojnih kapelana fra Ivana Lukača, fra Ilije Mikulića, o. Ive Topalovića te vojnog kapelana OS BiH Marsela Babića.

Na kraju misnog slavlja generalni vikar o. Jakov Mamić se zahvalio svima koji su na bilo koji način sudjelovali u organizaciji ovog hodočašća, a posebno se zahvalio klapi "Drniš" koja je pjesmom obogatila i uljepšala ovaj događaj.

17. 09. 2011.

U prigodi 20 godina od oslobođenja u krugu požeške vojarne održano je svečano postrojavanje i služena je sveta misa za sve poginule branitelje. Sve nazočne prigodnim je riječima pozdravio zamjenik zapovjednika vojarne Požega i Središta za obuku i doktrinu logistike pukovnik Zdenko Kosina naglasivši da je ovo prigoda da se podsjetimo na slavne dane stvaranja države i dane kada se samo srcem i čvrstom voljom krenulo u oslobađanje vojarni diljem zemlje.

Svetu misu u vojnoj kapeli služio je vojni kapelan požeške kapelanije "Sveti Ivan Krstitelj" vlč. Željko Volarić, a svečanosti su nazočili predstavnici policije, Grada Požege i Požeško-slavonske županije.

Na Trgu 123. brigade u Požegi, kod spomenika poginulim braniteljima položeni su vijenci i zapaljene svijeće.

Istoga dana: Ratni veterani 2. gardijske brigade "Gromovi" okupljeni u Udruge "Crne mambe" i "Gromovi", zajedno s obiteljima poginulih branitelja "Gromova" i don Milenkom Majićem, vojnim kapelanom Vojne kapelanije „Sveti Ilija prorok“ iz Petrinje te njegovim pomoćnikom poručnikom Mariom Barišićem obilježili su u Dvo-

ru i Hrvatskoj Dubici 16. obljetnicu vojne akcije "Una 95".

Komemoracija za poginule branitelje održana je na spomen-obilježjima u Dvoru i Hrvatskoj Dubici gdje su obitelji poginulih i sudionici akcije svojim očevima, sinovima i ratnim prijateljima i suborcima odali dužno poštovanje i zahvalu za njihovu žrtvu položivši vijence i zapalivši svijeće. Uz obitelji poginulih i ratne veterane "Gromova" vijence su položili i predstavnici Sisačko-moslavačke županije, općine Hrvatska Dubica i braniteljskih udruga. Nakon komemoracija u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Hrvatskoj Dubici služena je sveta misa za sve poginule u ovoj akciji.

20. 09. 2011.

Vjernici katolici, pripadnici Tenkovske i oklopne bojne GOMBR-e kao i dio pripadnika zapovjedništva brigade na čelu sa zapovjednikom brigadirom Sinišom Jurkovićem sudjelovali su na lokalnom vojnom hodočašću koje je održano u Gašincima u organizaciji vojne kapelanije GOMBR-e i uz potporu Vojnog ordinarijata u RH.

Hodočašće je održano od vojnog vježbališta "Gašinci" do crkve sv. Mateja u mjestu Gašinci gdje su hodočasnici nazočili misnom slavlju koje je predvodio vlč. Alojz Kovaček, vojni kapelan GOMBR-e, a koncelebrirali su mu domaćin župnik Pero Stanić, vojni kapelan p. Drago Majić i vojni kapelan Ante Mihaljević, dekan Osječkog vojnog dekanata koji je propovijedao.

Nakon misnog slavlja župnik Stanić upoznao je hodočasnike s poviješću mjesta, a u ime GOMBR-e riječ zahvale župniku i hodočasnicima uputio je zapovjednik brigade brigadir Siniša Jurković.

21. 09. 2011.

U NATO mirovnu operaciju KFOR na Kosovu upućen je drugi dio snaga osmog hrvatskog kontingenta na razdoblje do sedam mjeseci. Vojni kapelan HRZ-a i PZO-a o. Viktor Grbeša je na sve zazvao Božji blagoslov, da uz Božju pomoć dostojanstveno izvrše svoju misiju, i da se po okončanju zadaće svi sretno vrata svojim obiteljima.

Osmi kontingent sastoji se od 20 pripadnika OS RH, većinom iz Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i protuzračne obrane s dva transportna helikoptera Mi - 171Sh, te stožernog narednika iz Zapovjedništva za potporu koji će biti angažiran na poslovima logističkog dočasnika, NEP (Nacionalni element potpore). Ostali dio snaga 8. kontingenta bit će upućen u područje operacije. Zapovjednik 8. HRVCON-a u mirovnoj operaciji KFOR je bojnik Marijan Skorija.

Istoga dana: U Policijskoj upravi bjelovarsko-bilogorskoj obilježen je Dan policije i proslavljen Dan Policijske kapelanije „Sv. Matej apostol“.

Svečanost je započela polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća ispred spomen-obilježja poginulima, a nastavljena je svetom misom u katedrali sv. Terezije Avilske u Bjelovaru koju je predvodio mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij.

23. 09. 2011.

Djelatnici Policijske uprave osječko-baranjske s članovima obitelji i nekolicinom drugih vjernika hodočastili su od 17. do 23. rujna u Poljsku, u organizaciji policijskog kapelana Željka Rakošca. Posjetili su Krakov, poljsko nacionalno Gospino svetište Jasnu Góru u Częstochowi, rudnik soli u Wieliczki, koji je uvršten u svjetsku baštinu Ujedinjenih naroda, Varšavu, glavni grad Poljske, te Wadowice, rodno mjesto pape Wojtyle.

Istoga dana: Zapovjedništvo GOMBR-e i podređene postrojbe u vojarni "Bosut" u Vinkovcima tradicionalno su hodočastili u organizaciji vojne kapelanije GOMBR-e i uz potporu Vojnog ordinarijata u RH. Hodočašće je održano od vojarne "Bosut" do Pikovog stana uz misno slavlje na otvorenom koje je predvodio vojni kapelan GOMBR-e vlč. Alojz Kovaček, u koncelecijaciji s vojnim kapelanom Antom Mihaljevićem, dekanom Osječkog vojnog dekanata, koji je propovijedao.

27. 09. 2011.

U bazilici Srca Isusova u Zagrebu slavljena je svečana sveta misa za vjernike Policijske kapelanije "Majka Božja Kamenitih vrata" PU zagrebačke, uz blagdan sv. Mihaela, nebeskog zaštitnika hrvatske policije. Misu je predvodio biskupski vikar za pastoral Vojnog ordinarijata u RH don Josip Stanić uz koncelecijaciju policijskog kapelana vlč. Davida Klarića, dekana Policijskog dekanata o. Stjepana Harjača, p. Ivana Matića, župnika župe u Palmotićevoj i vlč. Željka Savića, vojnog kapelana. Svetoj misi nazočili su načelnik PU zagrebačke Tomislav Buterin, njegov zamjenik Mihael Varga, načelnici sektora i odjela, načelnik Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom Josip Zagorščak i djelatnik istog Odjela Mato Topić, a okupio se veći broj vjernika, djelatnika Policijske uprave. Uz vjernike kapelanije na misi su sudjelovali predstavnici braniteljskih udruga, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja "Hrvatski Feniks", Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata Grada Zagreba.

Nakon mise svi su se uputili u centralnu zgradu Policijske uprave zagrebačke gdje je upriličena komemoracija za poginule i nestale branitelje ove Policijske uprave. U prigodi obilježavanja blagdana svetog Mihaela i Dana hrvatske policije u znak sjećanja na poginule i nestale branitelje na-

čelnik PU zagrebačke Tomislav Buterin zajedno sa suradnicima položio je vijenac i zapalio svijeću ispred spomen-ploče poginulih i nestalih branitelja. Nakon polaganja vijenca počast su odale obitelji i rodbina poginulih i nestalih branitelja. Završnu molitvu za poginule i nestale policajce izmolio je policijski kapelan vlč. David Klarić. Načelnik PU zagrebačke uručio je posmrtna odlikovanja rodbini branitelja: Slobodana Leškovića, Drage Matijevića, Ivica Žgele i Sandre Dumbović. **Istoga dana:** Varaždinski biskup Josip Mrzljak predvodio je u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu misno slavlje u povodu Dana policije i proslave blagdana sv. Mihaela, zaštitnika policajaca. Na misi su sudjelovali djelatnici Policijske uprave varaždinske te članovi obitelji, rodbina i prijatelji poginulih i nestalih redarstvenika, koji su stradali u Domovinskom ratu. S biskupom je koncelebriralo više svećenika, među kojima i policijski kapelan Ivica Horvat i predstojnik Obiteljskog centra Varaždinske biskupije preč. Josip Koprek.

Istoga dana: Vojni ordinarij Juraj Jezerinac predvodio je svečano misno slavlje u povodu blagdana sv. Mihaela i proslave Dana policije za prostor Policijske uprave karlovačke. Misa je slavljena u crkvi Presvetog Srca Isusova u župi Novi centar u Karlovcu, a koncelebriralo je deset svećenika i vojnih kapelana na čelu s karlovačkim vojnim dekanom preč. Andrijom Markačem te karlovačkim dekanom mons. Ferdinandom Vražićem. Uz čelništvo policijske uprave i predstavnika MUP-a, zapovjedništva HKoV, Karlovačke županije i predstavnika gradova i općina, na misi su se okupili rodbina i prijatelji poginulih, nestalih i preminulih hrvatskih redarstvenika. Glazbom je misu animirao župni zbor župe Presvetog Srca Isusova pod vodstvom s. Davide Dizdar i uz orguljsku pratnju Dubravka Rukavine.

Istoga dana: Svečanom hodnjom iz vojarne u Našicama do franjevačke samostanske crkve sv. Antuna Padovanskog u centru Našica, izmještenne postrojbe GOMBR-e, pripadnici 1. mehanizirane bojne "Sokolovi" i 2. mehanizirane bojne "Pume", proveli su lokalno vojno hodočašće u organizaciji vojne kapelanije GOMBR-e i uz potporu Vojnog ordinarijata u RH. Oko 300 vojnika vjernika na čelu sa svojim zapovjednicima ispunito je samostansku crkvu u kojoj je potom slavljena sveta misa koju je predvodio pater Drago Majić, vojni kapelan dočasničke škole u Đakovu uz koncelecijaciju vojnog kapelana vlč. Ante Mihaljevića, dekana Osječkog vojnog dekanata i vojnog kapelana GOMBR-e vlč. Alojza Kovačeka.

Riječi dobrodošlice hrvatskoj vojsci uputio je fra Dragutin Bedeničić, gvardijan i župnik, koji se u obraćanju osvrnuo na bogatu povijesti ovoga samostana i župe.

Istoga dana: Slaveći Dan policije na blagdan sv. Mihaela arkandžela, sisački biskup Vlado Košić predvodio je misno slavlje u sisačkoj katedrali Uzvišenja svetog Križa.

Biskup Košić se u homiliji osvrnuo na aktualne događaje: "Zar nije neobično da se i dvadeset godina poslije strašnog zla koje se sručilo na našu domovinu Hrvatsku i susjednu Bosnu i Hercegovinu, još uvijek izokreće istina i – pokreću optužnice protiv 40 branitelja našeg herojskog grada Vukovara, zamislite: za genocid nad srpskim narodom! Ako se to može događati u institucijama susjedne zemlje, čije je tadašnje državno vodstvo započelo oružanu agresiju na Hrvatsku i Bosnu i Hercegovinu, zar to ne znači da ta država još ni danas ne odustaje od tih istih ciljeva, samo drugim sredstvima? Kada su se naši branitelji bunili zbog slučaja branitelja Purde, vjerovali smo da je to provokacija, i sretni smo što je to dobro završilo. No, sada je osuđen i branitelj Marić, a podignute su i nove optužnice. Zar je moguće da se ta – ja sam ju tada nazvao – pravna agresija na našu Domovinu nastavlja? Ako je tako, tada moramo znati s kim imamo posla, tada ne možemo s takvima graditi dobrosusjedske odnose – jer to bi značilo prihvaćati laž kao istinu, omogućiti nepravdi da i dalje vlada. Naša bi zemlja trebala hitno prekinuti sve diplomatske odnose s vladom te zemlje, dok ona ne prizna istinu! Kako je moguće da Vukovar koji je simbol našeg otpora nepravdi i genocidu nad Hrvatima, službene institucije na drugoj strani proglašavaju mjestom genocida koji su tu tobože počinili Hrvati? Vidite, mi još nismo završili borbu za našu slobodu. Neprestano nam se boriti za istinu, jer ona je ugrožena. I moramo budno paziti da se ne tolerira nikada, i ni po koju cijenu, laž i nepravda. O tome ovisi naša budućnost, budućnost našega naroda, ali i svijetu nas kao pojedinaca", istaknuo je.

Ljepoti misnoga slavlja na kojem su koncelebrirali vojni kapelan don Milenko Majić te svećenici Sisačke biskupije pridonijeli su članovi katedralne asistencije kao i zbor Kvirin pod ravnanjem Marija Šarića.

Istoga dana: Povodom Dana policije, odnosno blagdana sv. Mihaela, zaštitnika policije, u požeškoj crkvi Sv. Lovre katedralni župnik Ivica Žuljević predvodio je misno slavlje.

Prigodnu homiliju o sv. Mihaelu, o borbi zla i dobra, djelovanju sotone i načinu kako mu se suprotstaviti održao je vojni kapelan Željko Volarić. "Poremećen odnos prema Bogu dovodi i do međusobnih sukoba jer svaki koji ustaje protiv Boga, ustaje i protiv čovjeka", istaknuo je vojni kapelan, dodavši kako svu ljudsku povijest prožima teška borba protiv moći mraka. "U toj duhovnoj borbi možemo izaći kao pobjednici, ali

samo snagom vjere, snagom povjerenja u Isusa Krista", poručio je Volarić.

Misno slavlje pjevanjem su uveličali učenici trećih razreda Katoličke osnovne škole u Požegi pod ravnanjem Alena Kopunovića Legetina.

Istoga dana: Policijska uprava ličko-senjska obilježila je Dan policije, koji se slavi 29. rujna, na dan sv. Mihovila. Kod središnjeg križa na groblju svete Marije Magdalene u Gospiću načelnik Policijske uprave ličko-senjske Željko Jurković sa suradnicima položio vijence i zapalio svijeće. Uz Policijsku upravu, vijence su položili i zapalili svijeće dožupan Ličko-senjske županije prof. Ivica Mataija i zamjenici gradonačelnika Grada Gospića Marta Grgurić i Ivan Biljan sa izaslanstvima i gradonačelnik Grada Otočca, načelnici općina Perušić, Lovinac, Karlobag, Udbine, te predstavnici udruga proisteklih iz Domovinskog rata. Potom je služena sveta misa zadušnica za sve poginule policajce, a predvodio ju je gospički biskup mons. Mile Bogović u zajedništvu s policijskim kapelanom vlč. Ivanom Blaževac i župnikom mons. Milom Čančar.

Načelnik Policijske uprave ličko-senjske sa suradnicima položio je vijenac i zapalio svijeću na mjestu pogibije prvog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića na Plitvicama.

29. 09. 2011.

Blagdan svetih arkandžela Mihaela, Gabrijela i Rafaela svečano je proslavljen za obje ogulinske župe kod kapele sv. Mihovila u naselju Bošt u nazočnosti brojnih vjernika i pripadnika Policijske postaje Ogulin. Misu je predvodio franjevac trećoredac iz samostana na Ksaveru u Zagrebu fra Marko Medo, u koncelebraciji s mjesnim župnikom župe bl. A. Stepinca i gvardijanom samostana fra Marijanom Jelušićem, ogulinskim dekanom mons. mr. Tomislavom Rogićem i fra Vicom Blekićem iz ogulinskog samostana franjevaca trećoredaca.

Istoga dana: Vojna kapelanija u vojarni Zemunik proslavila je svog nebeskog zaštitnika i naslovnika sv. Gabrijela arkandžela. U nazočnosti pripadnika postrojbi OS RH smještenih u zemuničkoj vojarni, svetom misu predvodio je generalni vikar Vojnog ordinarijata u RH o. Jakov Mamić u koncelebraciji sa svećenicima iz Zadarske nadbiskupije i domaćinom vojnim kapelanom o. Ivom Topalovićem.

Svečanom duhovnom ozračju u vojnoj zrakoplovnoj bazi u Zemuniku pridonio je svojim pjevanjem zbor mladih župe sv. Petra iz Zadra.

Istoga dana: Dan policije i blagdan zaštitnika policije sv. Mihovila, djelatnici Policijske uprave primorsko-goranske obilježili su nizom događanja počevši od 24. rujna sa svečanosti u povodu

dvadesete godišnjice postrojavanja pričuvnog i aktivnog sastava Policijske postaje Vrbovsko iz 1991. godine gdje je služena misa za sve poginule u stvaranju slobode. Nastavljeno je s akcijom dobrovoljnog darivanja krvi, svečanom akademijom u Hrvatskom kulturnom domu u Rijeci. Na sam Dan policije, zamjenik načelnika Policijske uprave, Branimir Liker sa suradnicima, te brojni djelatnici Policijske uprave prisjetili su se policajaca poginulih u Domovinskom ratu te im odali počast paljenjem svijeća, polaganjem cvijeća i molitvom ispred spomen-obilježja sv. Mihovila. U katedrali sv. Vida u Rijeci slavljena je sveta misa koju je predvodio p. Mirko Vukoja, dušobrižnik Policijske kapelanije „Sv. Vid“.

Istoga dana: U Petrinji je svečano proslavljen sveti Mihael, nebeski zaštitnik hrvatske policije. Misno slavlje u župnoj crkvi sv. Lovre predvodio je vojno-redarstveni kapelan don Milenko Majić, a koncelebrirali su petrinjski župni vikar Janko Lulić, župnik Hrastovice i Hrvatskog Čuntića Petar Žagar i župnik župe Gora Paško Glasnović. Na misnom slavlju sudjelovali su djelatnici policijske postaje Petrinja na čelu s načelnikom postaje Nikicom Batinovićem i zamjenikom načelnika PU sisačko-moslavačke Ivicom Solomonom, predstavnici Oružanih snaga RH, članovi obitelji poginulih policajaca u Domovinskom ratu, predstavnici braniteljskih udruga, vjernici petrinjske župe, te petrinjski gradonačelnik Željko Nenadić.

Prije svete mise na petrinjskom gradskom groblju „Sv. Benedikt“ položeni su vijenci i zapaljene svijeće za poginule redarstvenike ove policijske postaje, a vojni kapelan Milenko Majić uz petrinjskog župnika i dekana Josipa Samaržiju predvodio je molitvu za poginule, umrle i nestale branitelje.

Istoga dana: U kapelici sv. Mihovila u Policijskoj akademiji slavljena je središnja sveta misa u povodu blagdana sv. Mihaela, zaštitnika hrvatske policije i policijske kapelanije. Sveta misa prikazana je za poginule, nestale i preminule hrvatske branitelje i djelatnike MUP-a koji su svoj život darovali u službi dobra. Misu je predvodio mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji s nekoliko svećenika. Nazočili su: ministar unutarnjih poslova Tomislav Karamarko sa suradnicima, ravnatelj policije Oliver Grbić sa suradnicima i Marija Jović, majka prvog poginulog hrvatskog redarstvenika Josipa Jovića.

30. 09. 2011.

„Zajedno i složno išli su ribari, težaci, radnici i intelektualci. Zajedništvo stvoreno u ratu okuplja nas i 20 godina nakon utemeljenja“, poručio je bojnik Joško Pulja, ratni zapovjednik Otočkog

bataljuna koji je sa suborcima u spomen njihova osnivanja i doprinosa u obrani domovine sudjelovao na misnom slavlju koje je u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio generalni vikar Zadarske nadbiskupije don Milivoj Bolobanić.

„Misom želimo zahvaliti Gospodinu za dar slobode i moliti za naše poginule branitelje koji su svoj plemeniti život položili za domovinu, boreći se hrabro za ono što mi danas imamo, a to je slobodna država. Neka poginulima Bog udijeli vječnu nagradu za njihovu velikodušnu žrtvu života na oltaru domovine, za njenu slobodu“, rekao je don Milivoj, istaknuvši da jubilej 20. obljetnice utemeljenja Otočkog bataljuna obvezuje na vjerničko obilježavanje, zahvalu Bogu i Gospi koju Hrvati nazivaju svojom odvjeticom, za veliki dar slobode i nacionalne samostalnosti. „Zahvaljujemo Bogu što smo nakon stoljeća kušnji i stradanja dobili državu i slobodu. Kolike su generacije naših pradjedova sanjale o ovome što imamo? Koliki su položili živote boreći se hrabro za ono što mi uživamo“, upitao je don Milivoj, podsjetivši da je Hrvatska, porobljena i iskorištavana od velikih, kroz povijest prolazila mnoge oluje. „Ali zbog vjernosti našeg naroda Kristu, Majci, Crkvi i papi, zbog prolivene krvi tolikih hrvatskih mučenika, Bog nas je pomilovao i podario nam slobodu“, rekao je don Milivoj, upitavši jesmo li svjesni činjenice da smo Božjom zaštitom spašeni od zlih sila koje su prijetile Hrvatskoj. Jesmo li zahvalni Bogu za taj veliki dar? U misi su sudjelovali i zapovjednik HRM-a kontraadmiral Ante Urlić, zamjenik načelnika Glavnog stožera OS RH kontraadmiral Zdenko Simičić, general Mladen Fuzul i ostali. Uz sudjelovanje u akciji Maslenica, ta je postrojba oslobađala zadarsko zaleđe do velebitskih vrleti i branila i južne granice pokraj Dubrovnika. Kroz postrojbu je prošlo 1700 branitelja sa cijelog zadarskog područja, a poginuli branitelji su Dragan Špar, Danijel Grbin, Miljenko Zorić te hrabri legendarni zapovjednik Denis Špika koji je poginuo na čelu svoje satnije nadomak Škabrnje. Zadarski gradonačelnik Zvonimir Vrančić podsjetio je na jedinstvo svih struktura u Domovinskom ratu, a pomogla im je i mjesna Crkva sa svojim zadarskim nadbiskupima Marijanom Oblakom i Ivanom Pređom.

Istoga dana: Francuski vojni biskup Luc Ravel i generalni vikar Francuske vojne biskupije mons. Robert Poinard doputovali su Hrvatsku.

Istoga dana: U vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“ petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić ispratio je 30 pripadnika OS RH koji pješice hodočaste Majci Božjoj Bistričkoj. Šestu godinu zaredom iz Petrinje u Mariju Bisticu u dužini od 102 kilometra hodočaste pripadnici iz petrinjskih

vojarni, iz sastava Gardijske motorizirane brige - 1. mehanizirane bojne "Tigrovi", 2. mehanizirane bojne "Gromovi", 2. satnije veze, 2. bojne veze Pukovnije veze, te 4 pripadnika Logističke pukovnije koji su u logističkoj potpori hodočanicima.

Ispred okupljenih uz vojnog kapelana hodočasnike je pozdravio i brigadir Stjepan Šarčević, zapovjednik Logističke pukovnije. Svečanom ispraćaju nazočili su zamjenik zapovjednika 1. mb "Tigrovi", satnik Dražen Habek, predstavnik 2. mb "Gromovi", bojnik Ivan Radić i predstavnic 2. satnije veze Pv, poručnica Mirela Japranin.

01. 10. 2011.

U župnoj crkvi sv. Martina biskupa u Dugom Selu vojni kapelan Vojne kapelanije „Sveti Ilija prorok“ iz Petrinje don Milenko Majić predvodio je misno slavlje za sve poginule i umrle branitelje dugoselskog kraja povodom obilježavanja Dana hrvatskih branitelja i 20. obljetnice osnutka 53. samostalne bojne ZNG (HV) i satnije Narodne zaštite Dugo Selo. Koncelebrirao mu je župnik Slavko Kresonja.

Na misnom slavlju uz mnoge branitelje i obitelji poginulih branitelja nazočili su: izaslanik predsjednika RH i vrhovnog zapovjednika OS RH brigadni general Vlado Šindler, izaslanica ministra obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti Nevenka Benić, izaslanik ministra obrane i načelnika GS OS RH brigadir Slobodan Kratožil, zapovjednik bojne ABKO, izaslanik župana Zagrebačke županije i potpredsjednik Skupštine Zagrebačke županije Josip Sesan, gradonačelnik Dugog Sela Vlado Kruhac, načelnik Općine Ruvica Ivan Remenar, načelnik Općine Brckovljani Željko Funtek, predstavnici lokalne uprave i samouprave, tijela državne uprave te drugi gosti i župljani.

02. 10. 2011.

Osamnaest djelatnika Hrvatskog ratnog zrakoplovstva i Protuzračne obrane se u Kašini priključilo djelatnicima iz Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ na pješačkom hodočašću vojnika iz Petrinje u Mariju Bisticu. Animiranje hodočasnika molitvom i pjesmom i pripremu za ispovijed putem je vodio pomoćnik vojnog kapelana Lorenc Tomkić.

03. 10. 2011.

Održano je vojno-redarstveno hodočašće u hrvatsko nacionalno svetište u Mariju Bisticu. Misnom slavlju koje je predvodio vrhbosanski nadbiskup kardinal Vinko Puljić u koncelebraciji s domaćinom vojnim biskupom u RH Jurjem Jezerincem, vojnim biskupom u BiH Tomom

Vukšićem i francuskim vojnim biskupom Lucom Ravelom, te vojnim i policijskim kapelanima iz Hrvatske i Bosne i Hercegovine ukupno je nazočilo oko deset tisuća hodočasnika.

Istoga dana: Na kamenskom je proslavljen Dan kapelanije "Sv. Anđeli čuvari" i Dan roda inženjerije. Najprije je delegacija postrojbe na gradskom groblju na Jamadolu odala počast braniteljima i poginulim iz postrojbe te zapalila svijeću i pomolila se za duše poginulih. Nakon toga je postrojba svečano postrojena u krugu vojarne na Kamenskom te su pročitana promaknuća i pohvale unutar postrojbe. U pavlinskom samostanu su slavili svečanu sv. misu koju je predvodio mons. Tomo Vukšić, vojni ordinarij u Bosni i Hercegovini. U zajedništvu s biskupom bilo je još 18 svećenika iz Karlovačkog dekanata, Karlovačkog vojnog dekanata i iz drugih kapelanija.

Sve nazočne pozdravio je zapovjednik brig. Robert Suntešić, koji se odmah i zahvalio kod priora pavlinskog samostana za susretljivost i redovitu potporu koji imamo od pavlina kod liturgijskih slavlja. U propovijedi je mons. Vukšić pojasnio istotbitnu zadaću anđela i vojske - da trebaju biti čuvari. Na kraju misnog slavlja pridružio im se i vojni biskup mons. Juraj Jezerinac.

U prepunoj crkvi slavlje je uzveličalo pjevanje anđeoske mise u izvedbi klape HRM-a "Sv. Juraj".

04. 10. 2011.

Na blagdan sv. Franje Asiškog vjernici GOMBR-e, pripadnici 1. mehanizirane bojne "Sokolovi" i 2. mehanizirane bojne "Pume", slavili su svetu misu u našičkoj vojarni prigodom obilježavanja 19. obljetnice 5. GBR slavonskih "Sokolova". Svetu misu za sve poginule, nestale i umrle pripadnike proslavljene postrojbe Hrvatske vojske na otvorenom je predvodio vlč. Ante Mihaljević, vojni kapelan i dekan Osječkog vojnog dekanata zajedno s domaćim vojnim kapelanom GOMBR-e vlč. Alojzom Kovačekom.

Istoga dana: U kapelici sv. Franje Asiškog u vojarni "Eugen Kvaternik" vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uveo je u službu novog kapelana poslužitelja vlč. Ivana Blaževca.

06. 10. 2011.

U kapeli Vojne kapelanije "Sveti Leopold Bogdan Mandić" u Osijeku dopuštenjem vojnog ordinarija mons. Jurja Jezerinca vojni kapelan i dekan Osječkog dekanata vlč. Ante Mihaljević podijelio je sakramente kršćanske inicijacije djelatniku Zapovjedništva za potporu satniku Draženu Ergoviću.

U uvodnim riječima misnog slavlja vlč. Mihaljević pozvao je sve nazočne djelatnike MORH-a na molitvu za Domovinu povodom Dana neo-

visnosti RH. „Satnik Dražen Ergović upravo je na današnji dan ranjen 1991. godine u obrani domovine, a evo danas prima sakrament kršćanske zrelosti. Svi smo pozvani na put rasta i izgradnje po uzoru na Isusa Krista, te pridonositi rastu i izgradnji Crkve i domovine Hrvatske. U tom poslu nismo goloruki nego bogato opremljeni darovima Duha: mudrošću, razumom, savjetom, znanjem, jakošću, pobožnošću i strahom Božjim“, istaknuo je u homiliji vlč. Mihaljević.

Istoga dana: Svetim misnim slavljem djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a zajedno s djelatnicima vojarnje „Sv. Petar“ u Ogulinu dostojanstveno su se prisjetili dana kojim je Republika Hrvatska raskinula sve državno-pravne sveze s ostalim republikama i pokrajinama bivše SFRJ, Dana neovisnosti. Sveto misno slavlje predvodio je vojni kapelan VK „Sveti Petar i Pavao apostoli“, fra Marijan Jelušić.

07. 10. 2011.

Na blagdan Kraljice svete krunice uz svečano misno slavlje koje je predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju vojnih kapelana Osječkog vojnog dekanata, mons. Tadije Pranjića i policijskog kapelana iz Osijeka proslavljen je u vojarni „Bosut“ u Vinkovcima Dan vojne kapelanije GOMBR-e „Kraljica svete krunice i sv. Ivan Kapistran“. Na proslavi su bili nazočni pripadnici zapovjedništva brigade sa zapovjednikom GOMBR-e brigadirom Sinišom Jurkovićem, zapovjednici i pripadnici podređenih postrojbi i uvaženi gosti županijskih i gradskih vlasti.

Na početku euharistijskog slavlja nazočne je pozdravio domaćin vojni kapelan vlč. Alojz Kovaček, a u izrečenoj propovijedi biskup Jezerinac osvrnuo se na život i lik zaštitnika kapelanije sv. Ivana Kapistrana koji je ujedno i zaštitnik vojnih kapelana Europe.

Istoga dana: U Berlinu je u organizaciji C.I.P.-a (Conférence internationale préparatoire) od 3. do 7 listopada održana 54. konferencija zemalja suorganizatora Međunarodnog vojnog hodočašća u Lourdes.

Istoga dana: U administrativnom sjedištu MORH-a i GS OS RH „Croatia“ u Zagrebu, u vojnoj kapelici služena je sveta misa u prigodi obilježavanja dvadesete obljetnice Središnjice elektroničkog izviđanja. U prepunoj kapelici sveto misno slavlje predvodio je generalni vikar Vojne biskupije o. Jakov Mamić u suzajedništvu s vojnim kapelanima o. Ivanom Magdićem, o. Zdravkom Barićem, fra Markom Medom, p. Zoranom Vujčićem, vojnim kapelanom u mirovini p. Antom Vukojom, policijskim kapelanom vlč. Davidom Klarićem i kapelanom domaćinom vlč. Željkom Savićem.

Misno slavlje zdušnim pjevanjem uz glazbenu pratnju uzveličale su časne sestre iz reda Marijinih sestara od čudotvorne medaljice. Na početku misnog slavlja otac Mamić uputio je iskrene pozdrave i čestitku u ime vojnog biskupa mons. Jurja Jezerinca zapovjedniku Središnjice elektroničkog izviđanja pukovniku Miri Zeljki i svim djelatnicima postrojbe na dvadesetoj godišnjici rada i služanja čovjeku i domovini. Na kraju misnog slavlja domaćin vlč. Savić zahvalio je ocu Mamiću na predvođenju misnog slavlja i na upućenim riječima potpore i ohrabrenja.

Istoga dana: Pod sloganom: „Sve bi' dao da je vidim ponosnu i lijepu ko' u snovima“ i pozivom Kluba veterana 148. br. HV, Zagreb-Trnje i voditelja organizacije Milana Zanoškog ponovno su se na Medvedgradu okupili hrvatski branitelji i domoljubi na tradicionalnom zajedničkom odavanju počasti domovini povodom Dana neovisnosti.

Prema protokolu svečanost je započela organiziranim mimohodom, polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na Oltaru hrvatske domovine, svim hrvatskim braniteljima u prošlim vremenima. U ime branitelja vijenac je položio umirovljeni general Domovinskog rata Željko Glasnović. Uslijedila je kratka molitva i nagovor vjernicima koju je predvodio vojni kapelan Željko Savić, izaslanik Vojnog ordinarija. Zajedno sa zborom „Hrvatska baščina“ okupljeni su zapjevali hrvatsku himnu. Zatim je uslijedila ponosna minuta hrvatske tišine, za sve branitelje i sve one koji su život dali za domovinu Hrvatsku od prvog spomena njenog imena do danas.

O značaju Dana neovisnosti i obrani domovine govorio je prvi zapovjednik Antiterorističke jedinice „Lučko“ i Specijalnih postrojbi MUP-a general Marko Lukić, a zatim su govorili o Oltaru hrvatske domovine gđa. Zdravka Bušić, predstavnicima hrvatskih branitelja Kluba veterana 148. br. HV, Zagreb-Trnje i HVIDR-e Črnomerac te o vezama domovinskih i raseljenih Hrvata govorio je hrvatski književnik i diplomat, iseljenik i emigrant dr. Tomislav Sunić.

08. 10. 2011.

Djelatnici PU zagrebačke i vjernici kapelanije Majke Božje Kamenitih vrata, njih devedesetak, predvođeni svojim kapelanom vlč. Davidom Klarićem, hodočastili su u svetište Majke Božje u Aljmaš.

Prva postaja hodočašća bio je biskupski grad Đakovo u kojem su razgledali Strossmayerovu katedralu i upoznali se s njenom bogatom duhovnom i kulturnom poviješću. Središte i vrhunac hodočašća je našlo u svetoj misi slavljenju u marijanskom svetištu u Aljmašu.

Put ih je dalje vodio prema Vukovaru. Pošli su tragom patnika, iz gradske bolnice, preko hangara gdje su bile zatočene i mučene nevine žrtve. Iskrenom zahvalnošću u molitvi Gospodinu poklonili su se spram žrtve svakog poginulog i nestalog podnesene za tu slobodu domovine na memorijalnom groblju u Vukovaru.

Istoga dana: Na blagdan neovisnosti Republike Hrvatske, vojni kapelan Vojne kapelanije „Sveti Ilija prorok“ iz Petrinje don Milenko Majić sudjelovao je zajedno s obiteljima poginulih branitelja „Gromova“, članovima karlovačkih udruga udovica i roditelja poginulih i nestalih branitelja, te ratnim veteranima 2. gardijske brigade „Gromovi“ u obilježavanju ovoga blagdana i sjećanju na poginule branitelje 3. pješačke bojne 2. gardijske brigade „Gromovi“ povodom 20. obljetnice obrane Turanjskog mosta i Karlovca te Duge Rese na karlovačko-dugoreškoj bojišnici 1991. godine. Vojni kapelan predvodio je prigodnu molitvu. Sveta misa za poginule, umrle i nestale branitelje služena je u župnoj crkvi sv. Vida u Ladvenjaku, a misno slavlje predvodio je don Milenko. Nakon misnog slavlja, u mjesnom domu Selišće održana je prigodna komemoracija i druženje branitelja i gostiju.

09. 10. 2011.

U povodu Dana obrane Grada Zadra i zaštitnice župe Gospe od Ružarija na zadarskoj Ploči, u crkvi sv. Petra služena je svečana misa, održana procesija s Gospinim kipom te molitva, polaganje cvijeća i svijeća za poginule branitelje i civile kod središnjeg križa na mjesnom groblju. Euharistijsko slavlje je u zajedništvu sa župnikom don Gašparom Dodićem i subraćom svećenicima predvodio vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Svečanom ugođaju pridonio je župni zbor pod ravnanjem voditelja Katedralnog zbora sv. Stošije Žana Morovića. Za glasovirom je bila profesoricica glasovira Martina Stipčević Petani.

13. 10. 2011.

Svečanim misnim slavljem u župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca u Kučinić selu u Ogulinu obilježena je 11. obljetnica Vojno-obavještajne bojne HKoV-a. Sveto misno slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac uz koncelebraciju ogulinskog župnika i dekana mons. Tomislava Rogića, vlč. Ante Luketića, fra. Vicu Blekića i vojnog kapelana i domaćina fra Marijana Jelušića. Svetom misnom slavlju prisustvovali su djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a na čelu sa svojim zapovjednikom pukovnikom Pericom Turalijom kao i drugi djelatnici vojarne „Sveti Petar“ iz Ogulina. Poslije svetog misnog slavlja, pred svečanim po-

strojem pukovnik Turalija je uručio zaslužnima činove, nagrade i pohvale.

14. 10. 2011.

U Požegi su se okupili članovi Udruge Specijalne jedinice policije „Trenk“ Požega povodom dvadesete obljetnice svoga osnutka. Uz njih su bili i članovi specijalne policije iz drugih dijelova Hrvatske na čelu sa Zdravkom Sačićem, predstavnicima Hrvatske vojske iz požeške vojarne i policije iz PU Požeško-slavonske županije, roditelji i prijatelji poginulih i živih članova spomenute požeške jedinice. Misu u požeškoj katedrali predvodio je župnik župe sv. Terezije Avilske Ivica Žuljević u koncelebraciji s vojnim kapelanom Željkom Volarićem.

Istoga dana: „Ustrajali ste sa mnom u mojim kušnjama“, Isusove su riječi kojim je pater Mirko Vukoja započeo ovogodišnje duhovne vježbe za vjernike petrinjske Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“, pripadnike 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ i 2. mehanizirane bojne „Gromovi“ gardijske motorizirane brigade, Logističke pukovnije i Opslužništva vojarne „Pk. Predrag Matanović“. Duhovne vježbe odvijale su se u splitskom vojnom hotelu „Zagreb“ od 11. do 14. listopada.

Istoga dana: Za pripadnike Počasno-zaštitne bojne, Pukovnije veze i Hrvatskog vojnog učilišta od 11. do 14. listopada organizirane su duhovne vježbe u hotelu „Galeb“ u Kuparima. Duhovne vježbe na kojima je sudjelovalo dvadesetak pripadnika vodio je p. Zdravko Barić, vojni kapelan u Počasno-zaštitnoj bojni. U sklopu duhovnih vježbi uz svakodnevna duhovna razmatranja i sv. misu sudionici su se mogli ispovjediti u samostanu sv. Vlaha u Pridvorju, a u suradnji sa župnikom organizirana je i sv. misa u Cavtatu.

Istoga dana: Duhovne vježbe za vjernike vojnih kapelanija: „Sveti Petar i Pavao“ iz Zagreba, „Blaženi Ivan Merz“ iz Slunja i „Sveti Franjo Asiški“ iz Gospića u ovogodišnjem jesenskom turnusu održane su od 11. do 14. listopada u Puli. Voditelj duhovnih vježbi bio je vlč. Vladislav Mandura, kapelan Vojne kapelanije „Sveti Anđeli čuvari“ iz Kamenskog. Tema duhovnih vježbi bilo je vjeronanje, onako kako ga molimo svake nedjelje u Crkvi.

Predavač je pokušao povijesno i sadržajno rastumačiti svaki pojedini dio izgovoren u tom velikom simbolu vjere. Poseban naglasak je stavio na Boga u kojeg vjerujemo odnosno razjasnio bit tri Božanske osobe. Na tom promišljanju je rastumačio dostojanstvo ljudske osobe i sve vrijednosti i svijeta ljudi – Crkve. Postalo je jasno da čovjek u sebi nosi dostojanstvo koje je Bog u njega usadio i da je to dostojanstvo veće od onoga što ga čini samo fizičkim i tjelesnim bićem. Iz tog odnosa

Boga i čovjeka je lako shvatiti svjetonazor Crkve i pojedinog kršćanina. Veliki broj pitanja nakon svakog predavanja bio je znak dobrog praćenja ali i konkretnosti sadržaja predavanja. Redovito su slavili sv. misu koje su predvodili nazočni kapelani vlč. Ivica Blaževac i otac Viktor Grbeša. Upriličeno je i slavljenje pokorničkog bogoslužja sa sakramentom pomirenja.

15. 10. 2011.

U organizaciji Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti i udruga iz Domovinskog rata, a u suradnji s Vojnim ordinarijatom u Mariji Bistrici održano je 11. hodočašće hrvatskih branitelja i njihovih obitelji, a misno slavlje pred oko dvije tisuće hodočasnika iz cijele Hrvatske predvodio je vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac. Hrvatskim braniteljima i njihovim obiteljima obratila se i predsjednica Vlade Jadranka Kosor. Na hodočašću su bili i ministri Tomislav Ivić, Jasen Mesić, Branko Bačić i Davorin Mlakar. Na misi je sudjelovao i Prvi mješoviti pjevački zbor hrvatskih branitelja Karlovačke županije "Petar Svačić".

Istoga dana: Skupina od pedeset hodočasnika predvođena kapelanom Policijske kapelanije „Sv. Mihovil“ fra Franom Musićem krenula je prema svetištu čudotvorne Gospe Sinjske u Sinju, katedrali sv. Duje mučenika u Splitu i sv. Jakovu u Šibeniku.

Bez teškoća su stigli u Sinj, gdje ih je dočekaao gvardijan i upravitelj svetišta fra Božo Vuleta, te im je na posebno dojmljiv način predstavio povijest svetišta i važnost i značaj pobožnosti puka Cetinske krajine.

Nastavili su prema Splitu gdje su posjetili katedralu sv. Duje, koja je prvotno bila mauzolej cara Dioklecijana. O povijesti katedrale sažeto i slikovito govorio je Nikola Crnogorac. Na povratku u Zagreb navratili su u Šibenik i razgledali katedralu sv. Jakova te nastavili put kući.

18. 10. 2011.

U petrinjskoj vojarni „pk Predrag Matanović“, ispred kapelice sv. Ilije proroka služenjem svete mise počelo je prigodno obilježavanje 20. obljetnice obrane Novog Farkašića. Svetu misu služio je petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić. Na slavlju su uz veliki broj ratnih veterana 2. gardijske brigade „Gromovi“ bili predstavnici braniteljskih udruga Grada Petrinje, predstavnici županijskih vlasti te obitelji poginulih branitelja. Nakon završetka svete mise na spomen-obilježjima poginulim pripadnicima „Gromova“, u Gorama, Glinskoj Poljani, i mjesnom groblju u Novom Farkašiću položeni su vijenci i zapaljene sviće, a don Milenko Majić je predvodio molitvu.

20. 10. 2011.

Konferencija koja okuplja katoličke vojne dušobrižnike održana je u Berlinu od 17.-20. listopada o temi: „Promjene – Crkva među vojnicima s profilom u budućnost“. U ime Vojnog ordinarijata u RH na konferenciji je sudjelovao o. Vladislav Mandura.

21. 10. 2011.

Od 18. do 21. listopada u vojarni „Kovčanje“ na Malom Lošinju održane su duhovne vježbe za vjernike vojnih kapelanija: „Sveta Obitelj“ – Velika Buna, „Sv. Anđeli čuvari“ – Kamensko, „Bl. Alojzije Stepinac“ – Karlovac i „Sv. Ivan Krstitelj“ – Požega, a vodio ih je policijski kapelan vlč. David Klarić.

Istoga dana: U jesenskom turnusu duhovnih vježbi pripadnici Vojne kapelanije „Sv. Nikola Tavelić“ iz Središnjice EI zajedno s pripadnicima vojnih kapelanija „Gospa Snježna“ iz MORH-a i „Sv. Antun Padovanski“ iz GS OS RH sačinjavali su grupu koja je od 18. do 21. listopada sudjelovala na duhovnim vježbama u vojnom hotelu „Zagreb“ u Splitu. Voditelj duhovnih vježbi bio je vojni kapelan vlč. Željko Savić kojem se u prva dva dana trajanja duhovnih vježbi priključio i novoimenovani kapelan u Vojnoj kapelaniji „Gospa Snježna“ fra Marko Medo.

U uvodnom razmatranju fra Marko je sudionike upoznao što su to duhovne vježbe i koji je im je cilj, te je naglasio: „Duhovne vježbe su vrijeme otvorenosti, vrijeme traženja i nalaženja Boga, oslobađanja od vlastite zarobljenosti i zgrčenosti. Cilj duhovnih vježbi je urediti osobni život, izmijeniti se, nadograditi, otkriti svoj status. Što mi je činiti da popravim kvalitetu svog života? Obnoviti savez s Bogom, s bližnjima i samime sobom. Nanovo otkriti poziv koji mi je Bog uputio i koji mi upućuje svaki dan“.

U daljem tijeku duhovnih vježbi voditelji vlč. Željko i fra Marko izabrali su razmatranja o temama: Bog, čovjek, grijeh, opraštanje i križ. Središnja poruka duhovnih vježbi bila je: „Nada, Isusov uskrsni dar“.

U programu duhovnih vježbi obišli su zajednicu za odvikavanje od ovisnosti „Cenacolo“ u Ugljanima kod Trilja, gdje su ih članovi zajednice upoznali sa životom i radom zajednice.

Zatim su se uputili u svetište „Čudotvorne Gospe Sinjske“ u Sinju gdje su sudionici imali priliku pristupiti sakramentu pomirenja, nakon kojeg je slavljena sveta misa.

Na povratku prema Zagrebu svratili su u Udbinu u posjet Crkvi hrvatskih mučenika u kojoj su slavili svetu misu.

Istoga dana: U UJ Valbandonu održane su duhovne vježbe za PU primorsko-goransku i PU

karlovačku od 18. do 21. listopada. Sudjelovalo je dvadeset djelatnika, a voditelj je bio kapelan BSD-a i dušobrižnik Policijske kapelanije „Sv. Vid“ za PU primorsko-goransku p. Mirko Vukoja.

22. 10. 2011.

Na poziv nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, vjernici Vrhbosanske nadbiskupije okupili su se na misi za domovinu na kraljevskom gradu Bobovcu kod Kraljeve Sutjeske (Bosna i Hercegovina). Njima su se pridružili vjernici-katolici djelatnici Ministarstva obrane BiH na čelu sa zamjenicom ministra obrane gđom. Marinom Pendeš, pripadnici Oružanih snaga BiH i policajci na svim županijskim, entitetskim i državnim razinama. Euharistiju je predvodio kardinal Vinko Puljić u zajedništvu s četrdesetak svećenika među kojima su bili svi vojni kapelani u BiH kao i trojica vojnih kapelana iz Republike Hrvatske.

Istoga dana: Četrdeset dvoje hodočasnika Policijske kapelanije „Sv. Vid“ za PU primorsku-goransku zajedno sa svojim dušobrižnikom p. Mirkom Vukojom i njegovim pomoćnikom Brankom Mustapićem hodočastili su u Škabrnju, Zadar i Udbinu.

Prva odrednica hodočašća bila je Škabrnja, gdje su hodočasnike dočekali u župnoj crkvi Uznesenja BDM župnik Josip Lisica, načelnik općine Luka Škara te ratni zapovjednik samostalnog bataljuna Škabrnje Marko Miljanić.

Iz Škabrnje krenuli su prema Zadru, gdje ih je čekao vojni kapelan o. Ivo Topalović. On ih je proveo kroz znamenitosti Grada Zadra: katedralu sv. Stošije i crkvu svetog Šime, gdje su vidjeli neraspadnuto tijelo toga sveca. Nakon svete mise u Zadru uputili su se prema svetištu i Crkvi hrvatskih mučenika na Udbini, gdje ih je dočekao župnik fra Nediljko Knezović.

23. 10. 2011.

U Vatikanu je u organizaciji Kongregacije za biskupe i Papinske komisije „Justitia et Pax“ od 20 do 23. listopada 2011. održan „VI. međunarodni kongres vojnih ordinarijata“ i „III. međunarodni simpozij formacije vojnih katoličkih kapelana“ iz područja humanitarnog prava.

28. 10. 2011.

U susret blagdana Svih svetih i Dušnog dana u kapelici Vojne kapelanije „Sveti Gabrijel arkanđeo“ u vojarni Zemunik slavljen je sveta misa zadušnica za sve poginule i smrtno stradale hrvatske branitelje. U nazočnosti pripadnika postrojbi Oružanih snaga RH iz vojarne Zemunik misu je služio vojni kapelan o. Ivo Topalović.

Istoga dana: Uoči blagdana Svih svetih i Dušnog

dana, djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a, Opslužništva vojarne, te ostali djelatnici vojarne „Sv. Petar“ Ogulin, dostojno su se svetim misnim slavljem prisjetili svih vjernih mrtvih. Misno slavlje predvodio je vojni kapelan fra Marijan Jelušić.

Istoga dana: Duhovne vježbe za svećenike Vojne biskupije održane su u Krasnom, u sjeni marijanskog svetišta smještenog podno vrhunaca Velebita, održao ih je karmelićanin Vjenceslav Mihetec.

31. 10. 2011.

U prigodi blagdana Svih svetih na groblju sv. Ilije ispred središnjeg križa uz visoke počasti su položeni vijenci i zapaljene svijeće za sve poginule hrvatske branitelje i civilne žrtve Domovinskog rata. Vijence su položili zajedničko izaslanstvo MORH-a i MUP-a, zapovjednik vojarne pukovnik Ivica Pejaković i načelnik PU požeško-slavonske Nikola Janković te izaslanstvo Državne uprave za zaštitu i spašavanje, Grada Požege, Požeško-slavonske županije, braniteljskih udruga i političkih stranaka.

02. 11. 2011.

Sveta misa zadušnica za poginule i umrle hrvatske branitelje slavljen je na Dušni dan na Vojnom poligonu „Eugen Kvaternik“ u Slunju. U nazočnosti četrdesetak vjernika Vojne kapelanije „Blaženi Ivan Merz“ svetu misu je služio policijski i vojni kapelan iz Gospića vlč. Ivan Blaževac.

Istoga dana: Vojni kapelan don Milenko Majić predvodio je misno slavlje na Dušni dan u petrinjskoj vojnoj kapelici sv. Ilije proroka u vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“.

Uz vojnike, dočasnike i časnike Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ nazočili su zapovjednik Logističke pukovnije i vojarne „Zrin“ brigadir Stjepan Šarčević, zapovjednik 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ gmtbr i vojarne „Pk. Predrag Matanović“, bojnik Romeo Horvat, te vršitelj dužnosti zapovjednika 2. mb „Gromovi“ gmtbr satnik Zdenko Fiala.

Istoga dana: U katedrali sv. Vida u Rijeci na Dušni dan slavljen je sv. misa za sve poginule branitelje i članove njihovih obitelji s područja Policijske uprave.

Istoga dana: Na Dušni dan u crkvi Presvetog Srca Isusovog u Novom centru slavljen je sveta misa zadušnica za poginule, nestale i preminule branitelje Domovinskog rata. Misu je predvodio fra Ante Barišić iz župe Presvetog Trojstva, a koncelebrirali su mons. Ferdinand Vražić, preč. Norbert Ivan Koprivec, preč. Andrija Markač i svećenici karlovačkih župa vlč. Duje Kurtović i vlč. Nikola Sanjković.

Na misnom slavlju nazočili su predstavnici Hrvatske vojske predvođeni zapovjednikom Hrvat-

ske kopnene vojske general bojnikom Dragutinom Repincom uz njegova zamjenika brigadnog generala Zvonka Peternela i načelnika stožera Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske brigadnog generala Alojza Tomaševića, zatim Policijske uprave karlovačke na čelu s načelnikom Josipom Čelićem, te čelnici grada i županije predvođeni gradonačelnikom Damirom Jelićem i dožupanom Josipom Šafarom.

Dan uoči Svih svetih, 31. listopada, počast poginulim braniteljima Domovinskog rata iskazana je polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća pred središnjim križem na gradskom groblju Jamadol od strane izaslanstava PU karlovačke, Zapovjedništva HKoV-a, zatim Karlovačke županije i Grada Karlovca te udruga iz Domovinskog rata. Molitvu pred križem predvodio je vojni dekan preč. Andrija Markač.

Istoga dana: Na blagdan Dušnog dana u kapeli Vojne kapelanije „Sv. Petar i Pavao“ u 91. zrakoplovnoj bazi na Plesu slavljena je sveta misa zadušnica za sve poginule, smrtno stradale hrvatske branitelje i sve naše pokojne. Misno slavlje predvodio je vojni kapelan o. Viktor Grbeša.

Istoga dana: Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij u RH, uz koncelebraciju desetak svećenika, većinom vojnih i policijskih kapelana, u svetištu Sveta Mati slobode na zagrebačkom Jarunu slavio je svetu misu za poginule i preminule branitelje.

03. 11. 2011.

U sklopu obilježavanja blagdana Svih svetih i Dušnog dana vjernici Policijske uprave zagrebačke svetim misnim slavljem u kapeli „Majke Božje Kamenitih vrata“ dostojno su se prisjetili svih vjernih mrtvih, posebno pokojnih i nestalih branitelja. Misu je služio policijski kapelan vlč. David Klarić u nazočnosti načelnika PU zagrebačke Tomislava Buterina, njegova zamjenika Mihaela Varge, načelnika sektora i odjela, misi su nazočili i vjernici, djelatnici uprave.

Već tradicionalno bili su nazočni predstavnici braniteljskih udruga, Udruga obitelji zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja – „Hrvatski Feniks“, Udruga roditelja poginulih branitelja Domovinskog rata Grada Zagreba i Udruga udovica poginulih branitelja Domovinskog rata Grada Zagreba. Nakon mise svi su se uputili u centralnu zgradu Policijske uprave zagrebačke gdje je upriličena komemoracija za poginule i nestale branitelje ove PU.

04. 11. 2011.

General Mirko Šundov, ravnatelj Hrvatskog vojnog učilišta „Petar Zrinski“, prije odlaska na novu dužnost vojnog predstavnika RH pri NATO-u i EU-u posjetio je vojnog biskupa mons.

Jurja Jezerinca te mu zahvalio na kvalitetnim godinama suradnje između Hrvatskog vojnog učilišta i Vojne biskupije. Susretu je nazočio i vojni kapelan Hrvatskog vojnog učilišta p. Zoran Vujičić, DI.

Istoga dana: U Gospiću u organizaciji Udruge ratnih veterana 9. gardijske brigade „Vukovi“ održan je svečani program povodom 19. godišnjice osnutka te postrojbe.

Uz obitelji poginulih i umrlih „Vukova“, izaslanike Ličko-senjske županije, izaslanike Grada Gospića, ostalih civilnih struktura i braniteljskih udruga na ovoj obljetnici bili su izaslanik načelnika Glavnog stožera brigadni general Frane Tomićić te zapovjednik Gardijske motorizirane brigade brigadni general Mladen Fuzul, u čijem sastavu se nalazi 1. motorizirana bojna smještena u vojarni „Eugen Kvaternik“ u Gospiću, a koja nosi naziv „Vukovi“ kao spomen na slavnu 9. gardijsku brigadu.

Na početku programa uzvanici su odali počast polaganjem vijenaca i paljenjem svijeća na spomen-križ u vojarni „Eugen Kvaternik“, a na kojem su uklesana imena poginulih i umrlih pripadnika 9. gardijske brigade.

Nakon toga slijedila je sveta misa u kapelici „Svetog Franje Asiškog“ koju je služio policijski i vojni kapelan iz Gospića vlč. Ivan Blaževac.

Istoga dana: U petrinjskoj vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“ obilježena je 21. obljetnica ustrojavanja 1. gardijske brigade „Tigrovi“ i Dan postrojbe 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ gardijske motorizirane brigade.

Nakon svečanog postrojavanja ispred kapele sv. Ilije proroka, dušobrižnik ove postrojbe petrinjski vojni kapelan don Milenko Majić služio je svetu misu. Na misnom slavlju su uz časnike, dočasnike i vojnike, vjernike Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ sudjelovali načelnik stožera Gardijske motorizirane brigade brigadir Tihomir Kundid, zapovjednik 1. mb „Tigrovi“ gmtbr bojnik Romeo Horvat, izaslanici zapovjednika Logističke pukovnije pukovnik Eniz Jakšić i pukovnik Darko Krajačić, te zamjenik zapovjednika 2. mb „Gromovi“ gmtbr satnik Zdenko Fiala.

05. 11. 2011.

U svetištu „Sveta Mati slobode“ na zagrebačkom Jarunu, vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac u koncelebraciji sa svećenicima Vojnog ordinarijata, predvodio je misno slavlje povodom 21. obljetnice osnutka 1. gardijske brigade „Tigrovi“.

Istoga dana: U 83. godini života u Lužanima je preminuo Božo Logarušić, otac Dragana Logarušića, ekonoma Vojne biskupije. Uz župnika Antuna Capana koji je vodio sprovod, na grobu je govorio p. Dragan Majić, a sudjelovali su vojni

kapelani: Milenko Majić, Željko Volarić, Željko Rakošec. Sv. misu je predvodio p. Majić uz prisustvo vojnih kapelana, a propovijedao je don Josip Stanić.

Istoga dana: Prije dvadeset godina izvršena je zapovijed da se osvoji vojarna u Delnicama i skladišta naoružanja, opreme i streljiva "Velebit" 1, 2 i 3. Hrabri i savjesni ljudi koji su već bili organizirani u nekim udrugama, a predvođeni specijalcima ATJ Lučko krenuli su odlučno na svoj zadatak.

08. 11. 2011.

U Draganičkim Mrzljakima obilježena je dvadeseta godišnjica pogibije 17 pripadnika 129. brigade ZNG, a na komemoraciji se okupio veliki broj članova obitelji poginulih branitelja, predstavnika udruga iz Domovinskog rata, te brojnu uzvanici, među ostalim i general bojnik Dragutin Repinc, zapovjednik Hrvatske kopnene vojske, kao izaslanik vrhovnog zapovjednika OS RH, zatim predstavnici Karlovačke županije na čelu s predsjednikom Županijske skupštine, Grada Karlovca te Općine Draganić.

Kod spomen-kapelice Svetog križa podignutoj na mjestu pogibije misu je predvodio vojni dekan i kapelan preč. Andrija Markač, a propovijedao je vojni kapelan Vladislav Mandura, uz koje je koncelebrirao i župnik vlč. Stjepan Prugovečki.

Istoga dana: Umirovljeni generali Hrvatske vojske posjetili su Vojni ordinarijat i susreli se s biskupom Jurjem Jezerincem i generalnim vikarom Vojne biskupije o. Jakovom Mamićem. Generali su inicirali ovakav susret kao prigodu da posjete vojnog biskupa i razmijene iskustva i razmišljanja koja sežu sve do u vrijeme Domovinskog rata.

11. 11. 2011.

U vojarni Bojne za specijalna djelovanja u Delnicama proslavljen je blagdan sv. Martina Tourskog, zaštitnika kapelanije i spomen-dan na 74 poginula pripadnika specijalnih postrojbi Ministarstva obrane. Obilježavanju blagdana nazočili su: vojni ordinarij mons. Juraj Jezerinac, roditelji, obitelji poginulih branitelja, rodbina, predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata, svećenici Karlovačkog vojnog dekanata, načelnik PU primorsko-goranske te umirovljeni pripadnici Bojne za specijalna djelovanja.

Svečano misno slavlje u crkvi sv. Ivana Krstitelja u Delnicama predvodio je biskup Juraj Jezerinac u koncelebraciji sa svećenicima karlovačkog dekanata i domaćinom mons. Stankom Kovačićem. Misu je animirao župni zbor pod vodstvom s. Rufine Šimatić.

Kod spomen-križa u vojarni „Drgomalj“ vijence i svijeće za poginule pripadnike specijalnih postroj-

bi Ministarstva obrane položili su: zapovjednik Bojne za specijalna djelovanja pukovnik Dražen Ressler, načelnik PU primorsko-goranske, članovi obitelji i rodbina poginulih branitelja te predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata.

12. 11. 2011.

Gospičko-senjski biskup Mile Bogović predvodio je komemoraciju i misu za sve žrtve Saborskog na 20. obljetnicu pada ovog mjesta u neprijateljske ruke. Uz brojne Saborčane, obilježavanju obljetnice nazočili su brojni predstavnici državnih, županijskih i lokalnih vlasti kao i brojni svećenici među kojima i vojni dekan Karlovačkog vojnog dekanata preč. Andrija Markač, ogulinski župnik i dekan mons. Tomislav Rogić, župnik i dekan mons. Mile Pecić kao i mjesni župnik fra Slavko Antunović.

14. 11. 2011.

U vojnoj kapeli administrativnog sjedišta MORH-a i GS OS RH "Croatia" u Zagrebu služena je sveta misa u prigodi obilježavanja Dana Vojne kapelanije "Sv. Nikola Tavelić". U prepunoj kapelici sveto misno slavlje predvodio je vojni biskup mons. Juraj Jezerinac u zajedništvu sa desetak vojnih i policijskih kapelana.

Uz djelatnike postrojbe misnom slavlju nazočio je i velik broj djelatnika iz drugih ustrojstvenih cjelina MORH-a i GS OS RH smještenih u administrativnom sjedištu "Croatia", djelatnici MUP-ova Odjela za suradnju s Vojnim ordinarijatom, zatim načelnik i ravnatelj Policijske akademije te predstavnici Vatrogasne zajednice Grada Zagreba.

Na početku misnog slavlja biskupa, vojne i policijske kapelane te brojne goste pozdravio je zapovjednik postrojbe pukovnik Miro Zeljko, a na kraju slavlja domaćin vlč. Željko Savić zahvalio je biskupu na predvođenju misnog slavlja i na upućenim riječima potpore i ohrabrenja.

16. 11. 2011.

U Slunju je obilježena 20. obljetnica stradavanja i okupacije. Na početku je karlovački vojni dekan preč. Andrija Markač predvodio molitvu, dok je molitvu i odrješenje kod spomenika poginulim braniteljima u središtu Slunja predvodio slunjski župnik i dekan mons. Mile Pecić.

17. 11. 2011.

Klub veterana 148. brigade HV Zagreb-Trnje u suradnji s više udruga iz Domovinskog rata organizirao je duž Ulice grada Vukovara u Zagrebu paljenje svijeća. Svijećama je ispisano i ime grada i križ kod dvorane „Vatroslav Lisinski“. Svijeće su upalili učenici osnovne škole Brezovica, a vukovarsko svjetlo mira koje od 12. studenoga

iz crkve sv. Filipa i Jakova u Vukovaru pronosi 148. brigada do velike svijeće u pratnji djece Lane Hrastić i Bruna Zanoškog donio je vukovarski branitelj Zoran Janković. Molitvu je predvodio izaslanik vojnog ordinarijata o. Zdravko Barić, vojni kapelan i dekan.

Okupljenima se obratio i predsjednik Kluba veterana 148. brigade Boris Vukadinović. Posebno je pozdravio prisutne mlade i djecu. U programu je sudjelovao Puhački orkestar HV, glumci Ivana Buljan-Legati i Joško Ševo, a voditeljica je bila Lejdi Oreb. Za kraj programa okupljeni su zapjevali „Rajska Djevo, kraljice Hrvata“.

Istoga dana: Tridesetak djelatnika Vojnog ordinarijata susreli su se u marijanskom svetištu u Krasnom na redovitim godišnjim duhovnim vježbama, koje je predvodio o. Vjenceslav Miheć, OCD.

18. 11. 2011.

Djelatnici Vojno-obavještajne bojne HKoV-a, zajedno s ostalim djelatnicima vojarne „Sv. Petar“ iz Ogulina, svetim misnim slavljem obilježili su 20. godišnjicu tragedije grada heroja Vukovara i mučeničke Škabrnje. Misno slavlje predvodio je fra Marijan Jelušić, vojni kapelan kapelanije „Sv. Petar i Pavao apostoli“.

Istoga dana: Zadarski nadbiskup Želimir Puljić predvodio je misno slavlje u župnoj crkvi Uznesenja BDM u Škabrnji na 20. obljetnicu četničkog pokolja 43 starijih civila i 15 branitelja 18. studenog 1991. g. u Škabrnji. U Domovinskom ratu ubijeno je 86 škabrnjskih civila i branitelja.

Nakon mise u kripti crkve prikazan je dokumentarni film BBC-a „Dom zauvijek“, svjedočanstva stradalih iz Škabrnje i hrvatskih gradova. Brojna izaslanstva i udruge iz cijele Hrvatske položili su cvijeće i svijeće kod spomen-obilježja na masovnoj grobnici.

20. 11. 2011.

Vojni biskup Juraj Jezerinac predvodio je svečanu misu u kapeli Vojnog ordinarijata na zagrebačkom Ksaveru. Koncelebrirao je vojni kapelan fra Marko Medo.

21. 11. 2011.

Povodom obilježavanja triju jubileja kroz 2012. godinu u sjedištu Vojnog ordinarijata u Zagrebu održan je radni sastanak dekana vojnih dekanata, djelatnika Uprave Vojnog ordinarijata te načelnika Odjela MORH-a i MUP-a zadužene za potporu odnosno suradnju s Vojnim ordinarijatom.

22. 11. 2011.

Vojni kapelan Vojne kapelanije „Sv. Ilija prorok“ iz Petrinje don Milenko Majić predvodio je misno

slavlje povodom ispraćaja pripadnika 1. mehanizirane bojne „Tigrovi“ gardijske motorizirane brigade koji će činiti 8 HRVCON međunarodne mirovne misije UNDOF na Golanskoj visoravni. Sveta misa je služena u kapelici svetoga Ilije Proroka u vojarni „Pukovnik Predrag Matanović“.

23. 11. 2011.

Dočasnički zbor Zapovjedništva za obuku i doktrinu „Fran Krsto Frankopan“ Osijek i gosti iz GS OS RH u sklopu godišnje konferencije održao je sedmi po redu tradicionalni hod „Sjećanje na žrtvu Vukovara“ s polaskom u Nuštru i ciljem na Memorijalnom groblju žrtava Domovinskog rata u Vukovaru. S dočasničkim zborom tradicionalno hodočaste vojni kapelan ZZOD-a vlč. Ante Mihaljević i pomoćnik kapelana Darko Boban. Vlč. Mihaljević zamolio je Božji blagoslov za hodočasnike.

24. 11. 2011.

Vojnici mornaričko počasnno-zaštitne satnije pod zapovjedništvom natporučnika Ivice Dundovića okupili su se ispred crkve posvećene Marku Križevčaninu, a pridružili su im se i vojnici satnije obalnog motrenja Veli Brijun Hrvatske ratne mornarice povodom adventske duhovne pripreme.

Misno je slavlje predvodio vlč. Stipan Bošnjak u zajedništvu s don Ivom Borićem, policijskim kapelanom za županiju istarsku i dušobrižnikom za vojsku.

Istoga dana: Vojni biskup Juraj Jezerinac imenovao je vojnim kapelanom fra Marka Medu, TOR, kojeg je uveo u službu. Sveta misa uvođenja u službu slavljena je u kapeli VK „Sv. Nikola Tavelić“ u Administrativnom sjedištu MORH-a i GS OS RH.

25. 11. 2011.

U zgradi Vojnog ordinarijata od 23. do 25. studenoga održani su radni susreti s ciljem izrade koncepta procesije s Presvetim za 54. međunarodno vojno-redarstveno hodočašće u Lurd (od 8. do 15. svibnja 2012.).

29. 11. 2011.

U samostanu monfortanaca u zagrebačkom Blatu održan je susret djelatnika Zagrebačkog vojnog dekanata. U radnom djelu, koji je započeo osvrtnom na teme i zaključke dekanatskog sastanka vojnih dekana održanog 21. studenog 2011. godine u Vojnom ordinarijatu, uslijedio je osvrt na jesenski turnus duhovnih vježbi te kratki izvještaj o stanju u kapelanijama. Na samom kraju bilo je govora o pastoralnoj suradnji između kapelanija u Došašću. Na susretu je nazočio i vikar za pastoral don Josip Stanić.

Uzvišenje sv. Križa

Uzdol, Rama, 14. rujna 2011.

Poštovani gospodine župniče, braćo svećenici, časne sestre, dragi očevi i majke, dragi mladi i draga djeco! Kada je početkom agresije na Hrvatsku bila zapaljena crkva u Aljmašu, u poznatom slavonskom svetištu, od strane srpsko-crnogorske vojske, jedan je župljanin, gledajući kako crkva gori, rekao: „Neka pale, neka ruše crkve naše, ali neka pamte da ćemo sagraditi zajedničkom ljubavlju i vjerom bolje i ljepše nego što su bile.“ Gledajući danas ovu prekrasnu crkvu u Uzdolu možemo reći da ju je sagradila ljubav i vjera vaša. Vidim da ste podigli i Memorijalni centar kao trajni spomenik ljubavi i sjećanja župe Uzdol, na sve poginule svoje župljane u Domovinskom ratu.

O „uzdolskim mučenicima“ postoji i pisani dokumenti iz općinske kronologije Prozor-Rama u kojem između ostalog stoji: „Oko 5 sati i 30 minuta ujutro 120 naoružanih pripadnika armije BiH izvršili su napad na hrvatsko pučanstvo sela Uzdol i ubili 41 Hrvata (29 civila i 12 pripadnika HVO-a). Pučanstvo je zatečeno na spavanju, tako da su tijela ubijenih pronađena u spaljenim kućama ili neposredno oko njih, a nekolicina i na seoskim putovima, dok su pokušali pobjeći“ (U sjeni križa – spomenica o župi sv. Ivana Krstitelja, Uzdol, str. 786). Iako su civilne vlasti podigle 18. travnja 1994. godine krivičnu prijavu nadležnim vojnim vlastima protiv osumnjičenih, do danas se ništa nije pomaklo s mrtve točke. Nemojmo se čuditi, jer otkad je osuđen najneviniji Sin ove zemlje Isus Krist, ne možemo očekivati da će i ljudski sudovi biti pravedni.

Draga braćo i sestre! Kudgod sam putovao izvan Europe i po Europi, posebno po Njemačkoj i Austriji, svuda sam se susretao s ljudima iz Uzdola. I svuda sam doživio kod njih živu i jaku vjeru, koju nisu izgubili, štoviše, ona im je bila najveći oslonac, i danas također, usidreni u Isusa Krista. Bogu hvala da je tako! Tako neka ostane i ubuduće!

No, vratimo se načas razmišljanju o čovjekovim i ljudskim nedjelima, koja ponekad možemo nazvati i pripadajućim nazivom zvjerstva, ne možemo zaobići pitanje: Što je to u čovjeku da se može pretvoriti u nečovjeka? Čini mi se da svetio Jakov apostol daje doista prikladan odgo-

vor. On ovako razmišlja. „Odakle ratovi, odakle borbe među vama? (Jak 4, 1) i odgovara: „Zar ne odavde: od pohota što vojuju u udovima vašim? Žudite, a nemate; ubijate i hlepitate, a ne možete postići; borite se i ratujete“ (Jak 1, 1-2). Zaleđe svih nemira i ratova, nalazi se, dakle, u čovjekovom srcu, u njegovom bezboštvu, u njegovom egoizmu i pohlepi, u neodgojenim požudama, jer kako protumačiti ubojstva nepomičnih žena, ubojstva djece i mnogih nevinih ljudi? Kako inače protumačiti rušenje vjerskih svetinja, kao sto su crkve i džamije, ako iza toga ne stoji mržnja, bezboštvo i velika ljudska zaslijepljenost?

Kada je kardinal Kuharić pitao srpskog patrijarha Pavla u Švicarskoj zašto su njegovi ljudi rušili zajedničke nam svetinje, kao sto su crkve, patrijarh je odgovorio: Moji to vjernici ne rade. Točno je. Jer da su odgajani u duhu vjere, oni to ne bi činili.

Okupili smo se danas na ovom svetom slavlju kao braća i sestre, kao prijatelji i vjernici, kao potomci nevinih žrtava, da bismo proslavili Boga za snagu njegove milosti i dar vjere, da bismo se preporučili ovim nedužnim Božjim miljenicima, da bismo, konačno, poginulim mučenicima Uzdola odali počast, moleći se za njih, uvjereni da će njihova žrtva biti zalogom naše sretnije budućnosti, da će njihova mučenička krv biti novo sjeme za nove plodove vjere i ovoga naroda. Okupili smo se u vjeri, uvjereni da smrt nema zadnju riječ nego život. Okupili smo se u nadi da su naši „Uzdolski mučenici“, prešavši ovozemaljski prag života, zadobili život vječni i sada nam sjaju kao uzori vjere i domoljublja, nevinosti i nedužnosti.

Braćo i sestre, dragi vjernici, današnja misna čitanja nam dolaze kao melem na ranu i obasjavaju smisao svake žrtve i našega života. Sveto evanđelje donosi razgovor što ga je Isus vodio s uglednim židovskim učiteljem Nikodemom, za kojeg se drži da je ozbiljno pratio Isusovu riječ i djela, te se s poštovanjem odnosio prema Isusu Kristu. Isus mu je izložio svoj naum spašavanja ljudskoga roda, a time i cijenu žrtve vlastitog života. Rekao mu je Isus da se njegov nauk ne može razumjeti, osim ako se čovjek „ponovno“ rodi: to jest ako čovjek ne razmišlja kategorijama ljubavi koje su vlastite Bogu, a očitovale su se u

Isusu Kristu. Grijeh se, dakle, kako onaj „istočni“ tako i svi koji u njemu imaju svoj izdanak, nadilaze samo snagom Isusove žrtve, odnosno snagom ljubavi. Ovakav pristup našem zlu od Isusa traži da ih sve uzme na sebe, jer je on jedini čista Božja ljubav među nama. Zato je Isus jedina novost Božja među nama u svijetu. Zato je on i jedini Spasitelj svijeta. Simbol Isusovog djela je njegov križ, koji pogledan snagom vjere ozdravlja i čini nas sposobnima da uđemo u Isusovu kolotečinu hoda u ovom svijetu.

I blaženi kardinal Stepinac govori koliko mu je značio jedan pogled prema križu dok je bio u Lepoglavi. Kako se u neposrednoj blizini zatvora nalazi župna crkva, „često sam bacio pogled prema tornju na čijem se vrhu nalazi križ. I osjetio sam kao da mi Isus poručuje s križa: „Alojzije budi hrabar, ne boj se, izdrži“, veli kardinal.

Isusov pristup našem zlu, ocrtan je riječju apostola Pavla koji kaže da je Isusovo zbližavanje s nama išlo dotle da je uzeo lik sluge, postavši ljudima sličan; da je obličjem nalikovao čovjeku, da je ponizio sam sebe, i postao poslušnik do smrti, smrti na križu (usp. Fil 2, 7), a sveti Ivan evanđelist će zaključiti: „U tome se sastoji ljubav Božja: Nismo mi ljubili Boga, nego je Bog ljubio nas i poslao Sina svoga kao pomirnicu za naše grijeh“ (1 Iv 4, 7-10). Drugim riječima: ljubav ruši prepreke i stvara bliskost; ljubav stvara

mir i ozračje slobode; ljubav je nešto što pripada Bogu, a mi kršćani postali smo snagom krštenja dionici ove božanske kvalitete s ciljem da zemlju učinimo drugačijom.

Draga braćo i sestre! Zato Crkva danas razmišlja o križu kao svetom i spasonosnom znaku. Križ nije puko vješalo na kojem je Krist umro, nego prijestolje njegove slave s kojeg on vlada snagom božanske čiste ljubavi. Zato će Isus s uvjerenjem kazati: „Kad uzdignete Sina čovječjega, tada ćete upoznati da JA JESAM (Iv 8, 28). A ja kad budem uzdignut sa zemlje, sve ću privesti k sebi“ (Iv 12, 32), naravno poštujući slobodu svake osobe.

Tako križ Kristov od stratišta postaje znakom nade. Od znaka sramote, postaje znakom božanskog dostojanstva. Bez vjere nemoguće ga je razumjeti. Zato će sveti Pavao izričito reći: da je križ sablazan za pogane, a za nas vjernike znak spasenja. Stoga i mi kršćani, zajedno s Pavlom, „propovijedamo Krista raspetoga: Židovima sablazan, poganima ludost, pozvanima pak - Židovima i Grcima - Krista, Božju snagu i Božju mudrost“ (1 Kor 1, 23-24).

Iako je križ kao takav relativno kasno ušao u liturgijsko štovanje, on je već od samih početaka za kršćane bio znakom spasenja, to jest znakom božanske snage ljubavi. Prepoznao je to i car Konstantin, koji je 313. godine izvojevavši pobjedu pod znakom križa, dao slobodu da se

vjernici mogu slobodno okupljati na bogoslužju, a pobožna Predaja svjedoči da je 14. rujna 320. godine sv. Jelena našla sveto drvo na kojem je Spasitelj bio razapet.

Križ, kao znak spasenja, postao je znakom Isusa među nama. Nalazimo ga na grobovima, na zidovima mnogih ustanova, u kućama mnogih obitelji, na vratu mladih i starih, a u najnovije vrijeme često se njiše s krunicom u našim kršćanskim automobilima.

Križ nije predmet. On je naš izbor stila života i naše opredjeljenje kako biti i kako živjeti u ovome svijetu. On nije znak poremećene, bolesne ličnosti, nego je znak velike zrelosti osoba koje ga uzimaju kao svoje opredjeljenje. Zato i blaženi kardinal Stepinac svjesno u svojoj kušnji progonstva i osude, prihvaća svoj vlastiti križ, sjećajući se one Isusove: „Tko ne uzme svoj križ nije mene dostojan“. I kao što je Isus, naš učitelj i vođa, prihvatio križ na svoja ramena, on želi da i mi prihvatimo svoj križ, da ga slijedimo na našem životnom putu. Nošenje vlastitog križa omogućit će svakome koji ga bude dragovoljno nosio, snagu i jakost, a na kraju života i vlastito „uzvišenje“, to jest proslavu. Stoga, koliko god nam križ Kristov, a onda i svako trpljenje, može izgledati neshvatljivo, ljubav koja se krije u križu jedino je rješenje svih pitanja.

Iskustvo koje križ Kristov stvara u slobodnim ljudima, Pavao opisuje ovako: „A ja Bože sačuvaj da bih se ičim ponosio osim križem Gospodina našega Isusa Krista“ (usp. Gal 6,14). Križ – izvor ponosa i dostojanstva. Zašto? Zato što je njegov govor potpuno različit od mržnje, od egoizma, od svega onoga što svijet nudi kao „izlaz“ iz teških situacija. Križ je sredstvo koje čovjeka tako mijenja da ga se prepoznaje kao „zraku Božju“ među nama.

Draga braćo i sestre! Slaveći danas blagdan Uzvišenja sv. Križa, vama želim i Gospodina molim da vam dade snage da mognete nositi križ svoje povijesti, križ svoje „sudbine“, križ svojega kraja, križ prezira sa strane mnogih, križ pripadanja Crkvi danas kada nas sve poziva na drugačije izbore, križ svoga života, svoje bolesti, nutarnjeg nemira, rana u duši i u obiteljima, križ

boli i tuge za ubijenima i nestalima.

Braćo i sestre! Uzdolski mučenici nam poručuju da su poginuli kao žrtva nevjere, mržnje, na sve što je hrvatsko i katoličko. Oni nam poručuju da nastavimo graditi svoj život u vjeri u slozi, bez mržnje prema bilo kome. Ako bismo nekoga mrzili ne bismo bili na visini svoga kršćanskoga poziva. To bi bio znak da u nama nema vjere. A tko nema vjere taj je najveću gubitnik.

Stoga je lijepo rekao vaš kardinal Vinko Puljić u predgovoru knjige „Uzdol i sve njegove žrtve“: Ne smijemo zaboraviti svoje korijene. Zato nosimo u svojoj pameti i sjećajmo se smrti njihove, njihova mučeništva, njihove krvi kojom posvetiše ovu grudu. Čuvajmo spomen na svjedoke vjere, na naša rodoljube koji umriješe za ovu grudu. U isto vrijeme ispovijedajmo svoju vjeru Isusa Krista, koja nas uči praštati počiniljima zla i zločina“.

Samo tako, braćo i sestre, dragi moji Uzdolčani, bit ćemo kadri još više probuditi ljubav, posebno kod mladih prema Uzdolu i nastaviti graditi sretniju budućnost na ovim prostorima, na ovoj uzdolskoj zemlji, koja čuva kosti naših očeva i majki, naših uzdolskih mučenika. I kao što su nekada Izraelci govorili, nalazeći se u tuđini: „Neka mi se osuši desnica moja Jeruzaleme, ako tebe zaboravim“, tako i mi danas recimo: Uzdole moj, nikad te neću zaboraviti! Tebe i naših mučenika, tebe i svojih pradjedova, tebe i svih mučenika Hrvata koji su živjeli ovdje. Čvrsto sam uvjeren da će Uzdol, bude li više vjere u nama i ljubavi prema Isusu Kristu, opet oživjeti, a doline i brežuljci ponovno će prenositi gangu i bećarac.

Neka vas sve prati zagovor Majke Božje, koja je nazvana Kraljicom mučenika. Pokojnim našim „Uzdolskim mučenicima“ želimo sretnu i blaženu vječnost. Vama pak želim da se po zagovoru Majke Božje, koju je naš hrvatski narod nazvao „Najvjernijom Odvjetnicom“, uspijete održati na visini kao vjernici koji su ne samo ponosni na svoju vjeru nego je i žive. Dobri Bog neka blagoslovi vašu nadbiskupiju, vašeg župnika i sav Božji narod! Amen. ■

20. obljetnica HRM-a Split, 15. rujna 2011.

Mislim da vama mornarima nije potrebno govoriti o ljepoti mora kad je ono mirno, ali i o njegovoj surovosti kad se nađete na pučini, kada naiđu valovi, poigravajući se lađama pa i velikim brodovima kao orahovim ljuskama.

Upravo događaj s apostolima, koji su se našli na nemirnom moru, poslužio je evanđelistu Marku da opiše jednu takvu oluju nama za pouku. Evanđelist Marko piše ovo evanđelje nakon Isusove smrti i uskrsnuća. Crkva se tada našla pred progonom rimskih careva, koji su, da bi još više učvrstili svoju vlast, proglasili se bogovima i tražili od svih da ih takvima priznaju. Svi oni koji nisu htjeli priznati careve bogovima, bili su izloženi smrti. Obistinile su se Isusove riječi: "Ako su mene progonili, i vas će progoniti... A sve će to poduzimati protiv vas poradi imena moga, jer ne znaju onoga koji mene posla" (usp. Iv 15, 20 -21).

Progoni Crkve, ti strašni valovi "mora", započeli su najprije u Jeruzalemu. Među prvima bio je ubijen Stjepan prvomučenik. Nakon njegove smrti kršćani su se raspršili po Palestini, a onda je nastupio veliki val progona za vrijeme cara Nerona u Rimu. U tim situacijama progona, nesigurnosti svojeg života, kršćani su čitali i slušali ovaj odlomak evanđelja: Ta riječ Božja davala im je novu snagu i novo pouzdanje. Njihovo se pouzdanje temeljilo na činjenici Isusovog uskrsnuća, to jest da je Isus uskrsnuo i živ među nama i da ga smrt nije "progutala". To im je dalo nadu da izdrže sve teškoće koje su im se ponekad činile da će vječno trajati.

Istovremeno, pitamo se što nam govore ove riječi koje smo čuli u Evanđelju? One su napisane i nama za pouku. Apostol Pavao je napisao u Poslanici Rimljanima: "Uistinu, što je nekoć napisano, nama je za pouku napisano da po postojanosti i utjesi Pisama imamo nadu" (Rim 15, 4). Prema tome i današnja Božja riječ upućena je nama. Isus je rekao: "Stoga, tko god sluša ove moje riječi i izvršava ih bit će kao mudar čovjek koji sagradi kuću na stijeni. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi i sruče se na tu kuću, ali ona ne pada. Jer - utemeljena je na stijeni. Naprotiv, tko god sluša ove moje riječi, a ne vrši ih, bit će kao lud čovjek koji sagradi kuću na pijesku. Zapljušti kiša, navale bujice, duhnu vjetrovi, i sruče se na tu kuću i ona se sruši. I bijaše to ruševina velika" (Mt 7, 24-27).

Blaženi kardinal Stepinac reče jednom slovenskom svećeniku kako će se Jugoslavija raspasti poput kuće sagrađene na pijesku, jer je građena bez sigurnih temelja. A temelj, jedini ugaoni kamen, je Bog, Isus Krist. Poznato je kako se nakon II. svjetskog rata, nakon dolaska komunističke vlasti sistematski provodila ateizacija u školama, posebno u vojsci i tadašnjoj miliciji. U tim strukturama nije bilo mjesta vjernicima. To je bilo vrijeme burnih dana za Crkvu. No, hvala Bogu, Crkva je sve te valove izdržala, istina, uz velike žrtve. Predvodnik tih stradalnika, bio je mučenik blaženi kardinal Stepinac.

No, onda kao i danas, Crkvu prate mnoge bure i oluje. Dok je Crkva na jednom kontinentu mirna, na drugom ju progone, uskraćujući vjernicima najosnovnija prava i ubijajući ih kao štetocine društva. Zar ne vidite paradoks ovog našeg časa: dok se na europskom kontinentu obilno daju prava vjernicima drugih religija, i neka ih imaju, jer je to pravo svake civilizacije dostojne čovjeka, ali ta ista prava, ili ona osnovna, ne uživaju katolici u tim istim zemljama. Oni su predmet progona.

Dragi pripadnici Hrvatske ratne mornarice, dragi mornari! Svi mi, svatko na svoj način, u svom životu prolazimo i doživljavamo svoje oluje i smrtno valove. Tko kaže da mu je život miran, bez teškoća, ne govori istinu. Poznata je narodna izreka: Nema neba bez oblaka i mora bez oluje. No, u svemu tome veoma je važno znati kamo plovimo i tko upravlja lađom našega života. Kome smo dali povjerenje da bude kormilar broda našeg života? Neka nam slijedeća zgoda ilustrira važnost kormilara. "Plovio je brod nemirnim morem. Dok su se mnogi putnici prestrašili, jedan dječak mirno je hodao po palubi broda. Panični putnici upitaju dječaka: zar se ne bojiš svega ovoga? Nevrijeme i oluja mogu nas usmrtiti? Dječak je odgovorio: "Ja se ne bojim, jer tata upravlja brodom".

Braćo i sestre! Ako smo svjesni da Bog upravlja našim životom, ne trebamo se bojati ni "valova smrti". Kardinal Kuharić ovim riječima je hrabrio policajce u vrijeme rata. "Nemojte se bojati. Vi branite svoju domovinu. Ono što je za vas najvažnije u ovom trenutku jest da vam je savjest pred Bogom mirna. Teška su vremena i izloženi ste svakodnevno smrti, ali ne bojte se, vjerujte Bogu Isusu Kristu. Imajte vjeru u nje-

ga". Jedan od njih jučer mi u Koprivnici posvjedoči: To mi je davalo snagu". Isus često upozorava na snagu vjere i poručuje ozdravljenima i spašenima: Vjera te je tvoja spasila.

Prolazimo kroz mnoge životne situacije kada nam vjera dolazi u kušnju. I nama se često čini da Boga nema, da je daleko od nas. Gubimo se i zaboravljamo da je on među nama. Stoga nam se i događa da se pitamo zajedno s apostolom: "Učitelju! Zar ne mariš što gine-mo?" I kad je Isus umirio more, rekao je apostolima: "Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?" (Mk 4, 41).

Veliki i blaženi Stepinac prihvativši da bude zagrebačkim nadbiskupom u vremenu koje ovako opisuje: "Slutio sam po svemu, da se nešto teškog iza brda valja. Prilike u svijetu već su tada pomalo prokazivale da će se nešto strašnoga skoro survati na čovječanstvo i na jadni naš narod. I što sam mogao drugo učiniti nego uzeti biskupsko geslo: In Te, Domine, speravi! - U tebe se, Gospodine, uzdam. Blaženi kardinal nastavlja: "Gospodin je onaj koji će znati i htjeti pomoći... I dobro sam učinio. Kadgod je bilo teško, rekao sam: "U tebe se Gospodine uzdam, i išlo je".

Dobro je i u ovim našim vremenima sjetiti se tih velikih ljudi nade. Vjerovali su u budućnost Crkve u Hrvata i svojeg hrvatskoga naroda. Ta nada blaženom Stepincu je davala izdržljivost u lepoglavskim mukama i u krašićkom zatočeništvu. Ostao je upravan do svojeg posljednjeg daha. Pitanje nade je pitanje izdržljivosti sadašnje kušnje i opstanka u budućnosti. Pouzdanjem u Boga, prijateljstvom s ljudima, zajedništvom u Crkvi, učvršćujmo se u nadi kako bismo mogli ne samo preživjeti, nego i biti sretni. Oslonite se na Boga koji je uvijek u teškim našim iskušenjima pokazao lice Oca. Sretni svi oni koji se usuđuju nadati se, unatoč teškoćama, burama i olujama u našem životu. Budimo doista uvjereni da se na kormilu našega života nalazi naš kormilar Isus Krist. Tada ćemo se i mi u čudu pitati: ta, tko li je ovaj da mu se i vjetar i more pokoravaju?"

Iskreno vam čestitam Dan Hrvatske ratne mornarice. Želim vam sreću, mir i Božji blagoslov. Neka vas Božja ruka vodi i čuva na našem hrvatskom moru i na vašim morima života. Usidrite se u vjeru, okrijepite se nadom i osjetite snagu i ljepotu ljubavi. Amen. ■

Sv. Mihael, Dan policije Zagreb, Policijska akademija, 29. rujna 2011.

Tijekom povijesti ljudi različitih kultura pokušali su odgovoriti na pitanje o postojanju zla u svijetu i u svojim traženjima davali su različita tumačenja o tome. Ta su tumačenja nosila teološko, mitološko ili pak filozofsko obilježje. Ovisno s kojeg se motrišta ono promatralo.

Tako je problem zla u filozofiji religije, prije svega, pitanje kako protumačiti njegov nastanak u svijetu, jer postoji Bog koji je savršeno dobar, svemoguć i sveznajući. Je li počelo zla istovremeno s Bogom, dakle, vječno ili je nastalo tijekom povijesti kao izdanak slobode slobodnih bića? Slijedeće je pitanje povezano uz problem zla, pitanje patnje? Čemu patnja, čemu zlo u svijetu i, konačno, zašto ga Bog dopušta? Vjerujem da vas ova ili slično teška pitanja nisu zaobišla, osobito u trenutcima mučnih situacija svoga ili tuđeg života, događaja smrti najmilijih ili, eventualno, vlastite bolesti. Možda ste se i sami pitali: gdje je Bog koji sve to dopušta?

Odgovori variraju. Agnostici i ateisti svoje traženje i potom tvrdnje redovito zasnivaju na svojem mišljenju da Boga nema, a niti ima dokaza da on postoji. Tako oni odmah napuštaju eventualnu poveznicu Boga i postojanja zla.

Kršćanski tražitelji slijede drugu pistu traženja. Tako je veliki mislilac i crkveni naučitelj sv. Augustin u svojoj knjizi „Ispovijesti“ dotakao upravo pitanje zla: „Odakle sve ovo zlo kad je sve stvorio Bog, kao dobra stvorenja? Augustin odgovara: Bog je stvorio dobar, a zlo se pojavljuje kao posljedica čovjekovog pada, odnosno proigravanja slobode kao puta izbora dobra. To se dogodilo s prvim ljudskim bićem (zvanima Adam i Eva, što znači muž i mužica), kada su optirali „svoj“ put umjesto puta Božjeg nadahnuća. Augustin navodi kako je bilo prirodno bilo moralno zlo posljedica ljudskog i anđeoskog izbora puta razvoja ljudi i povijesti. Augustinu se u razmišljanju pridružuje glasoviti sveti Toma Akvinski koji kaže da Bog nije htio da ovaj naš svijet okusi zlo. On nije htio da čovjek i svijet budu razoreni silama koje su protivne dobru kojim je Bog obdario svoje stvorenje.

Draga braćo i sestre, primjeren odgovor na pitanje o pojavi zla u nama i među nama, vrlo jednostavno progovara sveti Ivan u čitanju Božje riječi koju smo slušali. Pošto je riječ o Božjoj Riječi, onda nam Ivanov govor dolazi od Boga. Stoga Ivan prenosi Božju istinu o pitanju zla u nama i među nama. On jasno isključuje moguć-

nost da zlo ima svoj početak u Bogu, jer Bog je čista dobrota i ljubav, te kao takav nema nikakve mogućnosti da se iz njega rodi zlo. On je, dakle, mogao stvoriti čovjeka i svijet samo kao dobru stvarnost, to jest bez tragova zla. Ivan nas dalje uči da izvor zla nije toliko u čovjeku koliko u jednoj drugoj osobi, a to je Sotona, imenom Lucifer (lučonoša), zli anđeo, koji je, odbacivši svojom slobodom izvornu svoju dobrotu, sam postao zli i dao si poslanje razaranja dobra u ljudima nudeći im laž o njima: ukoliko izabiru njegovu riječ, postat će „bogovi“. U želji da iskuse tu ponudu sotone, prvi ljudi padaju u zamku ponude, biraju nadisaje zloga i tako omogućuju da zlo bude u njihovim srcima, mislima i djelima. Ustvari taj izbor sotonske ponude zahvaća čovjekove gene tako da se začecem ljudskog bića prenosi kao sastavnica čovjeka.

Vidjevši što se s čovjekom događa, Bog ga ne želi prepustiti silama zla i zato mu nudi izlaz i povratak izvornoj svojoj dobroti kroz osobu, život i smrt Isusa Krista Sina Božjega. Sredstvo po kojemu čovjek može otvoriti ovaj svoj novi izlaz u dobro, svakako je krštenje, jer se time jednostavno ucjepljuje u „struju“ božanskoga, odnosno u struju svoje izvorne dobrote koja dolazi od Boga. Drugi ključ ovog novog izlaza je vjera, to jest pristanak uz Božju ponudu u Isusu Kristu, tako da tko god u njega vjeruje neće propasti, nego će imati život vječni. Treći ključ je obraćenje, to jest radikalni zaokret od izbora zla na izbor dobra, od grijeha na snagu milosti Božje kao svjetla života. Krštenje, vjera i obraćenje tako djeluju u čovjeku da zlo nema oznaku sile koja njime dominira. Da, čovjek ga može učiniti, ali njegov život nije više beznadan, jer je krštenjem, vjerom i obraćenjem postao sudionikom novosti Božje u Isusu Kristu i njegovoj zajednici Crkvi.

Draga braćo i sestre, ne bismo bili realni ako bismo rekli da zla nema u čovjeku i u svijetu, unatoč ponudi Božjoj u Isusu Kristu i našem prihvaćanju njega. I sami smo svjedoci tolikih zlih misli, pobuda, čina koje zamjećujemo u sebi samima; zamjećujemo ih u svijetu oko nas. Ima i takvih stravičnih zala koja, kad ih vidimo, kao ljudi se pitamo: je li moguće da čovjek kao čovjek može nešto takvo učiniti? Nažalost, može i čini.

Nedavno sam bio u Uzdolu u Bosni i Hercegovini. Slušao sam mučne i teške priče o do-

gađajima koji su se tamo zbili u vrijeme Domovinskog rata. O tim zlima i knjige su napisane. Stoji i slijedeći podatak: kad je vojska BiH upala u selo, rano ujutro, gotovo da nitko nije preživio od civila. Djeca nisu uspjela pobjeći, pa su ih masakrirali. Može li čovjek tako nešto činiti bez utjecaja Zloga, bez prepuštanja svoje savjesti i svoje svijesti, svoje čovječnosti sotoni? Vjerujem da ne može.

Svima nam je jasno da sotona i danas djeluje u svijetu. A čini nam se i više nego što mislimo. Stoga mu se valja oduprijeti onim sredstvima koja u sebi imaju svojstvo božanskoga. Sveti Pavao ih naziva „oprema Božja“ i kaže: „nije nam se boriti protiv krvi i mesa, nego protiv Vrhovništava, protiv Vlasti, protiv upravljača ovoga mračnoga svijeta, protiv zlih duhova po nebesima. Zbog toga posegnite sa svom opremom Božjom da uzmognete odoljeti u dan zli i održati se kada sve nadvladate“ (Ef 6, 12-13).

Kako zlo vuče svoj korijen od duhovnih bića (palih anđela), borit nam se je „duhovnim bojem“, to jest snagom milosti Božje, snagom vjere i snagom što većeg zajedništva s Bogom, snagom evanđelja, snagom istine i snagom molitve. Ovakav stav jamči pobjedu.

Dragi prijatelji, braćo i sestre! Da bismo u tome uspjeli, potrebno je čuti govor Natanaelov iz današnjeg evanđelja: on je prepoznao u Isusu iz Nazareta Sina Božjega. Snažno ga se dojmilo

Isusovo poznavanje Natanaelu skrivenih situacija i stanja, tako da u njemu prepoznaje Isusa Sina Božjega, pa će i sam priznati: „Učitelju! Ti si Sin Božji!“

Isus ga neće iznevjeriti. Natanael će doista, zajedno s drugima i s vama ako se upustite u avanturu prijateljstva s Isusom, pokazati put ljudskog uspona do božanskih stanja. Nikada čovjek bez Isusa ne može sebe nadići, a slijedeći njega čovjek biva toliko preobražen, promijenjen da u sebi prepoznaje živoga Krista i tako polako postaje svjestan da je potpuno nov u odnosu na zlo u svijetu. Zato, upravo po Isusu Kristu Bog postaje vidljiv, a čovjek po Kristu postaje mjestom u kojemu svijet može dodirnuti Boga.

Slaveći danas blagdan sv. Mihaela, vašega svetog zaštitnika, neka nam da spoznaju o izvorima zla, ali i način kako se oduprijeti zlu i u svijetu. Neka nam ovaj sveti arkandeo bude i primjer i zaštita u toj životnoj borbi koja se događa u nama i u svijetu.

Želim vam, draga braćo i sestre, da se uspijete othrvati zlu i Zlome, zlu u srcu, zlu u društvu, zlu u sredini u kojoj radite. Boreći se protiv zla oko sebe, nemojte smetnuti s uma da smo i mi njegovi prijenosnici. Učinimo sve da budemo žarišta dobra, odgovorne profesionalnosti, moralne i etičke čvrstoće i zajedništva s Bogom. Amen. ■

Dan Vojne kapelanije „Sveti Nikola Tavelić“ Zagreb, 7. listopada 2011.

Da bismo što bolje upoznali život, djelo i poruku pojedinih svetaca, a tako i sv. Nikolu Tavelića, dobro je prisjetiti se barem nekih važnijih pojedinosti iz tog života. Sv. Nikola Tavelić se rodio 1340. godine. Potječe iz plemenite šibenske obitelji Tavelića. Kao mladić oduševljava se franjevačkim redom. Dao se zaređiti za svećenika i kao mlad svećenik polazi u Bosnu naviještati Evanđelje, jer se širila lažna protukršćanska nauka. Kad se donekle smirila situaciju u Bosni odlazi među muslimane u Jeruzalem, propovijedajući da je Isus Krist pravi Bog.

Bio je hrabar i nepokolebljiv. Usudio se pred muslimanskim predstavnikom kadijom, koji je vršio vjersku upravu u gradu navijestiti Krista kao Boga. Budući da sv. Nikola nije želio povući svoju tvrdnju kako je to tražio od njega kadija, to jest da zaniječe božanstvo Isusa Krista, bio je ubijen zajedno s trojicom svećenika koji su bili njegovi prijatelji. Da bi im se zameo svaki trag njihova su tjelesa spalili, a pepeo prosuli uvjereni da ih kršćani neće slaviti i častiti.

Danas se opravdano pitamo, koji je smisao njegova štovanja te zašto je ova vojna kapelanija uzela sv. Nikolu Tavelića za svoga zaštitnika? Svaki svetac jest prije svega uzor kojega nam Bog daje na nasljedovanje i štovanje, ali i naš zgovornik pred Bogom. Sv. Nikola Tavelić je k tome i naše "gore list", Šibenčanin, pa je to još veći razlog da ste njega uzeli za svoga zaštitnika. On je smjeli svjedok Isusa u teškim uvjetima života.

Nerijetko se misli da su sveci bića koja nemaju puno veze s našom stvarnošću, s nama smrtnicima. Naprotiv! Sveci su ljudi, kao i mi, duboko ukorijenjeni u svakidašnjicu, žele dati svoj doprinos u obnovi svijeta kroz vlastitu promjenu života, vođeni evanđeljem. Sveci su živa opomena kako Božja milost može učiniti čudesa u srcima ljudi. Oni su pokazatelji onih vrijednosti od kojih će svijet živjeti.

Sveci su pokazatelji Božje snage i djelovanja, ako dopustimo Bogu da se nastani u nama. Sveci su najveći obnovitelji svijeta. Što znači biti svet? Još u Starom zavjetu susrećemo se s riječju „svet“. Ova riječ dozivlje nam u sjećanje Božju zapovijed Izabranom narodu: "Budite sveti, jer ja sam svet (Lev 19, 1-2). Biti svet znači biti prožet Bogom. Očitovati lice Božje u ovom životu i svojim životom.

Novi Zavjet riječ „svet“ spominje preko 60 puta. Tako na primjer, apostol Pavao gotovo sva-

ko pismo završava riječima: „pozdravite svete“, „pozdravljaju vas sveti“ (2 Kor 13, 12). U poslanici Hebrejima piše: "Pozdravite svoje glavare i sve svete" (Heb 13, 24) i dr.

Tijekom vremena riječ "svetac" bila je rezervirana isključivo za one kršćane koji su bili učeni ili su prema sudu vjernika i ljudi živjeli na čudesan način svoju vjeru. Papa Ivan XV. proveo je način proglašenja svetima. To se zove kanonizacija. Ona uključuje strogi ispit u svaki aspekt ljudskog života, prije proglašenja kandidata blaženim odnosno svetim.

Takvom ispitu bio je podvrgnut život sv. Nikole Tavelića. U novije vrijeme isti proces je bio vođen prigodom proglašenja kardinala Stepinca blaženim. Dakle, sveci su obični jednostavni ljudi koji su ozbiljno shvatili Isusov poziv u današnjem evanđelju: „Hoće li tko za mnom neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom" (Lk 9, 23). Sveci su ljudi koji surađuju s Bogom poput apostola Pavla koji kaže: „Milost Božja nije ostala uzalud u meni“, da bi kasnije rekao: „Uvjeren sam doista da ni smrt, ni život, ni anđeli, ni vlasti, ni sadašnjost ni budućnost, ni sile, ni ikoji stvor neće nas moći rastaviti od ljubavi Kristove“.

Da li je danas moguće biti svet? Ako bismo računali samo na svoje snage, onda je odgovor negativan. Naime, dobro poznajete svoje uspjehe i neuspjehe. U trenutcima neuspjeha neki misle da je nemoguće bilo što promijeniti u sebi i među nama. Naši su limiti veliki i ne mogu biti nositelji svetosti. Ona je djelo Božje u nama, ali ne bez nas i naše suradnje.

Čini se da nas upravo sadašnje vrijeme upozorava na našu nemoć ali i potiče na nadu da je moguće promijeniti i sebe i situaciju. Iskrenog vjernika ne može obeshrabriti nikakva kušnja, štoviše, ona postaje izazov da nešto poduzme u obnovi vlastitoga života. Sveci su bili ljudi koji su vjerovali u promjenu života, u nepobjedivu snagu evanđelja, o čemu nam svjedoče brojni primjeri.

Sjećam se jedne emisije, bilo je to prije 25 godina. Dok se raspravljalo o mladim ljudima, koji su upali u drogu, stručnjaci su na beogradskoj TV govorili da je teško bilo što poduzeti u sprečavanju te bolesti mladog čovjeka. Iste godine, nekoliko dana kasnije nakon te emisije, papa Ivan Pavao II. je na Trgu sv. Petra u Rimu govorio, obraćajući se mladima, poručio: „Pogledajte ove mlade koji nam svjedoče da je moguće

izliječiti se od te suvremene bolesti i to snagom Božjom, snagom evanđelja, snagom molitve i povjerenjem u Božju riječ

Braćo i sestre! U snagu evanđelja vjerovao je sv. Nikola Tavelić, svjestan riječi današnjeg evanđelja: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi svoj život poradi mene, taj će ga spasiti“ (Lk 9, 24). Nije, dakle, dovoljno imati vjeru u Isusa Krista, i priznati ga Bogom koji je postao čovjekom, već je potrebno sudjelovati u Božjem naumu spasenja. A to ne ide bez žrtve, bez križa. „Uzeti križ“ znači ići protiv struje. Uzeti križ znači ne povoditi se za nepoštenim ljudima, posebno ne za onima koju odbacuju vjeru, križ, koji ne vjeruju da je moguće stvarati novi svijet snagom Božjom.

Isus dalje govori: „Tko hoće život svoj spasiti, izgubit će ga, a tko izgubi život svoj poradi mene, taj će ga spasiti“. Očito je, dakle, da svoj život spašava samo onaj koji ga gubi poradi Isusa Krista, poradi evanđelja. Sve to dobiva snagu u smrti i Isusovom uskrsnuću. To nam posebno potvrđuje apostol Pavao u 2. čitanju, kada kaže: „Uvjeren sam doista: ni smrt, ni život, ni anđeli, ni vlasti, ni sadašnjost, ni budućnost... neće nas moći rastaviti od ljubavi Božje u Kristu Isusu, Gospodinu našem“.

Sv. Nikola Tavelić je u tome posebni primjer, kao i njegovi drugovi, koji su zajedno s njim pogubljeni. Nisu se odrekli vjere u Isusa Krista. Na njih se mogu primijeniti riječi današnjeg 1. čitanja: „Za malo muke zadobili su dobra velika, jer Bog ih je stavio na kušnju i našao da su ga dostojni“ (Mudr 3, 6). Danas ću vam još nešto reći: o prvim stoljećima kršćanstva, vojska

nije samo progonila Crkvu nego je i postojala Crkvom svojim obraćenjem. Zahvaljujući upravo kršćanskim vojnicima vjera se veoma brzo širila po tadašnjem poganskom svijetu. To je razlog da imamo mnoštvo svetaca vojnika iz tih vremena koje i danas častimo, koji su i danas suvremeni, kao što su sv. Juraj, sv. Martin, sv. Sebastijan i mnogi drugi, koji su se uzdigli veoma visoko u svom ljudskom i kršćanskom dostojanstvu i bili spremni umrijeti za ideale evanđelja.

Čula se ovih dana riječ da je rat zato da se ubija, da su, drugim riječima, vojnici tu da bi ubijali. Bože sačuvaj! Vojnici su prije svega čuvari mira, širitelji istinske slobode čovjeka. Da bi to doista bili, pozvani su među prvima na vlastitu izgradnju srca i duše. Stoga vojske svijeta, svjesne svoga uzvišenog poziva, uvode dušobrižništvo u vojsku, kako bi, nadahnuti evanđeljem i duhovnim vrijednostima, vršili svoje uzvišeno zvanje savjesno i odgovorno na dobro bližnjega, u službi mira i slobode svakog čovjeka i naroda.

Slaveći blagdan sv. Nikole Tavelića, želimo si posvijestiti kršćanske vrijednosti koje je on propovijedao, uvjeren da se samo snagom evanđelja, snagom duhovnih vrijednosti, svijet može obnoviti, a to je važna poruka za ovaj naš svijet, za pojedince i obitelji.

I dok vam čestitam Dan kapelanije mislim da ovo zajedničko razmišljanje možemo najljepše završiti molitvom koju smo na početku molili: Bože, ti si sv. Nikolu Tavelića proslavio revnošću za širenje vjere palmom mučeništva. Daj da po njegovom zagovoru nadvladamo sve protivštine života i Kristovom strpljivošću stignemo k tebi, jedinom pravom životu. Amen. ■

Obilježena obljetnica Vojno-obavještajne bojne HKoV-a Ogulin, 13. listopada 2011.

Ova se godina može s pravom nazvati godinom obilježavanja 20. obljetnica, kako u vojsci tako i u policiji. Obilježavajući 20. obljetnice pojedinih sastavnica vojno-redarstvenih snaga RH, želimo se prije svega podsjetiti na njihov nastanak, da se ne zaborave događaji i ljudi koji su bili najodlučniji faktor u vrijeme stvaranja vojske i policije, u vremenu veoma teškom po hrvatski narod. Vojska i policija nerazdvojivi su, posebno kada je riječ o obrani Hrvatske, kao i slobode njezinih građana te očuvanju njezinih materijalnih dobara.

Da bi se mogle stvoriti pretpostavke izvršavanju određenih bojnih i složenih zadataka, potrebno je najprije vidjeti stvarno stanje na terenu, a tek onda početi s određenim djelovanjem u postizanju postavljenog cilja. Liječnik prije svakog liječenja nastoji izvršiti nužan pregled kod pacijenta da bi mogao započeti s liječenjem. Jednako tako vrijedi i za slučaj eventualnih izbijanja nereda, ili ne daj Bože rata. Nužne su prethodne radnje bez kojih se ne može postići određeni učinak. A to vrijedi posebno za ratno razdoblje u kojem se izviđanje smatra gotovo nezaobilaznim u cilju razotkrivanja eventualnih opasnosti.

Čovjek je duhovno-materijalno biće; on je pozvan ne samo na ovozemaljsko izviđanje u svrhu zaštite ljudskih života i imovine, nego je osobito pozvan na duhovno izviđanje, prije svega vlastite duše, kako bi njegov život doživio puninu života u vječnosti, i tako se našao u onom vječnom stanju „gdje ni jauka, tuge i boli više nema“, kako nam poručuje apostol Pavao. To znači da je cilj čovjeka na kraju njegovog ovozemaljskog života susresti se s Bogom, biti u zajedništvu Isusove i naše majke Marije, u zajedništvu svetih.

To je jedini smisao postojanja čovjeka na zemlji kako smo to nekada čitali u starim katekizmima, posebno u 1. pitanju Katekizma koje glasi: Zašto smo na svijetu? Na svijetu smo zato da Boga upoznemo, da ga ljubimo i da tako u nebo dođemo.

Stoga naše izviđanje ne može biti jednostrano nego sveobuhvatno, uključujući naš pogled i prema vječnosti. Živjeti, dakle, tako da taj naš život u konačnici sretno završi, jer nakon ovozemaljskog života slijedi drugi vječni život koji može biti za čovjeka zauvijek izgubljen ili spašen, ovisno o tome da li je za vrijeme svoga života živio u svjetlu Isusovih riječi, ispitivao svoju savjest i pokušao se prema tome pozitivno odrediti.

Odlomak što smo ga slušali iz poslanice apostola Pavla govori o Božjoj pravednosti, vjeri, Zakonu, grijehu, o beskrajnoj Božjoj ljubavi prema čovjeku. Pavao kaže da su svi ljudi sagriješili i da su potrebni Božje slave; da su zahvaljujući Isusu Kristu opravdani pred Bogom i to besplatno. Bog tako čini čovjeka pravednim pred njim na taj način što mu oprašta grijeh. Opravdanje je prema tome čisto djelo ljubavi. Čovjek pred neizmjerom Božjom ljubavlju stoji zapanjen i u nekom smislu zbunjen, pitajući se zar Bog može doista tako i toliko ljubiti čovjeka. Sam će evanđelist sv. Ivan posebno istaknuti da je Bog ljubav. I nitko ne može reći da je to što ga Bog ljubi njegova zasluga. To je Božji dar. Stoga će apostol Pavao reći: „Zbilja, jedva bi tko za pravedna umro: možda bi se za dobra tko i odvažio umrijeti. A Bog pokaza ljubav svoju prema nama ovako: „Dok još bismo grešnici, Krist za nas umrije. Koliko ćemo se više sada, pošto smo opravdani krvlju njegovom, spasiti po njemu od srdžbe. Doista, ako se s Bo-

gom pomirismo po smrti Sina njegova dok još bi-
jasma neprijatelji, mnogo ćemo se više, pomireni,
spasiti životom njegovim“ (Rim 5, 7-10).

Braćo i sestre! Nismo otkupljeni srebrom ni
zlatom nego krvlju Kristovom. Cijena naša je krv
Kristova. U očima smo Božjim veliki toliko da je
Isus platio za nas cijenu vlastitim životom. Kao
što je Bog oslobodio Izraelce iz egipatskoga rop-
stva, tako je Isus svojom krvlju i svojom smrću
oslobodio nas i spasio te tako stvorio blisko zajed-
ništvo s Bogom.

Sv. Pavao u duhu gleda Isusa Krista oblive-
na njegovom krvlju. To nije više krv žrtvovanih
životinja nego božanska krv Isusa Krista. Stoga,
Isus Krist se nije utjelovio da kazni čovjeka nego
da ga spasi i da mu oprostí grijehe. To je spase-
nje ponuđeno svim ljudima. Prema tome, Bog nije
samo Bog Židova nego i pogana. Od kojih smo i
mi potomci. Treba u to vjerovati i svakodnevno
ispitivati svoju savjest tražeći od Boga rasvjetlje-
nje, moleći se Duhu Svetom. Čini mi se da, kad bi-
smo tako svakodnevno postupali, odnosi bi među
nama bili drugačiji. Stoga nas Isus poziva na pre-
ispitivanje srca, na naše unutarnje izviđanje.

U današnjem evanđelju Isus upućuje pri-
jekor zakonoznancima koji ne žele vršiti inven-
turu srca, nego umjesto toga podižu spomenike
prorocima. A upravo su proroke ubili njihovi oci.
Podizanjem spomenika prorocima, koje su oci nji-

hovi ubili, potvrdili su da su im očevi ubojice, a
oni djeca njihova. I sami oni će ubijati proroke,
druge prognati, a na kraju ubiti i samoga Isusa.
Isus upućuje zakonoznancima riječ „jao“. Dok
se zakonoznanci hvale da oni jedini znaju pravi
smisao Pisma, nisu u Isusu iz Nazareta prepozna-
li obećanog Mesiju te su tako odustali od svoje
promjene, a drugima su spriječili da ga prihvate.
Evanđelist Luka na kraju evanđelja iznosi suprot-
stavljanje Isusu sa strane pismoznanaca i farizeja,
koji pokušavaju uhvatiti Isusa u riječima kako bi
ga mogli osuditi.

Situacija onog vremena nije bitno drugačija
od ove danas. Istina, nema više biblijskih farizeja
i „pismoznanaca“ ali zato postoje suvremeni fari-
zeji i pismoznanci koji se jednako odnose prema
Isusovoj riječi, odnosno Evanđelju. Isusova riječ
vrijedi za sva vremena pa prema tome i za naše
vrijeme. Isus poručuje svoj „jao“ svima koji po-
kušavaju putem nasilja i sredstvima zaustaviti
prodor evanđelja, to jest spasenja ljudi. Svoj bi-
jes protiv istine pokušavaju iskaliti na vjernicima,
suvremenim prorocima, svjedocima istine i svje-
tla evanđelja.

Stoga je i danas aktualna Isusova riječ: „Bla-
go vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju
i sve zlo slažu protiv vas! Radujte se i kličite: veli-
ka je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako
proroke prije vas!“ (Mt 5, 11-12). Amen. ■

11. hodočašće hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji Marija Bistrica, 15. listopada 2011.

Dragi hodočasnici, braćo i sestre! Ako se
itko može ubrojiti među hrvatske branitelje koji
su aktivno sudjelovali u obrani slobode onda
ste to vi. Vi ste podnijeli najveći teret, veliki križ
koga je trebalo nositi na svojim leđima i izdržati
do kraja, postavivši tako temelj samostalne do-
movine i svih njenih demokratskih institucija.

Svakom je čovjeku poznato, i malom dje-
tetu također, tko je 1991. godine bio agresor, a
tko branitelj. Tko je odgovoran pred Bogom i
pred ljudima za nedavni rat i zlodjela u Hrvat-
skoj? Valjda nitko više u svijetu ni u zemlji neće
tvrditi da je kriv hrvatski narod i vlast, koji su
sve pokušali kako bi se izbjegao ratni sukob i
krvoproliće. Agresoru nije odgovarala sloboda
hrvatskoga naroda za koju se opredijelio putem
demokratskih slobodnih izbora. Agresor je želio
pošto-poto zadržati ne samo vlast nad hrvat-
skim narodom nego i okupirati hrvatske krajeve
i staviti ih pod svoju upravu. To je značilo držati

hrvatski narod u podređenosti i ropstvu. Tu su
korijeni početka rata u Hrvatskoj i svih zala koja
su nastala u vrijeme rata.

Radilo se, dakle, o opstanku hrvatskog
naroda, o biti ili ne biti. I što nam je preostalo?
Što je preostalo dr. Franji Tuđmanu, tadašnjem
predsjedniku i vrhovnom zapovjedniku, nego
pozvati ljude na sveopće jedinstvo i obranu od
agresora. Bili su to dani zajedništva i ponosa,
želje ostati i biti na ovim prostorima, obraniti
slobodu i suverenitet hrvatske države. Nismo
imali drugog izbora nego se oduprijeti ili nestati
s lica zemlje. Slobodu je trebalo skupo platiti.
Nije izborena zlatom niti srebrom nego krvlju
hrvatskih očeva i mladića.

Bili su to dani vjere, pouzdanja i nade da
nas Bog neće napustiti. Gotovo da nije bilo hr-
vatskih katoličkih obitelji koje se tada nisu moli-
le. Molilo se gotovo u svakoj hrvatskoj katoličkoj
obitelji, molilo se u rovovima, javnim mjestima,

velikim dvoranama. I tih ratnih godina hrvatski vojnici hodočastili su u ovo nacionalno svetište, dolazili su Majci Božjoj Bistričkoj. Tom su prigodom molili: „Dom nam čuvaj Božja Mati i sinova naših cvijet tvojom molbom, nek' se vrati Božji mir na cijeli svijet“.

Plodovi nisu izostali. Hrvatska je obranjena i spašena. Vi ste je obranili, dragi branitelji, svojom odlučnošću, zajedništvom, ljubavlju prema domovini i vlastitoj obitelji, svojom vjeron, „zajedničkom slogom i pomoću Božjom“, kako reče dr. Franjo Tuđman.

Iako je rat završio na bojištu, posljedice su ostale. Moramo se dalje boriti na diplomatskom, političkom i drugim područjima. Ne zaboravimo da smo u Domovinskom ratu dobili ono za čim je hrvatski narod stoljećima težio. Imajući to pred sobom lakše ćemo moći podnositi posljedice rata, kao što su nezaposlenost, socijalni problemi itd.

Potreban nam je kruh. U tome nema sumnje. Za njega ćemo se zajednički skrbiti. I imat ćemo kruha, daj Bože! Ali ako bi nam u ovom trenutku kruh bio važniji od slobode ne bismo bili dostojni naših pradjedova koji su stoljećima čeznuli za slobodom i ne bismo bili iskreni štovalitelji poginulih hrvatskih branitelja. Stoga nam je potrebno ujediniti sve snage sloge, zajedništva, želje nastaviti graditi Hrvatsku u slozi, zauzetosti oko zajedničkog dobra. Zajedničko dobro mora imati prednost pred malim osobnim i stranačkim interesima.

Domovina je prerasla u samostalnu državu. Sama činjenica da imamo svoju državu treba nas promijeniti. Ništa što je državno, društveno i zajedničko nije više tuđe. To je naše. Odgovornost treba staviti u prvi plan. Bilo bi smiješno govoriti da smo Hrvati, a u isto vrijeme potkradati sami sebe, svoju zemlju i svoga bližnjega, bilo neradom ili prijevarom. Ne radi se samo o pitanju osobne časti nego o moralnom neredu. Svatko tko ruši, obeštećuje drugoga, prisvaja sebi javno dobro jednako kao i privatno, u savjesti je odgovoran pred Bogom i hrvatskim narodom. Stoga je potrebno, braćo i sestre, više nego ikada, uključiti duhovne vrijednosti kao što su vjera, kultura srca, narod i domovina.

Vjera će nam dati moralne snage, kao što nam je dala snagu u Domovinskom ratu. Nju treba obnoviti ne toliko izvana koliko iznutra. Ne toliko manifestativno koliko u srcu, u duši, u obitelji.

Ističem tri temeljne vrijednosti, o kojima mora svatko dobronamjeren računati, a to su: bogoljublje, domoljublje i čovjekoljublje. Na blagdan velike Gospe kardinal Franjo Kuharić je u Imotskom 3. listopada 1990. godine pred oko

40 tisuća hodočasnika rekao, i kasnije ponovio svoj stav 15. kolovoza 1991. godine pred nekoliko desetaka tisuća ljudi: „Bogoljublje je nužno i čovjekoljublje, a čovjekoljublje je i rodoljublje. Stoga i naše domoljublje ne smije biti otrovano ni kapljicom mržnje ili želje za osvetom. Naše rodoljublje ne smije biti rasističko, ni nacionalističko, ni šovinstičko. Naše je rodoljublje kršćansko“. A to znači da ono proizlazi iz Evanđelja, iz Isusove zapovijedi ljubavi prema Bogu i ljubavi prema čovjeku.

Kako urediti Hrvatsku danas? To je pitanje prije svega opredjeljenja da Hrvatska bude zemlja prava za svakog čovjeka bez obzira na vjeru i narodnost, da u njoj ne bude diktature manjine nad većinom, ni većine nad manjinom; da svi imaju ista prava i slobodu. Ono što želimo našem narodu jednako tako želimo i manjinama u Hrvatskoj. Da bi se to ostvarilo, postavlja se pitanje duhovno moralnih opredjeljenja za vrijednosti. Hrvatski je narod uvijek bio moralno osjetljiv. Moralnost mu je bila i ostala duhova odrednica. Stoga s pravom očekuje da njegovi predstavnici budu na moralnoj visini, visoko etični, ljudi čistih ruku. Samo takvi kadri su voditi narod prema dobru.

Dakle, valja se vratiti korijenima. To je naš krsni zavjet koji su nam preci ostavili u baštinu, to je vjera naša kao i njezini plodovi. S njima nas povezuje sva naša povijest od ranog srednjeg vijeka preko Krešimira, Zvonimira sve do danas. Mnoge su se generacije nadahnjivale i prenosi-le blago vjere. Na nama je da nastavimo. Dakle, treba nastaviti graditi na istim temeljima, prije svega evanđeoskim. Današnje evanđelje ističe tri važne poruke:

Prva poruka: Evanđelist Luka, da bi ojačao vjernike u vrijeme progona podsjeća ih na Isusove riječi, usmjerujući njihov pogled na posljednji sud kada će Isus Krist one koji su ga priznavali za vrijeme zemaljskoga života priznati. Priznati znači ispovjediti ga svojim Spasiteljem. A zanijekati ga znači odreći se vjere u Isusa Krista. Stoga, naše priznanje Isusa Krista i zanijekati ga odlučujuće je za nas vječni spas ili vječnu propast. Onaj koji je vjeran Bogu na zemlji niti smrt ga ne može odijeliti od Gospodina. To je veoma važna poruka današnjeg prvom dijela evanđelja.

U drugoj poruci Isus kaže: „I tko god re-kne riječ na Sina Čovječjega, oprostit će mu se. A tko pohuli protiv Duha Svetoga, neće mu se oprostiti“ (Lk 12, 10). Grijeh protiv Sina čovječjega čini čovjek koji ispovijeda vjeru u njega, ali je njegovo srce daleko od njega; ne živi prema evanđelju. Grijeh protiv Duha Svetoga znači odbiti Isusovo evanđelje, laž proglasiti istinom,

mržnju krepošću, mrak svjetlošću; znači svjesno se odupirati istini.

Treća Isusova poruka je poruka nade i ohrabrenja. Kad nam se čini da nema nade, da će pobijediti sile zla, Isus nas ohrabruje riječima: „Kad vas budu vodili pred sinagoge i poglavarstva i vlasti, ne budite zabrinuti kako ćete se ili čime braniti, što reći! Ta Duh Sveti poučit će vas u taj čas što ćete govoriti“ (Lk 12, 11-12). I kad slušamo ove Isusove riječi, koliko nam samo utjehu pružaju kad se nađemo u bezizlaznoj situaciji, u mraku. Osjećamo da nismo sami, ostavljeni i prepušteni slijepoj sudbini. Duh Sveti je tu da nas ojača, umnoži našu vjeru, učvrsti nadu.

Braćo i sestre! Zar nas ta nada nije držala u vrijeme Domovinskog rata? Tko da se ne sjeti prvih dana agresije, nevinih ljudskih života, možda i najbližih iz naše rodbine. Pa ipak nismo klonuli. Ta nas je nada i vjera, dragi hrvatski branitelji, dovela danas u ovo marijansko svetište Majke Božje Bistričke. Vjera i nada glavni su naš oslonac da izdržimo teškoće i da na njima izgrađujemo svoju budućnost.

Apostol Pavao stavlja pred nas lik Abrahama, čovjeka koji se nadao protiv svake nade. Pavao ističe Abrahamovu vjeru koja se temeljila na Božjim obećanjima, koja su izgledala gotovo nemoguća. Kad je Abraham bio u stotoj godi-

ni života, a njegova žena već ostarjela, rodila je sina. Bog govori Abrahamu da će njegovo potomstvo biti brojno kao zvijezde na nebu, i pijesak na obali morskoj. I to se doista obistinilo. U ovim riječima Crkva prepoznaje brojne vjernike kroz povijest, to „brojno potomstvo poput zvijezda na nebu i pijeska na zemlji“. Pavao nas želi potaknuti na vjeru da se nadamo „u nadi protiv svake nade“, posebno u trenucima kad nam se čini da je sve propalo i da je svaka nada neutemeljena.

Vi ste, u početku agresije vjerovali u pobjedu. U to je vjerovao i pokojni dr. Franjo Tuđman, kada su ga pokušali odvratiti od te nade, unoseći sumnju da se neće moći oduprijeti nasilniku koji je okupirao trećinu Hrvatske. I vi ste, dragi branitelji, vjerovali i nadali se. I uspjeli ste. Stoga izražavam iskrenu zahvalnost i radost što smo vas imali i što vas imamo.

Vjerujem da ćemo iduće godine biti ujedinjeni u hodočašću Majci Božjoj Bistričkoj, zajedno s hrvatskom vojskom i policijom, jer slavimo veliku 20. obljetnicu hodočašća, očekujući vojne biskupe Europe i Amerike i druge delegacije.

Svim pokojnim braniteljima koji su pri obrani Hrvatske izgubili svoje živote molimo da se nađu u zajedništvu s Bogom. Molimo jedni za druge. Naša je konačna sigurnost utemeljena u ispunjenju u Bogu Isusu Kristu. Amen. ■

Dušni dan

Zagreb, 2. studenog 2011.

Nema čovjeka koji pripada našem zapadnjačkom civilizacijskom krugu i koji je obilježen kršćanskim vrijednostima, bilo da je vjernik ili nevjernik, koji ovih dana, na blagdan Svih svetih i Dušni dan ne misli na svoje pokojne. Toliko toga nas veže s njima da ih je nemoguće izbrisati iz sjećanja.

Stoga posjećujemo njihove grobove, kiti-mo ih cvijećem, palimo svijeće koje simboliziraju vjeru u njihovo uskrsnuće, a vjernačka duša tiho šapće nad grobom najmilijih: Pokoj vječni daruj im, Gospodine.

Crkva je od svojih prvih početaka s velikom ljubavlju štovala svoje pokojne (usp. LG 50) i preporučivala pohod grobljima, brigu za grobove i zagovor kao svjedočanstvo pouzdane nade. Smrt nije posljednja riječ o ljudskoj sudbini, jer je čovjek stvoren za vječni život, koji nalazi svoje ispunjenje u Bogu (usp. Gaudium et spes, 18).

U ovoj sv. misi posebno se molimo za one koji su stali na početku agresije na branik domovine, za poginule u Domovinskom ratu. Ne možemo ih zaboraviti, jer bi to bio znak nezahvalnosti i neoprostivi povijesni promašaj. A svijest i osjećaj zahvalnosti prema njima je obveza plemenite duše.

Možda nas ponekad obuzme sumnja da je smrću sve gotovo, da nemamo što očekivati nakon smrti. Tome se ne čudimo. Ta se sumnja javila i kod Isusovih učenika, koji su mislili da će Gospodinovom smrću sve biti svršeno i da nema više smisla slijediti ga. Vidjevši tugu apostola

zbog njegovog odlaska, Isus ih želi ohrabriti i oživjeti im nadu. Stoga im upućuje svoju božansku riječ: "Neka se ne uznemiruje srce vaše! Vjerujte u Boga i u mene vjerujte! U domu Oca kojega ima mnogo stanova. Da nema, zar bih vam rekao: Idem pripremiti vam mjesto? Kad odem i pripravim vam mjesto, ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja" (Iv 14, 1-4)

Pomanjkanje nade u vječnost znak je pomanjkanja vjere u Boga i obratno: Tamo gdje nema vjere gubi se i nada. Vjera u vječni život može postati živa ukoliko postoji jedan živi odnos prema Bogu Isusu Kristu. U tom će smislu reći apostol Pavao: „U njemu doista živimo, mičemo se i jesmo, kao što neki od vaših pjesnika rekoše: Njegov smo čak i rod“ (Dj 17, 28).

U Vjerovanju molimo: „I iščekujem uskrsnuće mrtvih. I život budućega vijeka“. Čovjek koji je okrenut samo prema sebi, prema zemlji, u njemu sve više izmiče pogled prema nebu i vječnom životu i obratno. Onaj koji je okrenut prema Bogu sve više spoznaje u čemu je vječni život te kako živjeti ovozemaljski život.

Isus je rekao: „U tome je vječni život, da upoznaju tebe, jedinog i istinitog Boga i onoga koga si poslao - Isusa Krista (Iv 17, 3). Da bismo mogli nešto voljeti, potrebno je prije toga to upoznati. Teško se može voljeti drugu osobu ako je prije toga nismo nikada vidjeli i upoznali. To vrijedi i za poznavanje osobe Isusa Krista. Kad je Isus upitao svoje učenike: „Što vi kažete tko sam ja?“, Petar je odgovorio: „Ti si Krist, Sin Boga

živoga“. Zašto je Petar upravo tako odgovorio? Jer je dobro poznao Isusa Krista, družeći se s njime 3 godine. Prepoznao je u njemu Mesiju i Sina Božjega. Dakako da će čovjek, poput apostola Petra, prihvaćati drugačije riječ Kristovu nego onaj koji ne poznaje Isusa Krista. Isus u tom smislu poručuje: „Zaista, zaista, kažem vam: tko sluša moju riječ i vjeruje onomu koji mene posla, ima život vječni“ (Iv 5, 24). To znači da je iz smrti prešao u život i to život Božji koji nam je zaslužio Isus Krist na križu

Vječni život je nova kvaliteta ljudskoga života. Apostol Pavao kaže: „Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist. A što sada živim u tijelu, u vjeri živim u Sina Božjega koji me ljubio i predao samoga sebe za mene“ (2 Gal 20).

Bog se udomio na zemlji da bude s nama, da naše kuće postanu Božje obitavalište. I tako Bog po nama i s nama gradi Božji grad. To su dobro uočili i zapisali mnogi geniji poput sv. Augustina, Dantea, Spinoze, Goethea, kao i hrvatski pjesnik Matoš.

Matoš je imao pravo kad je rekao: „Bog može stanovati samo u mojim grudima“. Apostol Pavao, potičući kršćane na vjerski život, poručuje: „Zar ne znate? Hram ste Božji i Duh Božji prebiva u vama. A tko upropašćuje hram Božji, upropastit će njega sam Bog, jer hram je Božji svet, a to ste vi“ (1 Kor 3, 16-17).

Kada se podudara naša volja s voljom Božjom tada se može reći da u nama živi Krist, da u nama postoji već sada vječni život. Sv. Ivan će reći: „Gledajte koliko nam je ljubav darovao Otac: djeca se Božja zovemo i jesmo. A svijet nas ne poznaje zato što ne poznaje njega. Ljubljeni, sad smo djeca Božja i još se ne očitova što ćemo biti. Znamo: kad se očituje, bit ćemo slični jer vidjet ćemo ga kao što jest“ (1 Iv 3, 1-2).

Ljudi koji nemaju iskustva vjere, ne mogu razumjeti čovjeka vjernika. Svijet vjere i nevjere to su dva različita svijeta. Budući da neki nemaju vjere za njih je govor o vjeri i vjerničkom životu pomalo čudan, nazadan, nesuvremen, da ne kažem lud. Apostol Pavao piše u Poslanici Korinćanima: „Ta gledajte, braćo sebe, nema mnogo mudrih po tijelu, nema mnogo snažnih, nema mnogo plemenitih. Nego lude izabra Bog da posrami jake, i neplemenite svijeta i prezrene izabra Bog, i ono što nije, da uništi ono što jest (1 Kor 26-28). „I ovo je pobjeda što pobijedi svijet: vjera naša“ (1 Iv 5, 4), poručuje sv. Ivan i nastavlja: „Tko pobjeđuje svijet ako ne onaj koji vjeruje da je Isus Sin Božji“ (1 Iv 5, 5).

Braćo i sestre! Svijet obično veliča one koji nastoje steći slavu i popularnost, bogatstvo i karijeru na lažnim idealima. To su ljudi koji u jednom trenutku bljesnu i veoma brzo zauvijek nestanu.

Zar nam sadašnja situacija ne govori o tome. Najnovije pobune ljudi u svijetu, i pokreti koji se javljaju na globalnoj razini, koji su se opravdano okomili na zloupotrebu kapitala, odašilju snažnu poruku istinitosti Isusovih riječi koji je rekao: „Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta“ (Mt 4, 4).

I tako vidimo da naša nada nije iluzorna. Ona je duboko usađena u ljudskom srcu. A Bog je upravo stvorio čovjeka da vječno živi u Božjoj ljubavi. Bog je u svojoj ljubavi poslao svoga Sina da svatko tko u njega vjeruje ne propadne nego da ima život vječni. Ta Bog nije poslao svoga Sina na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spasi po njemu (usp. Iv 3, 16-17). Stoga vjernik živi u nadi pa i onda kad mu se čini da je sve izgubljeno, posebno u trenucima smrti najmilijih.

U tom smislu nastavlja Pavao u 1. čitanju: „Nećemo da budete u neznanju, glede onih koji su usnuli, da ne tugujete kao ostali koji nemaju nade“ (1 Sol 4, 1). Doista, ako vjerujemo da je Isus umro i uskrsnuo, onda će Bog i one koji usnuše u Isusu, privesti zajedno s njime.“

Apostol Pavao naziva fizičku smrt snom. Smrt kao privremeni san značajna je misao ranog kršćanstva. Svoja su groblja kršćani nazivali počivalištem, zapravo “spavaonicom”. Nad svakim kršćanskim grobom bdije kršćanska nada, nada uskrsnuća. Ovaj se život prikazuje kao hitnja ususret Bogu. Naša pak vječnost izražena je riječima: „bit ćemo s Gospodinom“. Ima li ljepšeg ohrabrenja za ovaj naš život!

Što je s ljudskom dušom? Riječ duša je nekako stavljena posljednjih 20 godina na listu zabranjenih riječi, kaže sadašnji papa. Nju se pokušava zaobići gdje god se može. Ako odbacimo riječ duša, neizbježno upadamo u materijalizam, kojim se tijelo ne uzvisuje nego mu se oduzima dostojanstvo. Nakon Isusovog uskrsnuća vidimo da Bog želi spasiti cjelovitog čovjeka, a to znači dušu i tijelo, kao što je Marija Isusova majka bila spašena i proslavljena na nebu. Isus je jasno odredio naš put kojim valja ići. Isus je jasno rekao apostolima da on odlazi i da oni znaju put. Apostol Toma je bio iskren pa je rekao: „Ne znamo kamo ideš. Kako onda možemo znati put. Isus mu je odgovorio: „Ja sam Put, Istina i Život: nitko ne dolazi Ocu osim po meni“.

Isus je Put, jer nam je objavio svoga Oca. „Boga nikad nitko nije vidio. Jedinorođenac - Bog, koji je u krilu Očevu, on nam ga obznani“ (Iv 1, 18), poručuje Isus. Isus je, dakle, jedini pristup prema Ocu nebeskom.

Isus je Istina, jer nam je objavio Istinu i istinu o čovjeku. On nam je objavio Očev spasiteljski naum o nama ljudima. Ustanovio je Crkvu da ona nastavlja njegovo djelo.

Isus je Život jer nam je zaslužio taj božanski život na križu i daje ga svima koji u njega vjeruju, a vrhunac će biti uskrsnuće od mrtvih, život u beskrajnoj punini radosti i sreće. Na blagdan Duhova apostol Petar je održao glasoviti govor u kojem kaže: „Začetnika života ubiste. Ali Bog ga uskrisi od mrtvih, čemu smo mi svjedoci“ (Dj 3, 15).

Spominjući se danas svih naših pokojnih, posebno hrvatskih branitelja, želimo i molimo da se nađu u vječnoj domovini, u stanju blaženstva o kojem je govorio Isus. U toj vjeri obraćamo se i Mariji, Isusovoj i našoj Majci, koja je pod križem

doživjela dramu Isusove smrti i sudjelovala u radosti Isusova uskrsnuća. Neka im bude zagovornicom! A nama živima neka isprosi milost da ne izgubimo iz vida posljednji cilj našega života, da budemo spremni reći zajedno s Isusom Kristom, našim Spasiteljem i Otkupiteljem, kad se nađemo pred vratima vječnosti: „Oče, u ruke tvoje predajem duh svoj.“

Stoga, u ovim vremenima sačuvajmo nadu i živimo u vjeri, kako bismo se jednog dana našli u punom zajedništvu s Ocem nebeskim i nama dragim osobama koje su prešle prag ovozemnog života. Amen. ■

21. godišnjica postojanja Prve gardijske brigade „Tigrovi“ Zagreb, 5. studenoga 2011.

Draga braćo i sestre! Prošle smo godine slavili obljetnicu „Tigrova“ u zagrebačkoj katedrali, majci svih crkava ove nadbiskupije. A ove godine slavimo je u svetištu „Svete Mati slobode“, čiji su idejni početci nastali u isto vrijeme kada se utemeljivala Hrvatska vojska. Dakle, u vrijeme osnutka 1. gardijske brigade „Tigrova“. Možemo s pravom reći da se ona gradila zahvalnim srcem hrvatskoga puka i rasla na ponos svih nas, zajedno s hrvatskom vojskom, u vrijeme herojske obrane naše domovine.

I tada se, u ovoj crkvi još ni izdaleka dovršenoj, iskreno i usrdno molilo. Ljudi su podizali ruke k nebu, posebno Blaženoj Djevici Mariji - „Svetoj Mati slobode“ da nam isprosi mir. I da čuva naše branitelje. Shrvani nevoljama života i tugom za poginulima, mnogi su zbog gubitka svojih najmilijih u molitvi tražili utjehu i snagu. Tome na poseban način svjedoči „Pieta Croatica“, Lackovića Croate, na vanjskom dijelu kenotafa, na pročelju crkve, koje sve više postaje omiljeno mjesto Zagrepčana, ali i drugih koji ovamo navrate, pale svijeće i mole za naše branitelje.

Draga braćo i sestre! Svetište „Svete Mati slobode“ posebno je mjesto duhovnog i nacionalnog sjećanja. Imena svih poginulih u obrani domovine upisana su u kenotaf ove crkve iza oltara. Tako ovaj posvećeni prostor ostaje trajni podsjetnik na odanost hrvatskog čovjeka domovini i snažno nadahnuće u čuvanju slobode, o kojoj pjeva Ivan Gundulić. Ovo sveto mjesto, prostor je u kojem već godinama slušamo Riječ Božju koja nas usmjerava i odgaja, tješi i snaži, okuplja i nadahnjuje.

U današnjem evanđelju evanđelist Luka prenosi Isusovu poruku učenicima svih vreme-

na. I nama danas. Zapravo je to niz mudrih izreka kojima nas želi poučiti kako nam se koristiti materijalnim dobrima koja on naziva „nepoštenim bogatstvom“.

Isus bogatstvo ne naziva „nepoštenim“ stoga što bi ono samo po sebi bilo nešto nevaljalo, ili jer se steklo na nepošten način. Tako stečeno bogatstvo svatko smatra nepoštenim. Isus ide dalje, ide preko toga. Čak i ako se na zakonit način nagomilaju materijalna dobra, ostaje činjenica da u svakom obilju ima nešto što mora izazivati opravdanu zadržku u svijesti i ponašanju čovjeka vjernika, Isusova učenika. Naime, bogatstvo veoma lako postane idol, pa se za njim teži kao za najvažnijim ciljem, i jedinom svrhom ljudskog djelovanja i postojanja. Kad materijalna dobra prestanu biti sredstvom činjenja dobra, i zauzmu mjesto svrhe života, postaju idolom. Pa je lako moguće da osoba-čovjek u vrijednosnom sustavu ljudi ili organizacija kojima je profit jedini cilj, nema nikakvu vrijednost, i da se u ime stjecanja profita uništavaju čitavi narodi i cijeli naraštaji.

Tomu smo svjedoci ovih posljednjih godina kako u lokalnim tako i u globalnim okvirima. Iako smo dva milenija udaljeni od trenutka kad je evanđelist Luka zapisao ove retke Svetoga pisma, čini se da ih mnogi nisu niti čuli, a oni koji su ih pročitali da ih nisu shvatili. Posljedice lošeg odnosa prema materijalnim dobrima teške su za čovjeka i zajednicu. I teško će se od njih današnje društvo oporaviti. Mi vjernici na našim slavljenjima ne trebamo ispitivati savjest drugima. Isus nama govori i od nas traži odgovor. Prije svega u ispravnim stavovima koji definiraju naš odnos prema vrijednostima. Tek se tada smijemo upustiti u obrazlaganje riječima. Stoga je pravi ispit

savjesti Isusov govor o vjernosti, a govor o materijalnim dobrima dobra je prilika da jasno pouči svoje učenike.

Isus čovjeka sagledava u cjelovitosti ljudskog bića, ono otkriva svoju veličinu i valjanost u odnosu prema darovima koje je primio od Boga. I materijalna su dobra dar Božji dan čovjeku sa svrhom da može ostvariti sebe. Kad Isus, misleći na materijalna dobra, kaže „Tko je vjeran u najmanjem“, daje potvrdu o vrijednosti osobe koja je kadra primiti i istinska - duhovna dobra, jer „vjeran je i u najvećem“.

Kad materijalna dobra, našom uporabom dobiju kvalifikaciju poštenih, tj. kad se koriste s prvotnom svrhom, za dobro čovjeka - svakog poštenog čovjeka, otkrivaju u čovjeku suradnika Božjega koji sa zahvalnošću živi svoje zajedništvo sa Stvoriteljem i svakim Božjim stvorom. Takav ne zgrće ovozemna bogatstva i ne služi im, nego se materijalnim dobrima ispravno služi. Ona su mu sredstvo za činjenje dobra. Isus je izravan kad kaže: „Ne možete služiti Bogu i bogatstvu“ (Lk 16, 13).

Braćo i sestre! Temeljem Isusovih riječi, spoznajemo da, ako Bog nije na prvom mjestu dolazi do poremećaja vrijednosti. U ovim stvarima nema neutralnosti. Valja nam se opredijeliti. Možda se neki među nama smiju ovoj dilemi poput farizeja kojima je bogatstvo bilo znak Božjeg blagoslova. Smatrali su da je onaj koji je bogatiji u materijalnim dobrima, ujedno i miliji Bogu. Stoga im nije bilo strano bogatiti se, pa i na račun drugih ljudi. Materijalna dobra moraju biti sredstva uzajamnog pomaganja. Onaj kojemu je dano da može raspolagati materijalnim dobrima pokazuje svoju veličinu tek kada pomaže onima koji su u oskudici, osobito ako za to stanje nisu izravno odgovorni.

Najnovija Konferencija lidera svijeta u Cannesu, u Francuskoj, upravo o tome raspravlja. Najmoćniji ljudi svijeta traže rješenje za Europu, čiji bi ekonomski kolaps, ili barem jednog dijela Europe, mogao biti razoran za mnoge. Neravnomjerna raspodjela bogatstva uvijek stvara siromahe, osobe ili države, svejedno je.

Ovih dana pročitao sam članak u jednim američkim novinama iznad kojega je naslikano mnoštvo ljudi, a u sredini stoji Isus koji kaže da ima nešto riba i kruha i poručuje da ih podijele među sobom. I ovaj samit moćnika svijeta svojevrsan je test za bogate zemlje. On se može iskoristiti ukoliko bude sluha i evanđeoskog duha o kojem govori današnje evanđelje za sretan prosperitet ljudi.

Prošlih je dana rekao generalni tajnik Ujedinjenih naroda Ban Ki-moon: „U ova teška vremena najveći izazov s kojim se vlade suočavaju

nije deficit sredstva, to je deficit povjerenja“ („International Herald Tribune“, str. 7).

Dragi „Tigrovi“! Možda se pitate: Postoji li uopće neka veza vaše proslave i ovoga o čemu smo govorili? Itekako da ima. Svojim ste odnosom devedesetih godina, branili, među ostalim i pravo svakog čovjeka koji živi u ovom našem društvu, da ima dostatno kruha i ruha. Da čovjek može živjeti od poštenog rada, svoj na svome. I vjerujem da - iako se do sada nije ostvarilo sve ono što je potrebno da bi nam se društvo i država, narodna i nacionalna zajednica, mogli nazvati sređenima - niste i nećete odustati u davanju doprinosa kako bi se ljudi koji s vama žive osjećali sretnima. Jer niste samoživi, niste egoisti, ne pripadate onima koji misle samo na sebe.

Dragi „Tigrovi“! Neka ne pomute vašu radost i vaš ponos nikakve teškoće, a najmanje omalovažavanja onih koji su zatajili kada je trebalo braniti Domovinu. Valja se i za njih moliti da nađu mir i da se u njima probudi osjećaj zahvalnosti.

Želja agresora za bogatstvom, da uzmu i ono što im ne pripada, donijela je velike materijalne štete svima, pa i njima. Što je još gore, stradali su i ljudi. Stoga je poruka današnjeg evanđelja snažna poruka našem svijetu da se ne može doći do istinske i trajne sreće kroz grabež materijalnih dobara, nego poštovanjem tuđe imovine i pravednom raspodjelom vlastite o čemu svjedoči Domovinski rat.

Vjerujem da mirnije spavate od onih koji su se obogatili u vrijeme kad ste branili Domovinu na prvoj crti obrane. Budite ponosni na svoj dar Domovini. I danas, kada smo u mirnijim vremenima, ostanite i dalje veliki. Potrebni ste svojim obiteljima. Djeca od vas očekuju nadu i podršku, ne toliko materijalnu, iako je i ona potrebna, nego prije svega duhovnu.

Još jednom iskrene čestitke vama, dragi „Tigrovi“ koji ove godine slavite 21. obljetnicu svoga postojanja. Hvala vam na vašem domoljublju, čovjekoljublju i bogoljublju. Svim poginulim i preminulim braniteljima, a posebno dr. Franji Tuđmanu, prvom predsjedniku Republike Hrvatske i vrhovnom zapovjedniku oružanih snaga, želim blaženu vječnost. Ponosni smo na njega i njegovo djelo. Ponosni smo na vas i na vašu žrtvu.

Vi ste, dragi „Tigrovi“, poruka svima nama da u ovim vremenima naše zemlje izdržimo, poput tigrova, nasrtaje svakog oblika nepravde i moralne degradacije čovjeka. Čuvajmo čovjeka, obitelj i etičko-moralne vrijednosti, sačuvat ćemo zemlju. Dobri Bog neka svima bude nagrada, a vama još jednom hvala na svakoj žrtvi i ljubavi koju ste uložili u dobro drage nam domovine Hrvatske. Amen. ■

Uvođenje u službu novog vojnog kapelana Zagreb, 24. studenog 2011.

Nije rijetko čuti pitanje: čemu svećenici u vojsci? Da, svatko ima pravo tražiti odgovore na pitanja koja u sebi nosi. Tako i na ovo pitanje. Istovremeno valja znati da je ustavno pravo svakog čovjeka živjeti i očitovati svoju vjeru, te imati službenike vjere koji će ga upućivati i u nauk, i s njime slaviti otajstva vjere. Zašto to pravo osporiti našim vojnicima katolicima? I tko to smije činiti u zemlji slobode? Gadno je to kad takvo pitanje postavljaju ljudi koji imaju ne samo iskrivljeni pojam vojnika nego svojim pitanjem otkrivaju određeni stav ljudi prema životu i svijetu, koji je u suprotnosti s većinom ljudi. Vojska nije tu da ubija, kako nedavno netko reče, nego da bude čuvar mira među ljudima, da bude u službi naroda i domovine, da bude jamac dostojanstva i prava čovjeka, skupina i naroda.

U petak 21. listopada ove godine održan je u Vatikanu Međunarodni kongres vojnih ordinarijata povodom 25. obljetnice izlaženja papinskog dokumenta „*Spirituali militum curae*“, koji govori o duhovnoj skrbi među vojnim odnosno policijskim snagama. Vojni nadbiskup Španjolske imao je zapaženo predavanje u kojem je prikazao kako je vjera trajna povijesna stvarnost i nužno je potrebna za ustroj svakog zdravog i istinski demokratskog društva. Stoga su sve zemlje, koje su se uključile u demokratski sustav vladavine, prihvatile i vjeru kao nezaobilazni faktor u razvoju ljudskog društva. No, da bi se mogao odvijati što kvalitetniji i bolji duhovni rad u vojsci, s njim su povezani i odgovarajući prostori, a to su bogoštovni prostor te ured za kapelana i njegova pomoćnika. Stvaranje takvih sadržaja ujedno su ogledalo i stvarni pokazatelj jedne zemlje koliko joj je stalo da saživi demokracija u svojoj punini i dosljednosti.

Rekoh da je isповijedanje vjere pravo svakog čovjeka pa prema tome i vojnika i redarstvenika. Vjera nije po-

vlastica nikakvog određenog političkog režima. Stoga nas pomalo iznenađuju izjave ljudi, posebno u predizborno vrijeme, koji, kada je riječ o vjeri, daju naslutiti da će vjernicima, kada dođu na vlast, uskraćivati njihova osnovna ustavna i demokratska prava. Tim svojim izjavama daju do znanja da ne žele prihvatiti istinsku demokraciju, a sebe nazivaju, što je još gore, velikim demokratima. Nisu ni svjesni da takvim svojim držanjem pokazuju da su nasljednici jednoulmlja koje je donedavno vladalo u svijetu.

Vojnici vjernici pripadaju posebnom organizacijskom obliku Crkve, ljudima koji tvore Crkvu koja živi u posebnim uvjetima života, a to su pripadnici vojno-redarstvenih snaga. Kao što osnivanje jedne biskupije ima za cilj što bolje evangelizirati vjernike tako i osnivanje vojnih biskupija, odnosno vojnih ordinarijata, imaju za cilj razviti puninu kršćanskog života.

Crkva ne nalaže ljudima bilo što i ne nudi bilo kakav moralni sustav. Ona nudi ljudima Boga. Ona otvara put prema Bogu. Tako daje ljudima ono što najviše očekuju, što im je najviše potrebno i u čemu im može najviše pomoći. Ona to posebno čini po velikom čudu ljubavi koje se uvijek iznova događa. Da je čovjek ugrožen, da ugrožava sebe i svijet, to je očito. Čovjek može biti spašen samo ako se u njegovom srcu razviju moralne sile, sile koje mogu doći iz susreta s Bogom, sile koje pružaju otpor. Utoliko nam je potreban on, drugi, koji nam pomaže da budemo

ono što sami ne možemo i potreban nam je Bog Isus Krist koji nas sabire u zajednicu koju nazivamo Crkvom.

Stoga je imao pravo jedan od obnovitelja Europe Robert Schuman koji je rekao: „da treba sve poduzeti da duhovni napredak ide usporedo s materijalnim napretkom“, jer bez moralnih načela vlada nasilje i kriminal, poroci svake vrste, ruše se i raslojavaju ljudi i obitelji. Nije dovoljno promijeniti društveno-politički sustav, zakone i vlast, mora se prije svega mijenjati čovjek osobno i zajednički, u svijesti i praksi, u obitelji i društvu, u međusobnim odnosima i radu i dojučerašnjim navikama.

Ako je cilj Vojnog ordinarijata evangelizirati svijet vojske, odnosno policije, navijestiti im evanđelje i pružiti sredstva spasenja kao što su sakramenti, njima se omogućuje dublji susret s Isusom Kristom, a to znači veće ostvarivanje svetosti života na koju su svi pozvani snagom krštenja.

Vojnički život kršćanina dovodi se u svezu s prvom i najvećom zapovijedi ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Vojnik kršćanin pozvan je ostvariti svoje poslanje u ljubavi, izvršavajući službu mira u prostoru u kojem živi i djeluje. Zar nismo bili svjedoci mnogih naših vojnika koji su bili spremni dati svoje živote da bi drugi živjeli? Imamo, hvala Bogu, bezbroj takvih primjera.

Kad govorimo o vojniku, odnosno njegovoj ljubavi prema bližnjima, njegova se ljubav često očituje i u mirnodopskim situacijama, prigodom potresa na primjer, poplava, pružanja pomoći izbjeglicama. Među njih se ubrajaju i vojnici u

mirovnim zemljama koji obilaze gradove i područja kako se ljudi ne bi međusobno ubijali. Puno je muškaraca i žena u odorama, koji ljube istinu, koji žele promicati mir i zauzimati se poput pravih Kristovih mučenika u služanju vlastitoj naciji, favorizirajući promicanje temeljenih ljudskih prava naroda. No, da bi to mogli činiti, gotovo su bespomoćni bez snage Božje, koju im nudi Evanđelje, molitveni i sakramentalni život. Zato su osnovani vojni ordinarijati u svijetu kako bi preko svojih svećenika pružili duhovnu pomoć ljudima kao što su vojnici i policajci.

Ulogu prisutnosti predstavnika Katoličke crkve među vojno-redarstvenim snagama veoma je lijepo rekao mons. Monterisi, izaslanik Sv. Stolice prigodom blagoslova zgrade Vojnog ordinarijata, 5. kolovoza 2003. godine: „Glavna je zadaća biskupa i kapelana vojnicima i redarstvenicima katolicima, i njihovim obiteljima, naviještati evanđelje, te pružati kršćansku poruku i milosni dar što ga nude sakramenti“.

Zahvaljujem ocu Provincijalu Trećoredaca na razumijevanju i pomoći koji nam je dao o. Marka. Njemu želim iskrenu dobrodošlicu.

Svaki početak je težak, ali se nadam da će fra Marko rado i s ljubavlju i znalački raditi svoj posao, tim više, što se neko vrijeme i školovao u Rimu za određene teološke discipline. A vi ga primite kao svoga prijatelja koji vam uistinu dolazi otvorena i prijateljskog srca i želi vam dobro kako bi vam mogao pružiti ono na što je pozvan svaki svećenik, a to znači ponuditi svakom vojniku poruku spasenja koju nam je donio Isus Krist. Amen. ■

Dan kapelanije „Sv. Gabrijel arkandeo“

93. zrakoplovna baza, Zemunik Donji, 29. rujna 2011.

Anđeo Gabrijel triput se pojavljuje u povijesti ljudskog roda: dvaput u Starom i jedanput u Novom zavjetu. Uloga mu je prenijeti i poučiti ljude o skrivenim Božjim naumima koji se odnose na njih. Ukazuje se proroku Danijelu, ukazuje se svećeniku Zahariji i govori mu da će njegova žena Elizabeta začeti u starosti i roditi sina; ukazuje se u Nazaretu Mariji Djevici s viješću da će začeti Duhom Svetim i roditi Isusa Krista, Spasitelja ljudi.

U svojem ukazanju proroku Danijelu (9 poglavlje), Gabrijel govori koliko će još vremena proći do dana kada će se pojaviti Spasitelj svijeta. On to izriče simbolikom broja sedamdeset sedmica (broj 7, punina vremena). U tom će se vremenu pojaviti „Knez Pomazanik“, kako naziva Spasitelja svijeta. Opisujući vrijeme od tih „sedamdeset sedmica“ iznosi nam mnoštvo „crnih“ podataka, a odnose se na velike progone vjernika. To je vrijeme u kojemu će „bezakonici navršiti mjeru“ i „nesmiljeno pustošiti; vrijeme u kojemu će „bezakonici“ zatirat „junake i narod Svetaca“ te će „prijevvara uspjeti“; vrijeme u kojemu će „bezakonici“ „iz čista mira upropastiti mnoge“.

Istovremeno, anđeo Gabrijel iznosi i lijevu stranu razdoblja od „sedamdeset sedmica“ i kaže: bit će to vrijeme iščekivanja i pripreme svijeta; događat će se obraćenje svijeta, što on opisuje kao „okončanje opačina i stavljanje pečata na grijeh, tako da će se zadovoljština dati za bezakonje i uvest će se vječna pravednost. No, unatoč ovim pozitivnim pokazateljima promjene unutar tog razdoblja, anđeo naglašava da će i tada ono biti „teško vrijeme“, dapače „Pomazanik će biti

pogubljen“, ali, napominje anđeo Danijelu, „ne za sebe“ (usp. Dn 9, 24-26).

Braćo i sestre, dragi i poštovani vjernici pripadnici Hrvatskog ratnog zrakoplovstva, iako se ovo proroštvo vašeg zaštitnika anđela Gabrijela smješta u II. stoljeće prije Krista (164 godine), ono je i danas tako živo i tako istinito kao da ga svojim očima gledamo. Danas, dvije tisuće godina nakon dolaska Spasitelja svijeta među nas ljude, ovaj svijet ljudi pun je progona nedužnih i nemoćnih; mjera se bezakonika već davno napunila; nesmiljeno pustošenje i jakih i slabih ne jenjava. Posve smo sigurni da je anđelovo proroštvo o „prijevvara koja će uspjeti“, o laži koja će cvasti i biti okosnica čovjekovog razmišljanja o sebi, o svojem ostvarenju kao i o razvoju čovječanstva, sasvim istinito.

Jasno nam je, braćo i sestre, da ništa nećemo postići pukim konstatacijama (sagledavanjem) stanja. Valja nam stati i vidjeti, poput proroka Danijela, gdje smo: koji uzroci vode do ovakvog stanja i koji su izlazi, bilo za nas vjernike kao i za društvo u cjelini, iz ovakvog stanja obmane i laži.

Kad je prorok Danijel čuo sav anđelov „crni govor“ o vremenima, upustio se u traženje njihovih uzroka i izlaza iz navedenih zala. U tu se svrhu on povlači u prostor mira kako bi čuo istinu o vremenu i o stanju svoje osobe. U toj klimi mira, Danijel ulazi u intimni razgovor s Bogom, Stvoriteljem svega, jer se nada da će tu dobiti odgovor na svoja pitanja kao i na muku naroda.

I doista, u tom molitvenom susretu s Bogom, Danijel uočava uzrok ovog jadnog stanja: nevjera naroda. Nevjera nije puko izjašnjavanje

da „Boga nema“: ona je izbor i gradnja putova protiv Boga. Ona je negacija čovjekovog postanka kao bića slobode, istine, pravednosti i zajedništva. Jer, nevjera uskraćuje čovjeku dubinsku poveznicu sa svojim izvorom: s Bogom vječnim, s Bogom živim, s Bogom besmrtnim, s Bogom istinitim, s Bogom pravednim, s Bogom slobodnim, s Bogom graditeljem čovjeka kao besmrtnog i slobodnog bića, s Bogom dobra, s Bogom ljubiteljem čovjeka, s Bogom Stvoriteljem svega i s Bogom puninom svega. Tu „nevjeru“ naroda, Danijel izriče priznanjem: „Mi sagriješismo, bezakonje počinismo, zlo učinismo, odmetnusmo se i udaljismo od zapovijedi i naredaba tvojih. Nismo slušali sluge tvoje, proroke koji govorahu u tvoje ime našim kraljevima, našim knezovima, našim očevima, svemu puku zemlje“ (Dn 9, 5-6).

Nakon što je uočio „uzroke“ zala koja biju narod, Danijel traži odgovor na njih. Odgovor je u povratku naroda na svoj korijen. A korijen njegov je u onom davnom Savezu što ga je Bog sklopio s narodom i postavio „dugu“ kao znak njegove vjekovječnosti. Narod, ako hoće bolju budućnost mora prihvatiti istinu o sebi, o svojoj povijesti i o Bogu kakav se pokazao u njoj. Zato će Danijel savjetovati: valja priznati da je Bog ipak različit od čovjeka i izreći to priznanje: „U tebe je, Gospodine, pravednost, a u nas stid na obrazu... Gospode, stid na obraz nama, našim kraljevima, našim knezovima, našim očevima, jer sagriješismo protiv tebe!“ (9, 7-8). U tom svojem molitvenom boravku s Bogom, Danijel, dakle, vidi izlaz iz jada naroda: pribjeći Božjem milosrđu i oprost, a narodu javlja: „U Gospoda je Boga našega smilovanje i oprostjenje...“ (9, 9-10). Poruka je, dakle, obrat egzistencije: prihvatiti odgovornost za zlo i krenuti putem dobra koje dolazi od Boga koji je samo dobro.

Vratimo se, braćo i sestre, Gabrijelovim „crnim danima“ i Danijelovim „izlazima kako ih prepoznamo u našem vremenu.

Razoriti temelje kuće, i misliti da će kuća čvrsto stajati, velika je zabluda. Ona može ostati samo kao ruševina. Upravo se to događa našem suvremenom svijetu i čovjeku u njemu. Svijet i čovjek bez svojeg temelja, bez svoje bitne (izvorne) i egzistencijalne usidrenosti u Bogu, ruševina je i kao ruševina, ni čovjek ni svijet, nisu istiniti pokazatelji ni pravog čovjeka ni pravoga svijeta: Pa, kao ruševina ne mogu biti ni znakom Boga. Neodgodiv je, stoga, zadatak suvremenog čovjeka, bez čijeg rješenja naš svijet neće opstati: zadatak sveobuhvatnog povratka čovjeka na njegov izvor: omogućiti mu da se napije one „vode“ iz koje je nastao i u kojoj je nastao, „vode života“ Božjega, a ne da pije iz smrti svoje nemoći.

Ako ovu neophodnost i „žurnost povratka“

prenesemo na naše konkretne crkveno-društvene prilike, osjećamo isto. Crkva će sve više postajati „ljuštura“ koja će govoriti da je tu postojao život i da je negdje izgubljen. Crkva se mora vratiti „tajni“ čovjeka, „tajni Boga“ i „tajni“ svijeta. Kada kažem „tajni“ ne mislim na neku „zatvorenost i nepristupačnost“ čovjeka, Boga i svijeta. Naprotiv. Ako Crkva ne navijesti i ne svjedoči čovjeka kao „tajnu“ to jest kao živi otisak Boga živoga, Boga pravednoga, Boga slobodnoga, Boga istinitoga, tada suvremeni čovjek nema mogućnosti saznati ni tko je, ni gdje mu je put i smisao. Crkva se mora distancirati od jednodimenzionalnog razumijevanja čovjeka kao „bića potrošnje“, „bića razvrata“, „bića kapitala“, „bića karijere“, bića reduciranog na parametre smrti.

Dalje, ako Crkva ne uspije svojim postupcima i svojom vjerom navijestiti i posvjedočiti „tajnu“ Boga, to jest njegovu svetost, njegovu ponudu oprosta, milosrđa, mira i slobode, njegov odnos s čovjekom i svijetom, odnos kakvog je pokazao u osobi Isusa Krista Sina Božjega, (ako to Crkva ne pokaže) suvremeni čovjek ne može doći do istinske spoznaje i vjere u Boga koji je Otac i počelo svega.

Dalje, ako Crkva ne uspije svijetu otkriti „tajnu“ svijeta, a ona se nalazi prije svega u izvoru svijeta kao djela Božjega, u naravi svijeta kao mjestu nastanka i ostvarenja svega; u budućnosti svijeta kao posve novoj i besmrtnoj stvarnosti, svijet će ostati u mraku svoga loma i svoje nemoći.

Očito, Crkva se u svojoj cjelini (naroda, redovništva, svećenstva i biskupstva) mora zamisliti je li njezina prisutnost danas u ovom svijetu takva da čovjek može doći do triju potrebnih spoznaja: spoznaje sebe, spoznaje Boga i spoznaje svijeta. Potrebno je hijerarhijskoj Crkvi manje „vanjštine“ i žudnje za „medijskom izloženosti“. Nužno joj je dubinsko snimanje same sebe i svojeg poslanja danas. Potrebna je Crkvi „naroda Božjega“ jača svijest da je upravo taj narod – Crkva. Crkva nije izvan nas, Crkva nije zgrada, Crkva nije njezin velikodostojnik. Crkva je zajednica krštenih ljudi koja vjeruje, štuje i slavi Boga i njegova djela. Crkva danas u svijetu treba uzeti ulogu anđela Gabrijela: biti prijenosnica Božjeg govora i Božjih djela za čovjeka u svijetu.

Glede našega društva, promatrana u svjetlu riječi Božje, iznijet ćemo samo nekoliko zapažanja koja će nam pomoći razumjeti ga. Prije svega, društvo je skup dotičnih ljudi. Ono ne može biti različito od ljudi koji ga tvore. Jer oni ga uspostavljaju, daju mu smisao i sredstva za njegovo ostvarenje. Ako je čovjek koji tvori društvo ruševina, onda je iluzorno očekivati da društvo može biti autentično ljudsko. Druga naša napomena, za nas posebno važna, je: danas se zapaža veliko

i užurbano odstupanje od povijesnog identiteta našega naroda. To znači da se ruše tisućljetni njegovi temelji, a ubrizgavaju mu se „piloni“ koji nisu adekvatni ni kompatibilni s njegovom poviješću. Ovdje valja skrenuti pozornost na narav tih neprikladnih „pilona“: jedan je razumijevanje demokracije: ona sve manje biva „glas naroda“, a sve više „glas medija“; drugi neprikladni pilon je razumijevanje ljudskog života: on je sve manje sveta i nedodirljiva stvarnost, a sve više je predmet „neodgovorne odluke“ hoće li mu (mama ili tata) dopustiti da bude ili neće; treći pilon je reducirani pristup čovjeku: biće pomućene odgovornosti i izopačene slobode koje nema svijesti da putuje prema vječnosti; ono se u takvoj odgovornosti i slobodi sve više „utapa“ u besmisao užitka i devijantnog ponašanja, te postaje „medij zarade i karijere“; četvrti pilon je ispražnjeno razumijevanje braka: umjesto kreativnog zajedništva muža i žene, mjesta stabilnosti i potpune predanosti partnera u svrhu obostranog ostvarenja, sve više postaje privremeni način zadovoljavanja sređenih ili nesređenih ljudskih užitaka; peti pilon je defektno poimanje obitelji: koja je sve manje kolijevka života, a sve više predmet karijernih i ekonomskih interesa; šesti pilon je iskrivljena uloga države: sve manje se prepoznaje kao mje-

sto jednakih ljudi, a sve više kao prostor u kojemu se još ima što opljačkati, ničija stvarnost; sedmi pilon je egoistično shvaćanje politike: ona je sve manje služba za opće dobro, a sve više mjesto krađe zajedničkog materijalnog dobra i uništavanje zajedničkog duhovnog i moralnog dobra; osmi pilon je kratkovidnost izobrazbe: koja je sve manje razvoj čovjeka u njegovom bogatstvu ljudskog bića, a sve više priučavanje korištenja „tehnika“ da bi se ovladala mnogovrsna mogućnost komuniciranja. Mogli bismo, braćo i sestre, nizati mnoštvo napomena i pilona koji bi trebali nadomjestiti narušene izvorne temelje čovjeka i svijeta. Ali nam ni to neće koristiti.

Što nam je činiti? Vratimo se istini o sebi, o svijetu i o Bogu. Istina je uvijek bolna, jer zahtjeva usklađivanje bića s pravom stvarnošću. Ovo vrijedi za nas pojedince, za Crkvu kao zajednicu vjernika i za društvo podjednako. Neće nas iz navedenih ruševina spasiti nikakav ulazak u Europsku uniju i nikakvi izbori. Spasit će nas samo radikalni i dosljedni zaokret istini, vjeri u Boga u kojem naše korijenje nalazi hranu, i koji će nam pomoći svojim oprostom da dođemo do spoznaja koje će za nas biti spasonosne. U tom duhu neka vam je sretan Dan kapelanije i neka vas vodi Anđeo Gospodnji Gabriel. Amen. ■

Dvanaesta postaja križnog puta Marija Bistrica, 3. listopada 2011.

Raspet je onaj koji reče: „Blaženi siromasi“, „Blaženi milosrdni“, „Blaženi žedni pravednosti“! „Ljubite se međusobno“! „Jao vama bogataši“! „Jao vama koji ste sada siti“! „Jao vama koji ne poznajete i ne prihvaćate brata svoga“!

Braćo i sestre, nakon što smo razmišljajući prolazili Isusov križni put, možemo sada očitovati smisao svojeg dolaska na Mariju Bisticu: mi smo tu zbog svoje vjere u Isusa Krista, osuđenog Boga i čovjeka. Tu smo jer vjerujemo da je upravo taj i takav Isus Krist naš jedini Spasitelj. Mi vjerujemo u Isusa koji pada pod teretom križa.

Znademo da se takav Bog mnogima ne sviđa. Ne sviđa se ni „mudrima“ ni moćnima, ni umišljenima ni samodostatnima, jer Bog koji pada i ponovno ustaje da bi na svojim leđima i dalje nosio križ osude, nije simpatičan. Neki se rugaju Bogu koji pada pod teretom križa i kažu da je previše riskantno vjerovati u takvog Boga. Sugeriraju da bi bilo prihvatljivije da kao heroj, s osmjehom na licu, ide u smrt.

Da, istina je samo jedna: pravi Bog u liku čovjeka i pada i plače, i znoji se krvavim znojem

i osjeća napuštenost i izdaju, ali ne odustaje od križa. Boga koji pada pod teretom križa, traže, prihvaćaju i ljube oni koji su imali iskustvo vlastitog loma i pada, ljudi prepušteni svojoj nemoći. Takvi žele hodati i biti s njime.

U šestoj postaji ovog križnog puta čuli smo da takvog, potrebitog, Boga i čovjeka prepoznaje obična žena Veronika. Ona za sebe ništa nije ni tražila ni učinila. Jednostavno, ona je pružila svoj rubac umornom, krvlju i znojem oblivenom patniku Isusu Kristu. Osim Veronike, Šimun Cirenac u petoj postaji križnog puta čini sličnu gestu. Šimun, umorni povratnik iz polja, uzima križ osuđenika, a da ne pita ni tko je ni zašto ga nosi. Vjerojatno je i sam osjetio važnost ljudske pomoći u potrebi.

Veronika i Šimun uče nas da svoju svetost (a to znači svoje približavanje Bogu i sjedinjenje s njime) ne trebamo programirati. Svetost nije potraga idealnih okolnosti herojstva. Tražena i birana svetost uvijek je komotnost, neka voljena žrtva koja nas smiruje. Naprotiv, biti raspoloživ na dobro u bilo kojem času života i vremena –

kada Gospodin u liku čovjeka potrebnika sasvim slučajno susretne naš život, to je odgovorna i prava svetost. Različite potrebe ljudi naši su putovi svetosti.

Isusovi učenici uvijek se nalaze pod križem čovjeka koji ostane bez nade. Naći se pod tim križem u raspoloženju da pomognemo umornom čovjeku i narodu i htjeti ponijeti breme svojeg i njegovog života. Naći se pod tim križem onda kad čovjek i narod ne budu ni sigurni, ni smion, ni puni optimističnih planova. Biti pod tim križem onda kad su čovjek i narod dotučeni, u beznađu, obuzeti mislima da neće uspjet biti ljudi ni ostati narod.

Braćo i sestre, ovakvu logiku života razumiju samo jednostavni i siromašni ljudi, ljudi svjesni svoje nemoći i dobrote Božje. Samo oni znaju i vjeruju da je svetost i spasenje žrtva Pravednika koji razumije koliko je snažna ljubav i koliko je pogubna sebičnost. I ništa više.

Ovdje, na vrhu ove Marijanske kalvarije, spoznajemo kako je naša pakost i naša „mudrost“, ustvari pakost i „mudrost“ roda ljudskoga, pribila Krista na križ. Uočavamo ovdje i posebnost ove grozne muke i smrti: ovaj Patnik ne priušti radost i zadovoljstvo svijetu da barem krik mu patnje čuje. Ovdje vidimo da on umire bez uzvika prokletstva, bez predbacivanja bilo

kome prezira i krivnje. Ovdje doživljavamo da takav njegov odnos osuđuje naše izopačeno očekivanje. Ne dopušta nam da ga uvučemo u prljavu igru naše „mudrosti“.

Danas, s ove kalvarije vidimo da su u ovoj slobodnoj i već punoljetnoj zemlji, mnogi ljudi i ugroženi i obespravljani, ranjeni i prezreni, te su u mnogočemu što pripada temeljnim ljudskim potrebama uskraćeni. Oni su u svojim patnjama, u smrtnim opasnostima, vjerovali Kristovoj riječi i njegovoj poruci mira i pravde. Vjerovali su i svojoj žrtvi za Domovinu i nadali se da će ona naći pravedno uporište u očima odgovornih u društvu. Stoga, oni danas pitaju Crkvu Kristovu: kako je moguće, i zašto mi vjernici dopuštamo, da je lice Gospodina Isusa Krista, tako zamagljeno u njoj i u našem društvu? Oni danas pitaju naše društvo: zašto se dogodilo i događa da siromasi i dalje budu siromasi, a lopovi i karijeristi da kroje mjeru mogućnosti sirotinje?

Obični ljudi vide da od svega što Gospodin reče po Crkvi i što najodgovorniji u društvu obećaje, nije ostalo ništa osim zabrinutih lica, osim gomila praznih čahura, osim raznovrsnih oblika „gladi“, osim straha pojedinca i naroda, osim stalne potrebe da dokazujemo nekima u zemlji i izvan zemlje kako nismo ni agresori ni ubojice, nego čuvari i branitelji zemlje. Ostade nam sram

zbog početnog oduševljenja i nade. Ostala nam je ispražnjena ljubav kod mnogih i žrtva koja je danas upitna. Ostala nam moć nepravde i iskustvo nemoći? Blago nama ako smo sačuvali nadu: ne dajte nadu, jer ona je ukorijenjena u Bogu u kojeg vjerujemo, čiji križni put prolazimo danas.

Nemojte se čuditi da Isusova riječ, koja je u teškim osobnim i kolektivnim situacijama Crkve i zemlje bila život i snaga umornima, sve više postaje beznačajna u očima moćnih i bezobzirnih ljudi politike, gospodarstva i medija. Kao da ju se želi iščupati iz srca i memorije ove kršćanske zemlje.

Braćo i sestre, uprite svoje oče s ove kalvarije na onu drugu stranu ove gorke praznine. Ako ne tražimo Gospodina Boga s onu stranu našega straha, s onu stranu svoje pustinje, s onu stranu ponora našeg beznađa, tada je posve pošteno da i sami izvjesimo natpis da je Bog mrtav. Ta, koliko su nam puta i u nedavnoj povijesti u lice govo-

rili: pokopali smo vam Boga. Sa zadovoljstvom i bez straha bacali su se na braću našu mržnjom onih koji ne poznaju novost našega sutra koje se nalazi u vjeri našoj. Opili su se svojom nadmoću i arogancijom. Ali vjernička strpljivost siromaha pred grobom u kojeg je položena njihova nada, ne obmanjuje. Kamen mržnje ne spašava nikoga. Spasenje se rađa svaki dan iznova. Ono je u našoj dubokoj povezanosti s ovim kojeg smo slijedili na križnom putu. Da! Možemo i danas s njime vikati: Oče, zašto si nas ostavio? Ali, učimo se čekati i ne posustati u vjeri u Sina Božjega. Uložimo se svi da nam Crkva bude čistija, da nam država bude odgovornija, da nam zemlja bude plodnija, da nam obitelji budu ustrajnije, da nam ljudski život bude svetiji, da nam kultura bude zrelija, da nam duša bude čovječnija. Tada će naša nada, osim u Bogu koji nas ljubi, imati i svoje uporište u tom našem ulogu. Ostanite Isusovi! Svanut će dan uskrsa. Njegov grob je prazan. Bit će i naš. Amen. ■

20. obljetnica Središnjice elektroničkog izviđanja Zagreb, 7. listopada 2011.

U današnjem čitanju Božje riječi susrećemo se s prorokom Joelom (1, 13-15; 2, 1-2), prorokom - izvidnikom Božjim za ljude. On je sav u službi "osmatranja", "oslušivanja", "uočavanja" i "tumačenja" onih glasova i znakova, onog govora koji dolazi od tajne Boga. Prorok Joel sav je okrenut k Bogu da dokuči njegov naum i da ga prenese ljudima kao poruku spasenja.

U tom oslušivanju, Joel - izvidnik uočava ne baš tako radosnu budućnost. Dapače, ona je stravična, a izražava ju kao: "Dan pun mraka i tmine, dan oblačan i crn". Na temelju onoga što je vidio, reče Joel: "Jao dana!" Joel je vidio ono što će se događati s onu stranu povijesti, to jest kad vrijeme prestane i nastane besmrtna egzistencija bez vremena. Ova prorokova moć da prozre sva vremena, i ugleda stvarnost s onu stranu vremena, dar je i naziva se proroštvo. To znači da prorok snagom Božjom vidi, snagom Božjom prepoznaje i snagom Božjom prenosi ono što je vidio. Bog, dakle, dopušta pojedinim ljudima da dublje uđu u tajnu njegove naravi i u njoj zapaze naume Božje o bližoj ili dalekoj budućnosti svijeta, jer sav svijet sa svojim jučer, danas i sutra nalazi se u vječnom Bogu.

Izvidnik Joel ne opisuje detaljnije narav ovoga "dana punog mraka i tmine". On se radije okreće k onima koji svojom životom i poslanjem mogu taj dana učiniti "danom sunca i

svjetlosti".

U tom svom naporu, prorok se najprije obraća "svećenicima", jer ih smatra službenicima svetoga, upravo onoga u čijoj je moći promijeniti mrak u svjetlo, i poziva ih da "se opašu s kostrijeti i da žaluju". Njih kao službenike žrtvenika poziva da "nariču", "da "prenoće u kostrijeti", da "narede sveti post" i "proglase zbor svećani". Razlog zahtjeva za ovakvim zakretom u životu svećenika, Joel vidi u žalosnoj činjenici: "Iz Doma vašeg Boga nesta prinostice i ljevanice". Nestalo je čašćenje i slavljenje Boga kao Boga. Očito je da je svećenstvo Joelovog vremena odstupilo od svoje službe svetoga i odalo se službi profanoga, njegujući prijateljstvo s dvorovima, s vlašću i međusobno podilaženje, što je vječna napast da odgovorni ljudi postanu neodgovorni. Potreba, dakle, da se najprije "svećenici" obrate, "žaluju", "poste", za proroka Joela je sudbonosna, jer samo oni mogu vratiti ugled Boga Svetoga, i čast Doma Božjega. Upravo ta zanemarenost "svetoga" sa strane svećenika učinila je onaj daleki dan (Sudnji dan) "Danom crnim i punim tmine".

Joel se, nakon što se obratio svećenicima, obraća "starješinama" naroda. Njima prenosi Božju poruku da "sazovu sve stanovnike zemlje". Govori neka ih sazovu "u kuću Gospodina, Boga svojeg" i tu neka ovako "zavape Gos-

podinu: 'Jao dana'. Osim "svećenika", dakle, za budućnost naroda odgovorni su i "starješine". I oni mogu pridonijeti da se "dan mraka i tmine" pretvori u "dan svjetlosti i sunca". Kako? Vršeći svoju ulogu posvješćivanja naroda o stanju u kojem se nalazi i upoznavajući narod s onim što Bog za nj predviđa preko proroka. Prava reakcija naroda nakon što je postao svjestan stanja i upoznat s budućnošću, je goraki usklik "Jao dana". Ovime prorok Joel govori da se: ne smije tajiti ni skrivati spoznata budućnost naroda, ona budućnost koja slijedi iz sadašnjeg stanja naroda kao njegova posljedica. Joel, kao "izvidnik Božji", savjetuje da odgovorni starješine pozovu narod na radikalni zaokret, na kvalitetnu promjenu koja će "dan pun mraka i tmine" okrenuti u "dan svjetlosti i sunca".

Istina je, dakle, da "nevjera" i zaborav "vjerničkog identiteta", odvajanje od jedinog Svetoga, uzrokuje katastrofalnu budućnost ljudi. Zašto je to tako? Jednostavno zbog toga što se sve živo, ako je odrezano od svojeg korijena, suši. Isto je i s čovjekom. On, koji je "otisak" Boga živoga u svijetu, živi dok ima svoju životnu poveznicu s Bogom. Čovjek koji je "otisak" Boga slobode u svijetu, slobodan je dok ima svoju poveznicu s Bogom svoje ljudske slobode. Čovjek, koji je "otisak" Boga ljubavi, dobrote, pravde i oprostata u svijetu, bit će sposoban ljubiti, biti dobar, pravedan i praštati dok ima svoju poveznicu s takvim Bogom. Čovjek koji je "otisak" Boga istine, bit će sposoban spoznati i svjedočiti istinu dok bude imao svoju poveznicu s takvim Bogom. Vjera, dakle, nije skup nekih istina koje moramo naučiti ili određeni broj obreda koje moramo izvršiti. Ona ili je izvor novosti u nama ili nema smisla. Isto je s "nevjerom" pojedinca ili naroda: nevjera nije jednostavni iskaz da "Boga nema", nego "gradnja" čovjeka i svijeta na načelima koja su protivna čovjeku i Bogu.

Zatvoriti čovjeka u vlastitu samodostatnost znači zatvoriti ga u njegovu nemoć. Dužnost je i "svećenika" i "starješina" otvarati čovjeka njegovim mogućnostima koje dolaze "odozgor" i pomoću kojih on nadilazi svoju zatvorenost u obzorje smrti. Braćo i sestre, bitna novost kršćanstva nije toliko u tome što iznosi na vidjelo određenu nauku o čovjeku, nego u tome što je čovjeka u njegovim temeljima Bog povezao sa sobom u osobi Isusa Krista u kojemu je pobijeđena naša smrtnost i otvorena vječna budućnost. Upravo ta vječna budućnost jedina je mjera čovjeka kao izvorno besmrtnog bića. Stoga, mi kršćani, u svojoj sredini i u svijetu imamo poslanje: biti nositelji i navjestitelji čovjekove novosti i nade svijeta.

Dragi pripadnici Središnjice elektroničkog izviđanja, braćo vjernici. Kakve veze sve ovo ima s vama? Ima, jer prije svega, vi ste ovdje sada vjernici koji ispovijedaju upravo ovu vjeru o kojoj nešto rekoš. Zatim, jer pripadate Središnjici elektroničkog izviđanja. U svojstvu tog svojeg poziva i djelatnosti, vi ste, poput proroka Joela, "izvidnici". Istina, on je Božji "izvidnik" za ljude, a vi ste "ljudski "izvidnici" za narod. Kao što je Joel prihvatio poslanje uočavanja, oslušivanja, prepoznavanja Božjeg govora za dobro ljudi, tako ste i vi prihvatili poslanje uočavanja "znakova" iz kojih će biti čitana dobra ili loša poruka za narod.

U tom duhu, vaše poslanje prepoznamo kao poslanje ljudi koji su u funkciji opstojnosti, neovisnosti, jedinstvenosti i suvereniteta zemlje: dakle, omogućujete ovoj zemlji da bude. Vaše poslanje prepoznamo kao rad "protiv nasilnog rušenja državne vlasti": dakle, omogućujete u ovoj zemlji opstojnost pravnog poretka. Vaše poslanje prepoznamo kao rad na "očuvanju ljudskih prava i temeljnih ljudskih sloboda": dakle, vi ste čuvari naše slobode i prava. Vaše poslanje prepoznamo kao rad na "očuvanju gospodarskog sustava" države i "sigurnosti građana": dakle, vi ste u funkciji razvoja i mira zemlje.

Velika je dragocjenost, plemenitost i dostojanstvo vaše službe i poslanja. Dovoljno je samo spomenuti da: čuvate zemlju krvlju stečenu, - zemlju čija je cijena život; čuvate njezin pravni poredak - blago zemlje; čuvate naša ljudska prava i slobode - blago čovjeka; čuvate naše gospodarstvo - sredstva za izrastanje zemlje i čovjeka; čuvate našu sigurnost - život građana u miru. Vašim radom "elektroničkog izviđanja" osiguravate da imamo svoje "sada" i svoje "sutra".

Naravno, u vašem poslu obvezuju vas etička i moralna načela: časno izvršiti svoje poslanje na dobrobit svakog čovjeka koji vam je posredno ili neposredno povjeren. Uvijek tako da zbog vaše djelatnosti nitko ne bude ugrožen u svojem dostojanstvu i u svojoj intimnosti.

Znamo, poštovani pripadnici Središnjice za elektroničko izviđanje, da ste od početka do danas ustrajali u nesebičnoj ljubavi prema Domovini, njezinim građanima i njihovim vrijednostima. Neka ova proslava 20. obljetnice vašeg djelovanja bude za vas sretna okolnost još intenzivnijeg i stručnijeg rada i poslanja kako biste izvršili povjerenu vam ulogu onih "izvidnika" koji će nam posredovati informacije koje će omogućiti i narodu i zemlji njezino izrastanje u slobodi, čovječnosti i dostojanstvu. Neka vam je sretno. Amen. ■

Posveta Crkve hrvatskih mučenika

Propovijed kardinala Josipa Bozanića, Udbina, 10. rujna 2011. godine

Liturgijska čitanja: Neh 8,1-4a.5-6.8.10.; 2Kor 4,7-15; Mt 16,13-19

Dragi hodočasnici! Draga braćo i sestre!

1. Posveta crkve uvijek je izniman događaj za vjernički narod, jer posveta prije svega govori otajstvom Božje prisutnosti, ali govori i o zauzetosti Crkve koja je dovršila jedan dio svoga djela, da bi plodonosnije očitovala pripadnost i ljubav prema Bogu i bližnjima. Stoga dan posvete crkve ulazi u jedan od najvažnijih spomena vjernika u zajedništvu kojemu je izvor Isus Krist.

Međutim, ovo danas nije posveta bilo koje crkve, na bilo kojemu mjestu i bilo kojega naslova. Radosni smo što se, nakon izvršenoga zahtjevnog posla, možemo naći ovdje na uzvisini, ponad Kravskog polja, s pogledom koji ne zahvaća samo ova poviješću bremenita hrvatska prostranstva, nego simbolički obuhvaća svu vremenitost i vječnost hrvatskog naroda, smisao ljudskog življenja i ljubavi, svjedočene u kršćanskoj vjeri i nadi.

Na ovom mjestu, s posebnim osjećajima bratskoga poštovanja, zahvaljujem pastiru ove biskupijske Crkve Gospičko-senjske, biskupu Mili Bogoviću što nas je danas okupio na Krbavi i čestitam mu na ovom djelu od nacionalnog značenja. Pozdravljam njegov kler, sve Bogu posvećene osobe i sve vjernike laike Gospičko-senjske biskupije. Pozdravljam oce nadbiskupe i biskupe, mnogopoštovane provincijale te časne majke i provincijalke, sve svećenike i redovnike, kao i časne sestre redovnice. Pozdravljam hrvatske branitelje, sve predstavnike državnih, vojnih, županijskih i općinskih vlasti. Pozdravljam sve vas, dragi hodočasnici.

Ovdje na Udbini uzdiže se Crkva hrvatskih mučenika u koju je ugrađeno puno zalaganja, duhovnih i materijalnih darova, ustrajnosti u poteškoćama, vjerničkog oduševljenja i nesebičnosti. Zahvalni smo za ljude koji su, vođeni neumornim nastojanjima gospičko-senjskoga biskupa, mons. Mile Bogovića, vizionara i idejnog začetnika ovoga projekta, ugradili sebe – poput živog kamenja – u ovaj dom. Danas se spominjemo koraka na tome nimalo jednostavnom putu koji je stvarala i pratila cijela Crkva u Hrvatskoj i hrvatski vjernici diljem Domovine i svijeta.

Danas osjećamo da se u ovoj Crkvi zrcali mukotrpan, zahvalni i ponosni hod hrvatskog čovjeka i naroda u povijesnim mijenama, u kojima kao vjernici uvijek promatramo Božju prisutnost i znamo da samo s pouzdanjem u njega možemo vidjeti puni smisao svoga zemaljskog putovanja i povijesnih događaja u kojima sudjelujemo.

2. Čovjek je gradnjom bogoslužnih i molitvenih mjesta izricao svoju vjeru, a molitva Crkve neprestano objavljuje nutarnju vrijednost, sadržaj i narav zajednice koja moli. Tako posveta crkvene građevine očituje otajstvo zajednice Crkve. I svatko tko želi znati što je, ili, bolje, tko je Crkva, u današnjem obredu to lako vidi.

Sažetak toga sadržaja nalazi se u posvetnoj molitvi u kojoj molimo: "Ova kuća odražuje otajstvo Crkve, koju je Krist svojom krvlju posvetio". Posveta govori da je Crkva upućena na Krista i neodvojiva od Krista. Zato se naziva Zaručnicom. Ona je ujedno i Djevica koja posvema pripada Gospodinu i Majka, "plodna u sili Duha Svetoga".

Jasno je da mi, kršćani, ovaj dom ne vidimo isključivo kao svoje djelo, jer sve što kao vjernici činimo uvijek činimo kao dionici božansko-ljudskoga djela, kao nova stvorenja, kao novi Božji narod.

3. Prva odrednica izabranog naroda jest Božja objava i njegova Riječ upućena ljudima. O njoj nam je progovorio navještaj čitanja iz Knjige Nehemijine.

Dirljivo je, braćo i sestre, čuti kako je narod plakao "slušajući riječi Zakona". U tim je riječima izabrani narod promatrao svoj životni put, svoj povijesni hod. Sjećao se svoga zajedništva s Bogom i vjernosti, ali i svoga kršenja Zakona, svojih lutanja i nevjere. Nad njihove osjećaje i spomen prostrla se Nehemijina utjeha: "Ne žalostite se: radost Gospodnja vaša je jakost". Ta ista riječ i nama je upućena, ali kao ostvarena riječ, kao Radosna vijest, kao Evanđelje Isusa Krista, kao Riječ nad svim riječima i kao Radost nad svim radostima.

Današnje Evanđelje donosi nam susret ljudskog govora i Božje Riječi. Isus pita učenike što govore ljudi i za koga ga oni drže? Kao odgovor na to pitanje Isus dobiva dojmove, mišljenja, nagađanja i stavljanje Isusa u poznata ljudska

iskustva i obrazloženja. Jedino Petar odgovara neočekivano. Apostol Petar odgovara snagom vjere koja ne dolazi od čovjeka, nego od Boga, od Oca koji je na nebesima. Govor vjere nadilazi sve zemaljske i ljudske razloge i vidi onkraj tih granica.

4. Što govore ljudi i što kažemo mi tko je Isus? Često čujemo odgovore na ta pitanja: odgovore kao mišljenja, odgovore kao osobne interese, kao društvena stajališta; odgovore kao poticaje na dobro, odgovore kao sukobljavanje ili ruganje...

Ovdje na Udbini, snažnije nego drugdje, to se pitanje proširuje i osjećamo da postoji jedno, koje danas ne smijemo prećuti: Što govore ljudi i što kažete vi: što je i tko je Crkva? Na to pitanje čuju se još raznolikiji odgovori, a nerijetko su ispunjeni isključivo zemaljskim tumačenjima koja ne dohvaćaju bit i ne vode u razumijevanje. Svjedoci smo napada i nametanja viđenja Crkve kao zemaljske tvorevine. Takvi pokušaji – povijest je nebrojeno puta pokazala – nisu dosegнули željeni cilj uklanjanja Crkve, nego su je ojačali u vjerdostojnosti, što se jasno odražava u mučenicima.

Molitva posvete crkve kaže da je crkva grad sagrađen na brdu, svima vidljiv i svima slavan! Na Udbini je ta slika itekako živa. Crkva je vidljiva i to po svojim vjernicima; po ponašanju i življenju onih koji su prihvatili da je Isus Spasitelj. Ona je i slavna, ali ne po slavi čovjeka, nego po proslavi Boga u Isusovu poniženju, po slavi na križu. Mi vjernici nastojimo Božju ljubav pretočiti u svakidašnji život, u odgovornost za svijet i bližnje, u brigu i nesebičnost.

5. Po Crkvi se Krist očituje da je živ, da djeluje u ljudima i povijesti. Za sebe je rekao da je Put, Istina i Život. Prostor na kojemu se nalazimo govori upravo o tome. Iz udoline koja je slika ljudskog života, obilježenog iskustvom ljepote, ali i trpljenja, uspinjali smo se hodočasničkim putem, imajući pred sobom cilj i noseći ne samo svoje živote, nego i one svojih bližnjih, svoga naroda i svijeta. Na tom putu postoje uzori onih koji su hodočastili prije nas, nadasve svetaca i onih ljudi koji su svoje živote darovali za druge.

Danas se s raznih strana ljudski putovi, kako pojedinaca tako i svega hrvatskog naroda slijevaju na ovo mjesto, gdje progovara istina o ljudskoj prolaznosti, o otajstvu ljubavi, ali i otajstvo zla i mržnje. Cilj današnjeg hodočašća u ovu crkvu jest slavlje za ovim oltarom, slušanje Božje riječi u zajednici Crkve i preporod, pretvorba Duhom Svetim koji nas, grešne ljude, uvodi u svetost.

Dragi vjernici, na ovome spomen-mjestu ima puno poticaja za dublje razmišljanje o našem kršćanskom pozivu u konkretnosti društva

u kojemu živimo. Ova crkva, nama kao vjernicima, ne vodi misao samo na početke kršćanstva u hrvatskom narodu, nego i na baštinu povijesti kršćanstva u našoj zemlji koja je vrlo duga, na što nas je, na današnji dan, prije sedamnaest godina u Zagrebu podsjetio blaženi papa Ivan Pavao II. To svjedoče brojni sveci i mučenici prvog tisućljeća kršćanstva: sveti Kvirin, biskup sisački, sveti Venancije i Dujam iz Solina, sveti Mavro iz Poreča te sveti Euzebijije i Polion iz Vinkovaca. Ova crkva govori o temeljnoj istini naše vjere da kršćanstvo preobražava ljude i daruje vječni život s Bogom.

Krstionica, koja nas obličjem povezuje s hrvatskim stoljećima u krilu Katoličke crkve, stavljena je u središte ove crkve, u križište horizontale i vertikale. Upravo tu se vidi da je cijela povijest i svaki naš život preobražen u krštenju; da se rođenje i smrt potpuno razumiju u Isusu Kristu koji ostaje prisutan i djeluje po onima koji u nj vjeruju.

Ovu crkvu posvećujemo hrvatskim mučenicima, onima koji su prepoznati u našoj Crkvi kao uzori svjedočenja kršćanske ljubavi do prinošenja vlastita života. Oni su najljepši dragulji hrvatskog naroda koji sjaje u našoj povijesti. Tako primjeri sv. Nikole Tavelića, sv. Marka Križevčanina te bl. Alojzija Stepinca, sve do Drinskih mučenica, koje će biti proglašene blaženim 24. ovoga mjeseca u Sarajevu, u različitim vremenima govore istom snagom Kristove žrtve i predanja. Kršćanski mučenici premošćuju vremena i prostore, ohrabrujući nas da ni mi danas ne zamenarimo taj izvor u kojemu se vidi istina života.

6. Kristova žrtva obuhvaća sva ljudska trpljenja. Na hodočašću do ove crkve govorit će nam razni znakovi spomena i voditi nas do oltara. Sjećat ćemo se u kojim je sve okolnostima tijekom povijesti živio naš narod u svojoj vjeri, kakve su žrtve podnesene, što je ostalo i preživjelo od nastojanja.

Udbina se zemljopisno nalazi u središtu Hrvatske. Na ovome će se mjestu simbolički skupiti svi spomeni na stratišta hrvatskih ljudi, da bi bili prisutniji našem duhovnom zrenju i razmatranju Kristova križa. Ovdje se s posebnim poštovanjem sjećamo svih rodoljuba koji su na Krbavskom polju 1493. godine branili svoje obitelji, svoju vjeru, svoj narod i svoju Domovinu. Povijesna su događanja često vodila iz nepravde u nepravdu, a posebno su bolne one koje ne dopuštaju živima spomen na njihove mrtve. Ipak, mislit ćemo prije svega na one ljude koji su očitivali da vole čovjeka i koji su branili slabije i potlačene.

U slavlju Kristova otajstva vršimo spomen i posadašnjujemo njegovu pobjedu nad smrću,

tako često obilato sijanu, i jednako tako brižno sakrivanu. Hrvatski je narod to toliko puta okusio, do te mjere da mu je bilo zabranjeno i oplakivati svoje mrtve. Zemaljski su silnici mislili da se život može utrnuti i da se ljubav može zaboraviti. Kada se zapostavi istina da je život Božji dar, čini se da je čovjeku sve dopušteno. Posebno nam je pak na srcu da ne budu zaboravljeni oni kojima su razni režimi namijenili samo zaborav. I u novijoj povijesti doživjeli smo takvu neljudskost, a i danas je doživljavamo, dok još uvijek tražimo pogubljene i nestale iz vremena nedavnoga ratnog nasilja protiv Hrvatske.

7. Ispred Crkve hrvatskih mučenika naći ćemo se u hodu pokraj lika blaženog pape Ivana Pavla II. koji je Crkvu uveo u treće tisućljeće potičući nas da istražimo svoju prošlost, posebice nedavnu i da otkrijemo blago svjedoka vjere, mučenika koji su sjeme novoga rasta u kršćanskom sebedarju. Dobro je znao da bez suočavanja s tim vrelom i istinom povijesnih događanja, ne postoji radost ni za pojedince ni za narode.

Crkva u hrvatskom narodu uvijek je bila osjetljiva na nepravdu i zločin. Upozoravala je i upozorava i danas da je pogubno poigravati se s povijesnom memorijom. Očito je da još i danas, ponajprije institucije hrvatske države, ne čine dovoljno da bi se osvijetlilo bolno vrijeme i postupanje komunističkog režima i zločina koje su počinili nositelji ondašnje vlasti.

Crkva hrvatskih mučenika mjesto je gdje Kristov križ i vjera u uskrsnuće lome mržnju, čuvajući spomen i moleći za snagu opraštanja. Ali, što znači opraštanje, ako se ne dopušta niti govor o zlodjelima, a kamoli spremnost na traženje oprostena? Kako ići u susret budućnosti i preobražavati je kad zamućena prošlost navlači

mutne zastore na sadašnjost?

Ipak, mi ćemo kao Crkva i dalje tražiti istinu o svim događanjima, naglašavajući žrtvu iz ljubavi kao istinski humus dobra u svijetu. Istodobno ćemo podupirati sva nastojanja institucija koje će promicati istinu i boriti se protiv zla. Crkva, poštujući razne povijesne okolnosti, jasno vidi snagu zla u svim totalitarističkim režimima dvadesetog vijeka; i u fašizmu, i u nacizmu, i u komunizmu. Zlo u sva ta tri oblika snažno se obrušilo upravo na kršćane i na Katoličku crkvu.

Braćo i sestre, svatko tko želi dobro svomu narodu, to ne može ostaviti po strani, bez stava i bez institucionalnog i osobnog suočavanja s istinom. To nas vjernike poziva na molitvu i na čišćenje spomena, u zahvalnosti za svjedoke vjere i čovječnosti u najtežim kušnjama. Stoga je odlukom Hrvatske biskupske konferencije određeno da će ubuduće glavno slavlje u Crkvi hrvatskih mučenika biti na posljednju subotu mjeseca kolovoza, kao spomen na žrtve daleke prošlosti i na žrtve nedavne prošlosti. Zbog toga će se odsada na nacionalnoj razini, u skladu s poticajima Europskog parlamenta, obilježavati Dan crkvenog spomena na žrtve totalitarnih režima upravo ovdje na Udbini.

Draga braćo i sestre, a vi, što vi kažete što je Crkva? Ona je zajednica spomena i življenja Kristove prisutnosti, njegova uskrsnuća koje nas potiče da budemo dar drugima, do prinošenja vlastitoga života. Ona je pozvana da bude uvijek vjerna Kristu i njegovu Evanđelju. To najbolje vidimo u našoj nebeskoj Majci Mariji, čiji zagovor bez prestanka molimo. Ako to zaboravimo, ovdje u Crkvi hrvatskih mučenika na Udbini, u toj velikoj učionici života, toga ćemo se lakše prisjetiti i ponovno učiti od Gospodara povijesti. Amen. ■

Beatifikacija Drinskih mučenica

Zamolba kardinala Vinka Puljića za početak čina beatifikacije s kratkim životopisom, Sarajevo, 24. rujna 2011.

Uzoriti gospodine kardinale, kao nadbiskup vrhbosanski, molim Vas da po ovlaštenju svetog oca Benedikta XVI. ubrojite među blažene pet sestara iz Družbe kćeri Božje ljubavi u narodu poznate kao Drinske mučenice: s. Julu Ivanišević, s. Berchmanu Leidenix, s. Krizinu Bojanc, s. Antoniju Fabjan i s. Bernadetu Banja.

Sestra Marija Jula Ivanišević, krsnog imena Kata, rođena je 25. studenoga 1893. godine u Godinjaku, u župi Staro Petrovo Selo kod Nove Gradiške u Republici Hrvatskoj. Već se od djetinjstva zamjećivala njezina izrazita pobožnost, dobrotu i poslušnost. Voljela je čitati životopise svetaca u želji da ih nasljeđuje. U dvadesetprvoj godini ulazi u Družbu kćeri Božje ljubavi u Sarajevu, zatim odlazi na dvogodišnju početnu formaciju u Beč, tadašnje mjesto odgoja i uprave. Godine 1916. polaže privremene zavjete, a 1923. godine doživotne. U više joj je navrata povjereni služba poglavarice, a od 1932. do 1941. godine mudro i s ljubavlju vodi zajednicu sestara na Palama. Bila je svima prava sestra i prava majka. Koliko je voljela svoje sestre, dokazala je na dan njihova zarobljenštva, 11. prosinca 1941. godine. Kada je na povratku kući shvatila što se događa i da su sestre u životnoj opasnosti, dragovoljno im se i bez oklijevanja pridružila te krenula s njima na križni put i u mučeništvo, iako se mogla spasiti. Podnijela je mučeništvo s 48 godina.

Sestra Marija Berchmana Leidenix, krsnog imena Karolina Anna, rođena je 28. studenoga 1865. godine u Enzersdorfu, nedaleko od Beča u Austriji. U djetinjstvu je rano ostala bez oca te je daljnji odgoj i obrazovanje primila u zavodima Družbe kćeri Božje ljubavi u Beču. Za vrijeme školovanja osjetila je duhovni poziv te je postala članicom te Družbe. Prve zavjete položila je 1883. godine, a doživotne 1892. godine. Nakon prvih zavjeta poslana je kao učiteljica i misionarka u Bosnu, gdje ostaje do svoje mučeničke smrti. Tom je narodu služila s ljubavlju pedeset osam godina: podučavala je i odgajala djecu, voljela siromahe. Kao učiteljica novakinja, pet je godina odgajala mlade generacije sestara koje ju pamte po njezinoj pravednosti, plemenitosti i samodisciplini. Podnijela je mučeništvo sa 76 godina.

Sestra Marija Krizina Bojanc, krsnog imena Jožefa, rođena je 14. svibnja 1885. godine u mjestu Zbure kod Šmarjetskih Toplica u Repu-

blici Sloveniji. Kada je imala šest godina, njezin je otac otišao u Ameriku, nakon čega mu se izgubio svaki trag. Majka je uložila mnogo truda i ljubavi kako bi prehranila i odgojila svojih pet kćeri i jednoga sina, koji je rano umro. Jožefa je pomagala majci te je od djetinjstva naučila brinuti o drugima, a zaboravljati sebe i svoje potrebe. U tridesetšestoj godini ušla je u Družbu kćeri Božje ljubavi u Sarajevu, prve zavjete položila je 1923. godine, a doživotne 1926. godine. Povjereni su joj poslovi u domaćinstvu, u praonici rublja, u vrtu te na poljoprivrednim dobrima pomoću kojih su se uzdržavale škole i zavodi Družbe. Kao osoba bila je tiha i šutljiva, no izrazito marljiva i požrtvovna. Umrula je mučeničkom smrću u 56. godini života.

Sestra Marija Antonija Fabjan, krsnog imena Jožefa, rođena je 23. siječnja 1907. godine u Malom Lipju kod Novoga Mesta u Republici Sloveniji. U ranom djetinjstvu ostaje bez oca, a u jedanaestoj godini umire joj i majka. Od tada brigu za djecu preuzima rodbina, Jožefu odgaja majčina sestra. Kao djevojka osjetila je duhovni poziv te je u dvadesettrećoj godini ušla u Družbu kćeri Božje ljubavi u Sarajevu. U smisao redovničkoga života i predanja Bogu po zavjetima, u drugoj godini novicijata, uvodi je učiteljica novakinja s. Berchmana. Privremene zavjete polaže 1932. godine, a doživotne 1937. godine. Poziv na svetost ostvarivala je obavljajući jednostavne poslove u praonici rublja, u vrtu te na zemljišnim posjedima u zajednicama koje su brinule o uzdržavanju odgojnih ustanova Družbe. Resile su je mnoge vrline, osobito poslušnost, plemenitost i dosljednost. Podnijela je mučeništvo kada je imala 34 godine.

Sestra Marija Bernadeta Banja, krsnog imena Terezija, rođena je 17. lipnja 1912. godine u Velikom Grđevcu kod Bjelovara u Republici Hrvatskoj, od roditelja koji su doselili iz Mađarske. Odgojena u uzornoj kršćanskoj obitelji, rano osjeća duhovni poziv te odlučuje odazvati se. Sa sedamnaest godina ulazi u Družbu kćeri Božje ljubavi. Početni redovnički odgoj prima u Koprivnici i u Sarajevu. U drugoj godini novicijata učiteljica novakinja s. Berchmana uvodi je u ljepotu i veličinu predanja Bogu po svetim zavjetima. Privremene zavjete polaže 1932. godine, a doživotne šest godina kasnije. Nakon položenih zavjeta odlazi na Pale, gdje ostaje do svoje mučeničke smrti. Mjesto njezina

rada i posvećenja bila je kuhinja. Uložila je svu sebe u službu kuharice hrabro se suočavajući s raznim teškoćama. Bila je niska rasta te se kod posla morala služiti stolčićem, no sve je podnosila strpljivo i s ljubavlju. Bog joj je u njezinoj 29. godini ponudio palmu mučeništva. Nije ju odbila, ostala je vjerna i u velikom.

U rastu u savršenoj ljubavi nadahnjivale su se na duhovnosti i karizmi koju je Bog darovao njihovoj utemeljiteljici, službenici Božjoj Franziski Lechner. Svojim su duhom upijale i djelima ostvarivale njezine duhovne preporuke koje je ona osobito istaknula: „Nijednog patnika, a da ga ne utješiš” te „Prihvatite svaku priliku da drugima činite dobro.”

Kada je Drugi svjetski rat bio na pomolu, kao i tijekom samoga rata, prilike za „činiti dobro” postajale su sve brojnije i raznovrsnije. To je vrlo dobro uočilo i iskusilo pet sestara kada su se ratne 1941. godine našle zajedno u samostanu na Palama, nedaleko od Sarajeva. Bile su svjesne tih novih izazova koji su njihovu Družbu, s odgojno-obrazovnom svrhom, potaknuli da se u ratnim nevoljama okrene prema čovjeku patniku, na svim razinama.

Nesebično i požrtvovno služenje ljudima raznih vjera i nacija, najvećim dijelom mještanima pravoslavicima, bila je svojevrsna škola koja ih je pripremala za konačni dar života – za mučeničku smrt. Pod mudrim vodstvom s. Jule, poglavarice te male zajednice, njihovo ekumensko i karitativno djelovanje te ostajanje na Palama, unatoč opasnostima, bilo je ljudima onoga kraja izvor ohrabrenja da zlo nema posljednju riječ te da dobro, iako moralo proći i kroz smrt, ipak u konačnici pobjeđuje.

Sestre su podržavale tu nadu u narodu sve do dana svoga nasilnog odvođenja s Pala, 11. prosinca 1941. godine, nakon čega je samostan opljačkan i zapaljen. Skupina četnika zarobila je sestre, nekoliko djevojaka i prognanog slovenskog svećenika Franca Meška te ih je po romanijskim brdima i šumama vodila prema Sjetlini i Goraždu. Najstarija 76-godišnja s. Berchmana ostavljena je na pola puta, u Sjetlini, a ostale su četiri sestre odvedene u Goražde i smještene u vojarnu, na drugi kat, uz rijeku Drinu. Iste noći, 15. prosinca, četnici su ušli u prostoriju sestara i zahtijevali od njih da ostave svoj način života i svoje zavjete. Nakon što su one to odlučno od-

bile, počeli su ih, pojedinačno, nagovarati, tući i prijetiti smrću. Kada su im počeli trgati odijela, u nakani da ih siluju, sestre su u obranu svoga ljudskog dostojanstva i svojih redovničkih zavjeta skočile kroz prozor, uz povike: „Isuse, spasi nas!” Nekoliko trenutaka kasnije, izranjene sestre bivaju izbodene i usmrćene noževima te odgurnute do Drine. Sljedeći dan tijela sestara gurnuta su motkom u Drinu koja je postala njihov tekući grob. Sestru Berchmanu su 23. prosinca odveli u šumu kod Sjetline i ubili je pod pračanskim mostom, a od njezina redovničkog odijela šivali su svoje zastave.

Glas o tim hrabrim sestrama i o njihovoj vjernosti do mučeništva proširio se nadaleko još za vrijeme rata, sve do danas pod imenom Drinske mučenice. Postupak za njihovo proglašenje blaženima otvoren je u središtu Vrhbosanske nadbiskupije u Sarajevu 4. prosinca 1999. kako ne bi pale u zaborav one koje su na tako herojski način posvjedočile za Krista i za svoje zavjete. Njihovo je mučeništvo najuvjerljivija potvrda da su svoj život gradile na Stijeni, koja je Krist, i na vrijednostima kojima su ostale vjerne, i uz cijenu života. Njihova prolivena krv govori dokle seže ljubav. Dokaz je nepobjedive snage njihove ljubavi, svakodnevno jačane obnovom triju zavjeta – čistoće, siromaštva i poslušnosti – kao izraza vjernosti onome koji ih je prvi ljubio (usp. 1 Iv 4, 10). U subotu 14. prosinca 2002. godine u Sarajevu u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog održana je završna sjednica istražnog postupka za beatifikaciju.

U siječnju 2011. godine papa Benedikt XVI. ovlastio je Zbor za proglašenje svetih u Rimu da proglasi dekret o mučeništvu službenica Božjih Drinskih mučenica, čime je odobrio i odredio njihovo proglašenje blaženima 24. rujna 2011. godine u Sarajevu. Tim su činom ispunjeni svi uvjeti za proglašenje blaženima Drinskih mučenica, koje su prve blaženice Družbe sestara kćeri Božje ljubavi: s. Jule Ivanišević, s. Berchmane Leidenix, s. Krizine Bojanc, s. Antonije Fabjan i s. Bernadete Banja. Ovo je veliki dar milosti Vrhbosanskoj nadbiskupiji i Družbi sestara Kćeri Božje ljubavi kojoj su pripadale, kao i njihovim nad/biskupijama i rodnim župama gdje su krštenjem uralasle u mistično tijelo Kristovo. ■

Propovijed kardinala Angela Amata na misi beatifikacije Drinskih mučenica

Misno slavlje proglašenja blaženim Drinskih mučenica, 24. rujna 2011. u Olimpijskoj dvorani Zetra u Sarajevu.

1. Mučeništvo pet sestara Družbe kćeri Božje ljubavi je tragična ali slavna stranica Katoličke crkve u plemenitom narodu Bosne i Hercegovine. Njihova pobjeda ima značenje mučenika prvih stoljeća, kada su poganski idoli zahtijevali nevine žrtve za nastavak njihovog prolaznog i nesigurnog postojanja.

Već smo čuli povijest mučeništva. Od 1911. na Palama blizu Sarajeva postoji Marijin Dom, samostan katoličkih redovnica, koji vrlo brzo postaje poznat po njihovim djelima ljubavi prema svima, djeci i potrebitima svih jezika i vjera, katolicima, pravoslavcima i muslimanima.

Godine 1941., predstojnica zajednice bila je hrvatica s. M. Jula Ivanišević (rođena 1893.). Ostale sestre samostanske zajednice su bile Austrijanka s. M. Berchmana Leidenix (rođena 1865.), Slovenka s. M. Krizina Bojanc (rođena 1885.), druga Slovenka s. M. Antonija Fabjan (rođena 1907.) i mlada Mađarica s. M. Bernadeta Banja (rođena 1912.). I pored toga što su pripadale različitim narodnostima i tradicijama bile su udružene svojim redovničkim pozivom u ljubavi prema siromašnima i potrebnima, živeći kao žive slike Krista Otkupitelja, svog Gospodina i Učitelja.

2. Tragedija njihovog ubojstva se dogodila za vrijeme nasilnog civilnog rata 1941-1945. godine. Ubojice nisu vodili računa o njihovom redovničkom posvećenju, niti o njihovoj ustrajnosti u ljubavi i predanju bližnjima. Oslijepljeni protukatoličkom mržnjom i njihovim beskonačnim egoizmom, počinise pokolj ove grupe nemoćnih ali neukrotivih žena. Sestre, budući da se nisu htjele podvrgnuti neurednoj volji ratnika, pokušavaju pobjeći da bi obranile dostojanstvo svoga posvećenja (zavjeta). Uhvaćene, bivaju barbarski usmrćene i bačene u hladnu vodu rijeke Drine. Ista sudbina pripala je, nekoliko dana kasnije, staroj sestri bečanki, sestri M. Berhamni Leidenix. Dogodilo se to u prosincu 1941. godine.

Srce plače gorkim suzama nad tolikom ludošću. Mučenički scenarij je vječna borba između Boga, izvora zajedništva i života, i neprijatelja Božjeg, stare zmije, izvora neprijateljstva i smrti. U povijesti čovjekovoj često prevladava slijepa mržnja, koja traži priliku zatrti ljubav. Divlja borba, uništiti dobrotu i ljubaznost.

Herojsko ponašanje pet sestara Kćeri Božje ljubavi priziva sjećanje na mučeništvo sedam braće Makabejaca, koji, nasuprot tiraninu, od-

govoriše da su spremni umrijeti ali ne prekršiti zapovijedi Božje: „Blago onom koji umre od ruke ljudi, u čvrstoj nadi koju ima od Boga: da će ga Bog uskrisiti! A ti - za tebe nema uskrsnuća na život!” (usp. 2 Mak 7, 14).

Pred sudom povijesti pet slabašnih i nezaštićenih žena postadoše jaki heroji i pobjednice, u zaštiti nepovredljivosti njihovog redovničkog identiteta i dostojanstva žene. Brutalnost ubojica je pobijeđena hrabrošću i jakošću ovih pet redovnica, u čijem srcu su odzvanjale riječi apostola Pavla: „Tko će nas rastaviti od ljubavi Kristove? Nevolja? Tjeskoba? Progonstvo? Glad? Golotinja? Pogibao? Mač? U svemu tome nadmoćno pobjeđujemo po onome koji nas uzljubi” (Rim 8, 35.37).

Pet sestara bijahu svjesne da slijediti Krista donosi križ žrtvovanja i svakodnevnog svjedočenja: „Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom. [...] a tko izgubi život svoj zaradi mene, taj će ga spasiti” (Lk 9, 23-24).

Danas Crkva veliča ove svoje kćeri, istinske Kćeri Božje ljubavi, koje su svojom mukom pokazale da su ljubav i praštanje puno jači od mržnje i okrutnosti. Kalvarija njihove patnje postala je Tabor njihove slavne preobrazbe.

3. Dragi vjernici, Crkva je uvijek progonjena. Povjesničari podsjećaju da je prošlo stoljeće, XX. stoljeće, bilo stoljeće mučenika (ANDREA RICCARDI, *Il secolo del martirio. I cristiani nel novecento*, Mondadori, Milano 2000.). Progoni u raznim europskim zemljama i u svijetu proizveli su mnoštvo herojskih svjedoka vjere. Crkva pozna i veliča ove svoje neustrašive sinove i kćeri. Primjerice, u svibnju i lipnju, sv. otac Benedikt XVI. je proglasio blaženom u Dax-u u Francuskoj mučenicu s. Margerite Rutan, milosrdnu sestru, giljotiniranu u vrijeme francuske revolucije; u Njemačkoj, u Würzburgu, njemačkog svećenika Georga Höfnera, koji je umro u logoru Dachau; u Dresdenu, drugog njemačkog svećenika, Aloiza Andritzskog, koji je također umro u logoru Dachau; u Lübecku, trojicu mladih kapelana crkve Srca Isusova, kojima je odrubljena glava s još jednim protestantskim pastorom radi toga što su bili kršćanski odgojitelji mladeži; u Satu Mareu, u Rumunjskoj, biskupa Janoša Schefflera, ubijenog u komunističkim progonima.

Nikada kao danas, Katolička crkva je crkva mučenika, ovih Kristovih svjedoka koji daruju

svijetu izvanredni spektakl ljubavi i praštanja koja ljubi i moli za neprijatelja. Povijest Drinskih mučenica može izgledati kao primjer poniznih ljudi, koji ostaju i uvijek podliježu, pobijeđeni i poraženi. Ali u stvarnosti, to su pet redovnica koje su svojom čvrstom i blagom ustrajnošću pobjednice zla i njegove zatorne snage. Upravo je ustrajnost ta koja čini pravu povijest čovječanstva. Mučeništvo uvodi u ljudsko iskustvo svjetlo i snagu ispravne savjesti, koja uviđa dobro i ispunjava ga. Ispravna savjest, blagotvorni kvasac ljudske osobnosti, izbjegava činiti zlo, potvrđuje i brani, također i po cijenu života, slobodu vjere i neotuđiva svoja ljudska prava.

Pet redovnica, danas proglašanih blaženicama, pokazuju da se može oduprijeti zlu, također i golih ruku, ojačani samo vlastitom vjerom. Može se pobijediti zlo, kad se i dopusti da budemo pogođeni, ali ne popuštajući njegovoj prijetnji. Mučenici umiru, ali rascvjetavaju pravu ljudskost. Na pakao koji je načinio čovjek, s logorima, gulagom, mučilištima, ratovima, mučenik odgovara prizivom raja, mira među narodima i ljudskog bratskog zajedništva.

4. Možemo se pitati zašto toliko divljaštvo prema ovih pet žena. Zlo se obara sa žestokim nasiljem na biskupe, svećenike, redovnice i redovnike, jer oni još čuvaju ljudsku značajku u kontekstu koji često gubi svaku ljudsku značajku. Mučeništvo naših pet sestara Kćeri Božje ljubavi ukazuje na tamnu stranu povijesti, ali

pokazuje i svijetlo lice prave humanosti potkrijepljene Evandeljem. Njihova uspomena i njihova proslava žele pokazati kako se u njihovom primjeru ogleda autentična ljudska narav, stvorena na sliku Božje ljubavi. Drinske mučenice su nositeljice ovih jakih vrlina, kao smjelosti, čistoće, dobrote koji pokazuju jakost vjere i snažnu volju u podnošenju patnje i u nadi.

U tome se sastoji poruka koju ostavljaju Drinske mučenice, Crkvi u BiH i cijeloj Crkvi. Jednoj lomnoj i bojažljivoj vjeri kakva je naša, mučenici odgovaraju radikalno s činom izvanredne proročke jačine. Njihovo mučeništvo je poziv razbuditi se iz usnulosti svakodnevnog života i probuditi evanđeosku smjelost blaženstava.

Zasluga mučenika nije odmazda u odnosu na njihove progonitelje, nego očitovanje Božje snage, koja dopušta žrtvama trpjeti, opraštati, ljubiti i moliti za svoje krvnike.

Povijest mučenika je povijest vjere, hrabrosti i ljubavi. Ali jedna realna povijest, doživljena na koži naših pet sestara, radi kojeg razloga danas one postaju primjeri evanđeoskog života. I danas je moguće, dapače nužno, živjeti i svjedočiti riječ Isusovu, u svijetu koji možda materijalno ne ubija, ali malo pomalo širi zarazu našeg uma i našeg srca otrovima površnosti, vjerskom indiferentnošću, verbalnim nasiljem.

„Svijet mučenika” je poziv da se trgnemo iz letargije i reagiramo onim nepobjedivim duhovnim oružjem, koje je vjera i ljubav. ■

Poslanica križevačkog vladike Nikole Kekića uz veliki jubilej Križevačke eparhije

Sveto pismo, Knjiga života, uči nas da je Bog, čije je ime Presveta Trojica: Otac i Sin i Duh Sveti, u svojoj biti LJUBAV (usp. 1 Iv 4, 8). Tu ljubav pokazao na van stvorivši nevidljivi i vidljivi svijet, a vrhunac njegova stvarateljskog djela je čovjek, muž i žena, biće najsličnije trojedinome Bogu (usp. Post 1, 26, 27). Bijaše ta prva ljudska obitelj na zemlji sretna i zadovoljna živeći u slobodi i slavi djece Božje (Rim 8, 21), družeći se s Bogom kao svojim Prijateljem. Njihova je zadaća bila hvaliti i slaviti Gospoda, rađati djecu i tako napučiti zemlju i sebi je podložiti (usp. Post 1, 28). Međutim, kod prvog iskušenja, navedeni lažnim obećanjima Sotone, neprijatelja čovjeka, padoše u grijeh i tako izgubiše Božje prijateljstvo. Ali, Bog je uvijek bio, jest i uvijek će biti Ljubav. Zato je skovao novi plan za palo čovječanstvo. Odlučio je, kad za to po Božjem promislu dođe vrijeme, jedinorođenoga Sina svoga poslati na

zemlju kako bi se opet približio čovjeku kojega neizmjerljivo ljubi da ga spasi i opet uzdigne na razinu djeteta Božjega.

Mi, grješni ljudi, prihvatili smo tu ponudu Božju preko presvete Bogorodice, Djevice Marije iz Nazareta. Kad je ona glasniku Božjem Gabrielu rekla: Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi! (Lk 1, 38), svijet je odahnuo. Sin Božji utjelovio se i postao čovjekom Isusom. Oko sebe je okupio dvanaesticu apostola koji će biti početak novih plemena i naroda, početak novog vremena. Šimunu, kojega je prozvao Petrom – Stijenom, povjerio je da vodi brigu oko njihova zajedništva. Na njemu i na ostalim apostolima sagrađit će Crkvu svoju. Prije svoje muke i raspeća s njima je blagovao Pashu i na toj večeri ustanovio Euharistiju kako bi nas na otajstven način hranio svojim Tijelom i Krvlju. U dirljivim riječima oprostaja od svojih učenika

molio je nebeskog Oca: Sačuvaj ih u svom imenu koje si mi dao: da budu jedno kao i mi (Iv 17, 11). Tu svoju molbu proširio je i na sve buduće generacije kršćana: Ne molim samo za ove, nego i za one koji će na njihovu riječ vjerovati u mene: da svi budu jedno (Iv 17, 20 - 21). Znao je Isus da će se u njegovoj Crkvi kroz cijelu povijest do svršetka svijeta pojavljivati lažni proroci i vuci grabežljivi (usp. Mt 7, 15) koji će nastojati Crkvu razjediniti i uništiti. I onda je pošao kroz svoju muku dati zadovoljštinu Bogu Ocu da sve nas grješnike otkupi. Uskrsnuo je i time trasirao put prema nebesima svakome od nas. Prije svoga uzašašća na nebesa apostolima reče: Pođite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju! (Mk 16, 15). Učinite mojim učenicima sve narode krsteći ih u ime Oca i Sina i Svetoga Duha i učeći ih čuvati sve što sam vam zapovjedio! (Mt 28, 19 - 20). Poslat će im Duha Svetoga koji će ih dalje voditi u širenju Kraljevstva Božjega.

Povijesni tijek i razvoj Crkve potvrdio je Isusove riječi kako će zbog grijeha, krivih nauka, političkih uplitanja u Crkvu i često puta iz čisto zemaljskih interesa pojedinih pastira u Crkvi nastajati razdori i podjele. Stoga su biskupi na prvom i drugom zajedničkom saboru u 4. stoljeću ponovili: samo je jedna, sveta, katolička i apostolska Crkva (Nicejsko-carigradsko vjerovanje) u svojim obrednim različitostima. Znak zajedništva i jedinstva svih mjesnih Crkava je rimski biskup kao nasljednik svetog apostola Petra. Najveći lom unutar Crkve dogodio se u 11. stoljeću, kad su Carigradska i Rimaska Crkva prekinule to zajedništvo i svaka dalje krenula svojim putem sve do danas. Međutim, uvijek je bilo u jednoj i u drugoj Crkvi ljudi vođeni Duhom Svetim koji se nisu mirili s grijesima svojih predaka nastojeći naći načine ponovne uspostave zajedništva.

Mi, pripadnici današnje Križevačke eparhije, prisjećamo se velikih ljudi koji su prije punih 400 godina na ovim našim prostorima u teškim društvenim vremenima uspjeli ostvariti Isusovu želju "Da budu jedno" (Iv 17, 11). Daleke 1611. godine čovjek velike vjere i pouzdanja u Božju Providnost biskup Simeon Vratanja, u potpunosti predan ovim Isusovim riječima, dobivši u manastiru Marči privolu svoga klera i narodnih starješina, pošao je u Rim s tadašnjim rimskim biskupom papom Pavlom V. obnoviti crkveno zajedništvo. Međutim, kasnije se našlo ljudi koji su, vođeni više raznim zemaljskim i političkim interesima negoli crkvenim, radili na rušenju uspostavljenog crkvenog zajedništva. Tom rušilačkom djelovanju suprotstavili su se žumberački Uskoci na čelu sa svojim hrabrim i nepokolebljivim marčanskim biskupima.

Danas, nakon punih 400 godina, s velikom zahvalnošću možemo kazati kako je to Bogu milo djelo bilo blagoslovljeno za cijelu Kristovu Crkvu u Hrvatskoj, za njen narod i državu. Mi, njihovi nasljednici i budni čuvari katoličkoga zajedništva, danas Bogu uzdižemo svoje zahvalne molitve za marčanske i križevačke biskupe - te hrabre pastire naše, za stotine svećenika koji su ljubili Kristovu Crkvu, neki sve do mučeništva, za redovnike muške i ženske grane te za tolike nepokolebljive vjernike. Bez istinske i duboke vjere u Boga živoga i povjerenja u pastire naše Grkokatoličke Crkve pod vodstvom rimskih biskupa Crkva na ovim našim prostorima ne bi danas disala na oba plućna krila (bl. papa Ivan Pavao II.). Odlučujuću ulogu u stabilnosti crkvenoga zajedništva odigralo je i Grkokatoličko sjemenište, kao duhovno-odgojna ustanova Marčanske, a kasnije Križevačke eparhije. Brojne crkve i kapele u našoj eparhiji vjekovima su bile, jesu i, ako Bog dopusti u budućnosti, bit će mjesta uznošenja molitava Trojedinome Bogu naših vjernika koji su kroz tolika stoljeća živjeli i svjedočili svoju vjersku, crkvenu i biskupijsku pripadnost.

Slaveći prvih 400 godina naše Grkokatoličke Crkve usuđujemo se nadati i vjerovati da će daljnji put naše crkvene zajednice, iako težak i mukotrpan, biti blagoslovljen. A to će sigurni smo biti ako bude istinske vjere, nade koja ne posramljuje i žarke ljubavi za Boga i za svakog čovjeka. Od svih nas pripadnika Križevačke eparhije očekuje se da budemo hrabri svjedoci Boga, ali i jedinstva Crkve u različitosti. Moramo postati svjesni nepobitne činjenice da je naša zajednica, iako brojčano mala, veliki znak cijeloj Crkvi: bila ona okupljena u zajedništvu s Rimskim biskupom, bila u istinskom traženju puta do punog zajedništva i svih ostalih kršćana. Ta velika zadaća koju nam je povjerio Gospod obavezuje ovaj naraštaj, ali i buduće naraštaje, da mi, grkokatolici, svoju crkvenu pripadnost svjedočimo ponosno i časno.

U ovim mjesecima slavljia upiremo svoj pogled prema Bogu Ocu i Sinu i Svetomu Duhu po zagovoru naše Marčanske i Žumberačke Bogorodice, nebeskoga zaštitnika Marčanske eparhije sv. Mihaela Arkanđela i nebeskih zaštitnika Križevačke eparhije: Bazilija Velikoga, Grgura Bogoslova i Ivana Zlatoustoga.

Naše je geslo bilo, jest i bit će "Zajedno u Kristu!" ■

U Zagrebu, 12. studenoga 2011., na blagdan svetoga biskupa Jozafata, mučenika za jedinstvo kršćana

Nikola Kekić, biskup križevački

<p>Uprava Vojne biskupije Vojni ordinarijat u Republici Hrvatskoj</p>	<p>Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu (MORH)</p>	<p>Odjel za suradnju s Vojnim ordinarijatom (MUP)</p>
<p>Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 (centrala) tel: +385 1 4670 659 (centrala) faks: +385 1 4670 662 www.vojni-ordinarijat.hr uprava@vojni-ordinarijat.hr vojni.ordinarijat@morh.hr</p> <p>Mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij</p> <p>O. Jakov Mamić, generalni vikar tel: +385 1 3784 489 jakov.mamic@morh.hr</p> <p>Don Josip Stanić, biskupski vikar za pastoral tel: +385 1 4670 660 josip.stanic@morh.hr</p> <p>Robert Stipetić, kancelar tel: +385 1 4670 660 robert.stipetic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Dragan Logarušić, ekonom tel: +385 1 4568 572 mob: +385 99 5793 911 dragan.logarusic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>S. M. Gordana Miškić, tajnica Vojnog ordinarijata tel: +385 1 3784 389 gordana.miskic@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Marinko Nikolić, osobni tajnik vojnog ordinarijata tel: +385 1 4568 587 marinko.nikolic@vojni-ordinarijat.hr</p>	<p>Vojni ordinarijat u RH Odjel za potporu Vojnom ordinarijatu Ksaverska cesta bb HR - 10 000 Zagreb tel: +385 1 4670 660 faks: +385 1 4670 662</p> <p>Bojnik Petar Klarić, načelnik Odjela tel: +385 1 4670 657 perica.klaric@morh.hr</p> <p>Vladimir Krpan, osobni tajnik generalnog vikara tel: +385 1 4568 580 vladimir.krpan@vojni-ordinarijat.hr</p> <p>Ivanka Crnjac, viši stručni savjetnik za organizaciju tel: +385 1 4568 577</p> <p>Mladen Čobanović, stručni savjetnik - arhivar tel: +385 1 4568 570</p> <p>Marija Vukovojać, stručni savjetnik tel: +385 1 4670 660</p>	<p>Policajska akademija Avenija Gojka Šuška 1 HR -10 000 Zagreb tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) faks: +385 1 2391 496 (specijal 26 496)</p> <p>Josip Zagorščak, načelnik Odjela tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525) jzagorscak@mup.hr</p> <p>Mato Topić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 527 (specijal 26 527) mob: 091 4554 649 (specijal 82 649) mtopic@mup.hr</p> <p>Mario Dokmanić, policijski službenik za međunarodnu vjersku suradnju tel: +385 1 2391 523 (specijal 26 523)</p> <p>Branko Šarkanj, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 528 (specijal 26 528) mob: (specijal 82 958) bsarkanj@mup.hr</p> <p>Darko Šantek, policijski službenik za organizaciju i potporu tel: +385 1 2391 529 (specijal 26 529) mob: 091/4565 464 (specijal 82 644) dsantek@mup.hr</p> <p>Sanja Vrkljan Horvat, administrativna tajnica tel: +385 1 2391 525 (specijal 26 525)</p>

ZAŠTITNIK KAPELANIJE	POSTROJBA	KONTAKTI UREDA	KAPELAN	POMOĆNIK KAPELANA
„Gospa Snježna“ 5. kolovoz	MORH I GSOSRH Stančićeva 4 Zagreb	tel: 01/486-1345 faks: 01/456-7986	fra Marko Medo mob: 098/9044-000	stn Srećko Žmalec srecko.zmalec@morh.hr tel: 01/456-8080 mob: 091/7635-866
„Bl. Alojzije Stepinac“ 10. veljače	Zapovjedništvo HKoV Karlovac	tel: 047/626-525 (536) faks: 047/626-456	vlč. Andrija Markač, dekan Karlovac mob: 098/213-393	npr Dražen Čulig drazen.culig@morh.hr mob: 091/8811-862
„Sv. Leopold Mandić“ 12. svibnja	Zapovjedništvo ZOD „FKF“ Osijek	tel: 031/236-623 faks: 031/236-841	o. Ante Mihaljević, dekan Osijek ante.mihaljevic@morh.hr mob: 098/269-599	sk Darko Boban mob: 091/799-1789 darko.boban@morh.hr
„Gospa Velikog hrvatskog krsnog zavjeta“ 11. rujna	2. motorizirana bojna „Pauci“ vojarna „Kralj Zvonimir“ Knin	tel/faks: 022/617-841	fra Ivan Lukač mob: 098/9090-165	voj Marko Buzuk marko.buzuk@morh.hr mob: 091/533-8266
„Sv. Martin Tourski“ 11. studenoga	BSD Delnice	tel: 051/652-806 faks: 051/652-940	p. Mirko Vukoja mob: 099/6226-236	stn Anton Žic anton.zic@morh.hr mob: 098/917-0427
„Sv. Petar i Pavao“ 29. lipnja	Zapovjedništvo HRZ I PZO Zagreb	tel: 01/6228-862 faks: 01/6228-484	o. Viktor Grbeša mob: 098/9737-473	voj Lorenz Tomkić mob: 098/946-7773
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Zapovjedništvo HRM Split	tel: 021/354-913 faks: 021/354-323	don Branimir Projić branimir.projic@morh.hr mob: 098/510-737	ds Manda Sartori mob: 099/5965-957
„Sv. Nikola Biskup“ 6. prosinca	Pomorska baza Split Split	tel: 021/354-160 (650) faks: 021/354-650	o. Jozo Mravak mob: 091/579-4868	sk Darijo Rajčić mob: 098/744-330
„Sv. Antun Padovanski“ 13. lipnja	Dom Glavnog stožera Zagreb	tel: 01/6631-299 faks: 01/6631-397	o. Ivan Magdić mob: 091/8870-374	prč Damir Sedlar mob: 091/943-0134
„Sv. Petar i Pavao, apostoli“ 29. lipnja	VOB Ogulin	tel: 047/627-483 faks: 047/627-483	fra. Marijan Jelušić mob: 098/245-294	Nenad Veriga mob: 098/906-0816 mob: 091/908-3417
„Sv. Ilija Prorok“ 20. srpnja	Logistička pukovnija Petrinja	tel: 044/562-350 (345) faks: 044/562-346	don Milenko Majić mmajic@morh.hr mob: 098/924-1483	Mario Barišić tel: 044/562-345
„Kraljica svete Krunice“ i „Sv. Ivan Kapistran“ 7. listopada	GOMB Vinkovci	tel: 032/348-460 faks: 032/348-460	vlč. Alojz Kovatek alozj.kovacek@morh.hr mob: 091/251-0821	npr Adam Dakić adam.dacic@morh.hr mob: 091/725-8290
„Uzvišenje svetog Križa“ 14. rujna	Gardijska motorizirana brigada Knin	tel: 022/617-810 faks: 022/617-722	fra Ilija Mikulić mob: 098/432-607	sžn Borislav Lapenda mob: 091/172-8512
„Sv. Franjo Asiški“ 4. listopada	1. motorizirana bojna „Vukovi“ voj. „Eugen Kvaternik“ Gospić			
„Sv. Anđeli čuvari“ 2. listopada	Inženjerska pukovnija Karlovac	tel: 047/626-603 faks: 047/626-622	p. Vladislav Mandura vladislav.mandura@morh.hr mob: 091/586-3400	ds Daniel Radinović 098/186-3426 tel: 047/626-621
„Bl. Ivan Merz“ 10. svibnja	SBO poligon „Eugen Kvaternik“ Slunj	Tel: 047/626-824 faks: 047/626-846		stn Jurica Hecimović jurica.hecimovic@gs.t-com.hr mob: 098/980-7134
„Sv. Bartolomej i sv. Petar Apostol“ 24. kolovoza	Počasnno-zaštitna bojna Zagreb	tel: 01/4566-344 (367) faks: 01/4566-368	o. Zdravko Barić mob: 091/576-2764	stn Dolores Rečić-Vragović drecic@morh.hr mob: 091/5570-112
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	HVU „Petar Zrinski“ Zagreb	tel: 01/3786-004 (272) faks: 01/3784-657	p. Zoran Vujčić mob: 098/337-162	prč Marijan Puljiz mob: 098/903-9305

„Sv. Gabrijel Arkandeo“ 29. rujna	93. zrakoplovna baza Zadar	tel: 023/358-209 (239) faks: 023/358-209	o. Ivo Topalović, dekan Split mob: 098/423-533	npr. Vinka Rogić vinka.rogic@mohr.hr mob: 098/532-045
„Sv. Ivan Krstitelj“ 24. lipnja	SzOIDL Požega	tel/faks: 034/245-117	v.č. Željko Volarić mob: 098/340-798	stn. Antun Mandić amandic@mohr.hr mob: 091/786-1333
„Sv. Obitelj“ 28. prosinca	ZZP Velika Buna	tel/faks: 01/2025-802	v.č. Slavko Rajić slavko.rajic@mohr.hr mob: 098/1632-359	prč. Gordana Slukan mob: 091/530-7819
„Sv. Nikola Tavelić“ 14. studenog	Središnjica EI Zagreb	tel/faks: 01/6631-422	v.č. Željko Savić mob: 098/197-5987	npr. Ranko Vrban mob: 098/969-6794
„Sv. Sebastijan“ 20. siječnja	Pješaka pukovnija vojarna „Dračice“ Đakovo	tel: 031/839-166 faks: 031/839-329	p. Drago Majić mob: 098/186-6901	
„Majka Božja Kamenitih vrata“ 31. svibnja	MUP PU zagrebačka Petrinska 20 10 000 Zagreb	tel: 01/4563 295 (293) faks: 01/4563 699	v.č. David Klarić dklariac@mup.hr mob: 099/245-9276 (spec. 85 855)	Mišo Josipović mob: 099/229-2432 (spec. 25 293) mjosipovic@mup.hr
„Sv. Mihovil Arkandeo“, područnica Split 29. rujna	MUP PU splitsko-dalmatinska 2. policijska postaja 21 000 Split	tel: 021/215-659 faks: 021/309-395	don Stjepan Lončar mob: 098/423-717	Luka Galić tel: 021/309 307 (specijal 41 987) mob: 098/9591 333
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Policijska akademija Av. G. Šuška 1 10 000 Zagreb	tel: 01/2391-490 (526) faks: 01/2391-496	fra Frano Musić mob: 099/2584-982	Luka Norac Kevo tel: 01/2391 526 (specijal 26 526) mob: 098/918-7427
„Sv. Vid“ 15. lipnja	MUP PU primorsko-goranska 1. Policijska postaja 51 000 Rijeka	tel: 051/430-495 faks: 051/430-687	p. Mirkko Vukoja mob: 099/6226-236	Branko Mustapić mob: 091/731-7287
„Sv. Mihael Arkandeo“ 29. rujna	MUP Zagreb Sjedište i Ravnateljstvo Av. gr. Vukovara 33	tel: 01/6122-712 (715) faks: 01/3788-653	o. Stjepan Harijač, dekan mob: 098/473-185	Vinko Bakula tel: 01/3788 853 (specijal 88 853) mob: 098/208-304
„Sv. Mauro“ 21. studenoga	MUP PU istarska Trg Republike 1 52 100 Pula		don Ivan Borić mob: 098/1935-705	
„Sv. Juraj“ 23. travnja	MUP PU varaždinska Ivana Milčeca 10 42 000 Varaždin	tel: 042/272-105	v.č. Ivica Horvat mob: 098/763-822	
„Sv. Matej“ 21. rujna	MUP PU bjelovarsko-bilogorska Vlahe Paljetka bb 43 000 Bjelovar	fax: 043/886-955	v.č. Damir Vrabec mob: 091/2376-470	
„Sv. Jeronim“ 30. rujna	MUP PU osječko-baranjska Trg Lavoslava Ružičke 1 31 000 Osijek	tel.: 031/237-553 faks: 031/237-267	p. Željko Rakošec mob: 099/7065-885	
„Sv. Luka evanđelist“ 18. listopada	MUP PU šibensko-kninska Velimira Škorpika 5 22 000 Šibenik		don Darko Poljak mob: 091/4446-432	
„Sveti Filip i Jakov, apostoli“ 3. svibnja	MUP PU zadarska Andrije Hebranga bb 23 000 Zadar			
„Sveti Marko Križevčanin“ 7. rujna	MUP PU koprvničko-križevačka Trg Eugena Kumičića 18 48 000 Koprivnica		v.č. Ozren Bizek mob: 098/551-421	
„Sveti Hrvatski mučenici“ 9. rujna	MUP PU licko-senjska Ulica Hrvatskog sokola 2 53 000 Gospić	tel/faks: 053/572-380	v.č. Ivan Blaževac mob: 098/9084-983	